

ಜನಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ

ಈ ಶತಮಾನದ ನೂರು
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳು

ಬಿ.ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಜನಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕಮಾಲೆ

ಈ ಶತಮಾನದ ನೂರು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳು

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಇವರು ಮುಂದೆ ಲಂಡನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮನಃ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ವಲಸೆ ಹೋದ ಭಾರತದ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆದು, ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ ಹಾಗೂ ಲಂಡನ್ನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ ಮುಂದೆ ಮನಃ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜಾಂಬಿಯಾ, ಯುನೆಸ್ಕೋಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ನವ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶರ್ಮ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ, ನಾಲ್ಕು ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ, ಐದು ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 'ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ' ಅನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'Gestures' ಅನ್ನುವ ಕವನಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ರಾಮ ಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ, ಮಾಸ್ತಿ ಅವರ ಕತೆಗಳನ್ನು ದೆಹಲಿಯ ಕಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ನಾಗಿ "From Cauvery to Godavari" ಅನ್ನುವ ನವ್ಯ ಕಥಾಸಂಕಲನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪದ್ಮಾ ಶರ್ಮ ಅವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾಸ್ತಿ ಅವರ ಚಿಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ, ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಹದಿಮೂರು ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡರ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಪೆಂಗ್ವಿನ್ ಬುಕ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ

ಶರ್ಮರ ಹಲವಾರು ಕವನಗಳೂ ಕತೆಗಳೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕಮಾಲೆ

ಈ ಶತಮಾನದ ನೂರು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳು

ರೂಪಾಂತರ

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ

ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೧೮

EE SHATAMANADA NOORU ENGLISH KAVANAGALU- adaptations of one hundred English poems of this century by Ramachandra Sharma, published by Kannada Pustaka Pradhikara (Kannada Book Authority) Pampa Mahakavi Road, Chamarajpet, Bangalore-560 018 PP XXXIV + 198 XIV + 198 Rs. 45/-

© ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು: ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಪ್ರತಿಗಳು : ೨೦೦೦

ರಕ್ಷಾಪುಟ ವರ್ಣಚಿತ್ರ : ನಟರಾಜ ಶರ್ಮ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೮೨

ಮರು ಮುದ್ರಣ : ೧೯೯೭

ಬೆಲೆ : ನಲವತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಮುದ್ರಕರು: ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ನಂ. ೩೪೭, ೧೦ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಬಿ.ಎಸ್.ಕೆ. ೧ನೇ ಹಂತ, ೨ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,

ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೫೦

ಮುನ್ನುಡಿ

ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಅಕ್ಷರಮಾಧ್ಯಮವೇ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅನೇಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ದ್ವರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅನನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಭವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾನವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸೌಂದರ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಭವ್ಯವಾದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುವಾಗುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ತಂತಮ್ಮ ನಡುವಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಅರಿಯುತ್ತ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ' ಹೊತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುದಿನಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಮೌಲಿಕವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಸೇರಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತ' ಗ್ರಂಥ ಇಂದಿಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆನಂತರ 'ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಇದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಮೌಲಿಕವಾದ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದೂ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣವಾಗದಿದ್ದ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು 'ಜನಪ್ರಿಯ, ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ'ಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಅಲಭ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಎಟುಕುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ತಲುಪಿಸುವುದೇ ಈ ಜನ ಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆಯ ಗುರಿ. ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿ ಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸುವುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಅಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಆದ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಪ್ರೊ|| ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ ಅವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಈ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಕರಗ್ರಂಥವಾದೀತೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿ ಯನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೊ|| ಶರ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಾ ಕವಚದ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ನೀಡಿದ ಶ್ರೀ ನಟರಾಜ ಶರ್ಮ ಅವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತ ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಿಂಟರ್ ಅವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ನಲಮನೆ ದೇವೇಗೌಡ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ

ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳು

(ಮೊದಲನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಮುನ್ನುಡಿ) .....

೧೭

ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ನನ್ನೆರಡು ಮಾತು .....

೧೯

ಕಾವ್ಯದ ಅನುವಾದ- ಒಂದು ಚಿಂತನೆ .....

೨೦

ರೂಪಾಂತರ- ಕವನ .....

೨೨

ಕವನಗಳು

ಥಾಮಸ್ ಹಾರ್ಡಿ

೧. ಧ್ವನಿ .....

೨

೨. ರೈಲುಗಾಡಿಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಕ್ಕದೆ .....

೩

೩. ಹೊರಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜು .....

೪

ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಬಿ. ಯೇಟ್ಸ್

೪. ಪುನರಾವತಾರ .....

೬

೫. ಲೀಡಾ ಮತ್ತು ಹಂಸ .....

೭

೬. ಬೈಸಾಂಟಿಯಮ್ಮಿಗೆ ಯಾನ .....

೮

೭. ನನ್ನ ನಿಲುವಂಗಿ .....

೧೦

೮.	ರಾಜಕೀಯ	.....	೧೧
೯.	ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	.....	೧೨
೧೦.	ನೀಳ್ಕಾಲಿನ ಕೀಟ	.....	೧೩

vii

ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ

ಡಿ.ಎಚ್. ಲಾರೆನ್ಸ್

೧೧.	ಹಣದ ಹುಚ್ಚು	.....	೧೬
೧೨.	ಹಾವು	.....	೧೮

ಎಜ್ರಾ ಪೌಂಡ್

೧೩.	ವರ್ತಕನ ಹೆಂಡತಿ : ಒಂದು ಕಾಗದ	.....	೨೩
೧೪.	೮೧ ನೇ ಸರ್ಗ	.....	೨೫

ಎಲ್ವಿನ್ ಮ್ಯೂರ್

೧೫.	ಕುದುರೆಗಳು	.....	೨೮
೧೬.	ಮಗುವಿನ ಕೊನೆ ಗಳಿಗೆ	.....	೩೦

ಟಿ.ಎಸ್. ಎಲಿಯಟ್

೧೭.	ಆಲಾಪ	.....	೩೩
೧೮.	ಪ್ರಯಾಣ	.....	೩೫

೧೯.	ಮರೀನಾ	.....	೩೭
	ವಿಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಓಯನ್		
೨೦.	ವ್ಯರ್ಥ	.....	೪೦
	ರಾಬರ್ಟ್ ಗ್ರೇವ್		
೨೧.	ಮದುವೆಯ ಮಂಡಿಗೆಯಲ್ಲೊಂದು ಪಾಲು	.....	೪೨
೨೨.	ನೀರು, ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣು	.....	೪೩
೨೩.	ನಡುಮಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಕಳೆದಾಗ	.....	೪೪
೨೪.	ಪ್ರೀತಿ	.....	೪೫
	ಸಿ.ಡೇ. ಲೂಯಿಸ್		
೨೫.	ಅಂತ್ಯ	.....	೪೭
	ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಕ್ಯಾವನಾ		
೨೬.	ನಾಯಕನ ಕತೆ	.....	೪೯

ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಚ್. ಆಡೆನ್

೧೭.	ನಿರಾಶ್ರಿತನ ಹಾಡು	.....	೫೩
೧೮.	ಕವಿ	.....	೫೫
೧೯.	ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ನೆನಪಿಗೆ	.....	೫೬
೨೦.	ಅಕಿಲಿಸ್ಸಿನ ಗುರಾಣಿ	.....	೬೦
೨೧.	ಜೋಗುಳ	.....	೬೩
೨೨.	ಲಲಿತ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ	.....	೬೫

ಲೂಯಿ ಮಕ್‌ನೀಸ್

೨೩.	ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	.....	೬೮
೨೪.	ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳು	.....	೭೦
೨೫.	ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬಿಸಿಲು	.....	೭೧

ಸ್ವೀವನ್ ಸ್ಪೆಂಡರ್

೨೬.	ದೊರೆಯ ಕೊನೆಯ ವಾದ	.....	೭೩
೨೭.	ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಕನಸು	.....	೭೪

ಜೇಮ್ಸ್ ರೀವ್

೨೮.	ಭಟ್ಟರ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಕಾವ್ಯದ ಪುಡಿ	.....	೭೭
-----	----------------------------	-------	----

ಹೆನ್ರಿ ಟ್ರೇಸ್

೨೯.	ಗೆದ್ದವರು	.....	೮೦
-----	----------	-------	----

ರಾಯ್ ಫುಲರ್

೪೦.	ಬರ್ಬರರು	.....	೮೨
೪೧.	ನಿಲ್ದಾಣದ ಮೇಲೆ	.....	೮೪
	ಆರ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್		
೪೨.	ಕುಣಿಯೋಣ, ಬಾ	.....	೮೬
೪೩.	ಚರ್ಚೆನೊಳಗೆ	.....	೮೭
೪೪.	ತರುಣ ಕವಿಗೆ	.....	೮೮

ix

ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ

೪೫.	ಅರ್ಜಿ	.....	೮೯
೪೬.	ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ	.....	೯೦
೪೭.	ಹೆಣ್ಣು	.....	೯೨
	ಡಿಲನ್ ಥಾಮಸ್		
೪೮.	ನನ್ನ ಕಲೆ ಅಥವಾ ಕಸಬು	.....	೯೪
೪೯.	ಬೆಳಕಾರುವುದು ಬೇಡ	.....	೯೫
೫೦.	ಕಾಗದಕ್ಕೆ ರುಜು	.....	೯೬
	ಜಾನ್ ಬೆರಿಮನ್		

೫೧.	ಚೆಂಡಿನ ಪದ್ಯ	.....	೧೦೩
೫೨.	ನಿವೇದನೆ-ಒಂದು	.....	೯೯
೫೩.	ನಿವೇದನೆ ಎರಡು	.....	೧೦೦
	ಥಾಮಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಬರ್ನ್		
೫೪.	ಮತಿವಿಕಲರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ	.....	೧೦೩
	ರಾಬರ್ಟ್ ಲವೆಲ್		
೫೫.	ಮನೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ	.....	೧೦೬
೫೬.	ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ	.....	೧೦೭
೫೭.	ನಲವತ್ತಕ್ಕೆ	.....	೧೦೮
೫೮.	ಪುನರಾಗಮನ	.....	೧೦೯
	ಕೀತ್ ಡಗ್ಲಸ್		
೫೯.	ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನ	.....	೧೧೨
೬೦.	ಕೊಲೆಗೊಂದು ಕೈಪಿಡಿ	.....	೧೧೪
೬೧.	ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿರಲಿ ನಿಮಗೆ	.....	೧೧೫
	ಫಿಲಿಪ್ ಲಾರ್ಕಿನ್		
೬೨.	ಇಲ್ಲಮೆ	.....	೧೧೭

ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ

೬೩.	ಕರಾವಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ	.....	೧೧೮
೬೪.	ಸನ್ಯಾಸಕ್ಕೊಂದು ಪದ್ಯ	.....	೧೧೯
	ಜೇಮ್ಸ್ ಕರ್ಕಪ್		
೬೫.	ಗುಡ್ ಫ್ರೆಡೇ	.....	೧೨೨
	ಪಟ್ರೀಶಿಯ ಬಿಯರ್		
೬೬.	ಕಾಗದ	.....	೧೨೪
	ಡೆನಿಸ್ ಬ್ರೂಟನ್		
೬೭.	ನಿರೀಕ್ಷೆ	.....	೧೨೬
೬೮.	ಮಾರ್ತಾಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ	.....	೧೨೭
೬೯.	ಮಾರ್ತಾಗೆ ಬರೆದ ಎರಡನೇ ಪತ್ರ	.....	೧೨೮
೭೦.	ಅವರ ಅಪರಾಧ	.....	೧೨೯
೭೧.	ದ್ರೋಹ	.....	೧೩೦
೭೨.	ಇರುಳಿಗೊಂದು ಹಾಡು	.....	೧೩೧
೭೩.	ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ	.....	೧೩೩
	ಎಲಿಸಬೆತ್ ಜೆನಿಂಗ್ಸ್		
೭೪.	ಮುಪ್ಪು	.....	೧೩೬
೭೫.	ಮಾಗಿಯ ಮೊದಲಿಗೊಂದು ಹಾಡು	.....	೧೩೭

ಟಾಪ್ ಗನ್

೭೬. ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಅವನ ತಾಯಿ ೧೪೦

೭೭. ಕೊನೆಗುಳಿದ ಮಾನವ ೧೪೧

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಬ್ರಾತ್ ವೇಟ್

೭೮. ಮುಳುಕು ೧೪೪

ಡೆರಿಕ್ ವಾಲ್ಕಾಟ್

೭೯. ಸಂಸ್ಕಾರ ೧೪೭

xi

ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ

ಟೆಡ್ ಹೂಸ್

೮೦. ಎಸ್ತರಿನ ಗಂಡು ಬೆಕ್ಕು ೧೪೯

೮೧. ಗೊಳಿಕವೆ ೧೫೦

೮೨. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ೧೫೧

೮೩. ಕಾಗೆಯ ಮತಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ೧೫೨

೮೪. ಚಿರತೆ ೧೫೩

೮೫. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ೧೫೪

೮೬. ಕಾಗೆಯ ಹುಡುಗಾಟ ೧೫೫

ಸಿಲ್ವಿಯ ಪ್ಲಾತ್

೮೭.	ಅಕ್ಕ - ತಂಗಿ	.....	೧೫೮
೮೮.	ಮುಂಜಾವದ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ	.....	೧೬೦
೮೯.	ಮಗು	.....	೧೬೧

ಲೆನ್ಸಿ ಪೀಟರ್

೯೦.	ಪ್ಯಾರಚೂಟ್ ಹಿಡಿದು ಇಳಿದವರ ಪ್ರಕಾರ	.....	೧೬೩
೯೧.	ಮಾಗಿ	.....	೧೬೪

ಏಡ್ರಿಯನ್ ಮಿಚೆಲ್

೯೨.	ಸಂಬಂಧವಿದ್ದವರಿಗೆ	.....	೧೬೭
-----	-----------------	-------	-----

ಇಯನ್ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್

೯೩.	ತಂದೆ : ಸಾಯುವ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ	.....	೧೭೦
೯೪.	ಕೋಭೆ	.....	೧೭೧

ಡಾಮ್ ಮೋರೇಸ್

೯೫.	ಅವತಾರ	.....	೧೭೩
೯೬.	ಸೋಲು	.....	೧೭೪

ಪೇಮಸ್ ಹೀನಿ

೯೭. ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೊಬ್ಬನ ನಿಧನ ೧೭೬

ಬ್ರಯನ್ ಫ್ಯಾಟನ್

೯೮. ಗಂಧವರ್ಗಾನಕ್ಕೊಂದು ಸ್ತುತಿಪದ್ಯ ೧೭೯

೯೯. ಪಾರ್ಲಿಂಗ್ ಹೋಗಿ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ೧೮೧

ಗುರಿಯಾದ ಹುಡುಗಿಯ ಚಿತ್ರ ೧೮೧

ಲೂಯಿ ಮಕ್ ನೀಸ್

೧೦೦. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಿಗೆ ದಿಬ್ಬಣ ಹೂಡಿ ೧೮೩

ಅನುಬಂಧ ೧ : ಕವಿಗಳು -ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ೧೮೫

ಅನುಬಂಧ ೨ : ಮೊದಲ ಸಾಲುಗಳು ೧೮೭

ಶ್ರೀ

ಅವರ ನೆನಪಿಗೆ

ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳು

ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಯ ಅಗತ್ಯ ಕಾಣಬಾರದು. ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ವಾದ ಮಂಡಿಸುವ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನಂತೂ ಕವಿ ಬರೆಯಬಾರದು. ಆದರೂ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬಯಸಿ ವೃಥಾ ಹುಡುಕುವಂಥವರ ಕೈ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳು.

ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕವನಗಳನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಆದರಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಗೆ ತರುವವನಿಗೆ ಇರ ಬೇಕಾದ ಉದ್ದೇಶ ಮನೋಧರ್ಮಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಅವನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ದಾರಿಯ ಬಗೆಗೆ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಬಗೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುವುದು ಇಷ್ಟು: ಇವು ನೇರ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲ; ರೂಪಾಂತರಗಳು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿಗಳೆಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗದೇನೋ, ನನಗೇ ಹೊಳೆದು ಇವನ್ನು ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇವು ಉತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಬಂದಿ ವೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ, ಮೂಲದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಂಧ ಪ್ರಾಸಾನುಪ್ರಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇನೆಂದಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಂತೂ ನಿಜ. ಕೆಲವೊಂದು ರೂಪಾಂತರಗಳು ಮೂಲ ಕವನಗಳಿಗೆ ಹತ್ತ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸುಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಎರವಲು ತಂದದ್ದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನತನದ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ರೂಪಾಂತರಗಳು ಕನ್ನಡದ ಪದ್ಯಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದೇ ಸಮಂಜಸವಾದದ್ದು.

ಎಂಥವನೇ ಆಗಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದವರೆಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಗಲಾರದು. ಆ ಮಾತು ಈ ಸಂಕಲನದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ವಾಸ್ತವ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟೆಲ್, ರೋಸೆನ್‌ಬರ್ಗ್, ಪಾಟರ್, ಬೆಟ್ಟಮನ್ ಅಥವಾ ಹಿಲ್ ಅಂತಹ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕವಿಗಳು, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಸ್ವೀವನ್ಸ್, ವಿಲಿಯಂಸ್, ಗಿನ್ಸ್ ಬರ್ಗ್ ಅಂತಹ ಅಮೆರಿಕದ ಕವಿಗಳು ಅಥವಾ ಆಫ್ರಿಕದ ಸೋಯೆಂಕ ನಂಥವರು ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 'ಇಲ್ಲ, ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅನ್ನುವಷ್ಟೇನೇ ನಾನೂ ಅಂದು ಸುಮ್ಮನಾದರೆ ಹೇಗೋ.

ಇಲ್ಲಿರುವ ನೂರು ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದು ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಬರೆದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸಂಕಲನ 'ಹೇಸರಗತ್ತೆ'ಯಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಸಾಕ್ಷಿ'ಯಲ್ಲೂ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಗೆ ಸಿಗುವಷ್ಟು 'ಮಲ್ಲಿಗೆ' 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಗಳಲ್ಲಿ, ಅವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆ.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಕವನಗಳು ನನಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಡಿಸಿದಂತಹವು; ಮುಖ್ಯ, ಅರ್ಥವಾದಂತಹವು, ನನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿ ಬಂದಂತಹವು. ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕೂತವನಂತೆ ಹಟ ಹಿಡಿದು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ - ಎತ್ತಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕದೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಸಮಾಧಾನ ನನಗೆ

ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಿದವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಬರ ಬಹುದೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕವನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯ ಮಾರ್ಗದ ನಾಯಕ ರತ್ನಗಳೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡವಲ್ಲ. ಉತ್ತಮವಾದ ಕವಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲ.' ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು' ಪ್ರಕಟ ವಾದಾಗ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲಿಯ ನೂರು ಕವನಗಳ ಹಾಗೂ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕವಿಗಳ ಬಗೆಗೂ ನಿಜ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲ ಕವಿ ಗಳಿಗೆ, ಅವರ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ, ಅವರ ಪತ್ನಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಗೆಳೆಯ ಜಿ.ಎಸ್. ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಅವರಿಗೆ, ಪ್ರಕಟಿಸ ಲೊಪ್ಪಿದ ಪ್ರಿಂಟರ್ ಪ್ರಕಾಶನದವರಿಗೆ, ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಇಳಾ ಪ್ರಿಂಟರವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೮೨

ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ೩೦

ಡೊಮಾಸಿ

ಮಲಾವಿ

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ನನ್ನೆರಡು ಮಾತು

ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಿಂಟರ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನನ್ನ ಈ ರೂಪಾಂತರಗಳ ಸಂಕಲನದ ಪ್ರತಿಗಳು ಅಲಭ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈಗಲೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಓದುಗರು ನನಗೆ ಪ್ರತಿಗಳಿ ಗಾಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂಕಲನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವ ಯೋಚನೆ ಬಂತು. Comparative Literature ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಉತ್ಸಾಹದ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅವು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ ನನ್ನ ಯೋಚನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳಾದವು.

ಈ ಸಂಕಲನದ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ನೆಲಮನೆ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ನಾನು ಆಭಾರಿ ಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಸಂಕಲನದ ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣವಾದಮೇಲೆ ನಾನು ಭಾಷಾಂತರ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕನ್ನಡದಂಥ ಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಯನ್ನು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹತ್ತ ಭಿನ್ನವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಂಥ ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ, ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಈಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ದಾಖಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದೆ. ಆ ಲೇಖನಕ್ಕೂ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಬರೆದ 'ರೂಪಾಂತರ' ಅನ್ನುವ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕವನಕ್ಕೂ, ಇಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿರುವುದು ಉಚಿತವೆನ್ನಿಸಿ ಅವೂ ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಜುಲೈ ೧೯೯೬

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

ಕಾವ್ಯದ ಅನುವಾದ - ಒಂದು ಚಿಂತನೆ

A translator is the courier of the human spirit Pushkin

ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕವಿಯ ವಿವರ್ಣ ತಲೆಬುರುಡೆ

ಇಷ್ಟೊಂದು ತಟ್ಟೆಯೇ ಭಾಷಾಂತರ:

ಗಿಣಿಯೊಪ್ಪಿಸಿದ ಪಾರ, ಕಾಡು ಕೋತಿಯ ಹರಟೆ,

ಸತ್ತವರಿಗಪಚಾರ, ಪಾಷಂಡ ಕಾರ್ಯ,

-ನ್ಯಾಬಕೋವ್ :

(ಪುಷ್ಕಿನ್‌ನ ಯೂಜಿನ್ ಒನಜಿನ್‌ನ 'ಅನುವಾದ' ಅನ್ನುವ ಕವನದಿಂದ).

A great age in literature is perhaps always a great age of translations or follows it - Ezra Pound.

ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಯಾವುದು ಕೈಗೆ ದಕ್ಕದೆ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಅದೇ ಕಾವ್ಯವೆನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. ಇದೊಂದು ಕೇವಲ ಚತುರೋಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮುಗುಳು ನಕ್ಕು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಂತೆ ಇದೂ ಸತ್ಯದ ಒಂದಂಶ ವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಿಂತು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಈ ಮಾತಿನ ಹಿಂದಿರುವುದು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತರವಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರ. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯರ್ಥ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಡ್ಯಾಂಟೆ ಕವಿಯ Nothing which the Muses have touched can be carried over into another tongue without losing its savour and harmony ಎಂಬಲ್ಲಿದೆ. ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಹೊಲೆಗೆಲಸ ಕೊಲೆ ಗೆಲಸವೆನ್ನುವ ನ್ಯಾಬಕೋವಿನ್ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಮಾತು ಸಾಕು: Anything but the clumsiest literalism in translation is a fraud.

ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಪಾಷಂಡ ಕೆಲಸವೆಂದಾಗಲೀ (St. Paul), ದೇವರ ನಿಯಮದ ಮಾತೊಂದು ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕತ್ತಲು ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನೆಲವನ್ನು ಕವಿಯಿತೆನ್ನುವ

ಜುಡಾಯಿಸಮೀನ ನಂಬಿಕೆ ವಾಸ್ತವವೆಂದಾಗಲೀ, ನಂಬುವ ಜನದ ಜೊತೆ ವಾಗ್ದಾದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಕಲಾಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ, ಅನುವಾದ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಂಥ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವೇನು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೂತು ಮಾತಾಡಬಹುದು.

ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ವೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳನ್ನು ಪೋಣಿ ಸುವ ಕೆಲಸ ಉತ್ತಮ ಭಾಷಾಂತರದ ರೀತಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಸಿಸೆರೋ (ಕ್ರಿ.ಪೂ.೪೬), ಅಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರುವ ಕೆಲಸ ಭಾಷಾಂತರವೆಂದ ಶೋಪನ್‌ಹಾ ಇಂಥ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದ ಜನ, ಗಯಟಿ, ಡೈಡನ್, ಪೌಂಡ್, ಲವೆಲ್, ಲೋರ್ ಅಂತಹ ಕವಿಗಳ ಜಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಧುವೋ ಅಸಾಧುವೋ ಅನ್ನುವದರ ಬಗೆಗೆಲ್ಲ; ಅನುವಾದ ಮಾಡುವವನು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಮೂಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರಬೇಕಾದ ನಿಷ್ಠೆಯ ಬಗೆಗೆ

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಎಸ್.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಮೊದಲಿಗರೆಂದೂ ಶ್ರೀ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಒಂದೆರಡು ದಶಕಗಳ ಮೊದಲೇ ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣ ರಾಯರು, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಹಾಗೂ ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೆಂದೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಬುಡ ಹಿಡಿದು ಆಲ್ಲಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾದ ಯಶಸ್ಸು ಈ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಬಹುದಾದರೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು : ೧. ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತವೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ ಇರದೇ ಹೋಯಿತು; ೨. ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ಕನ್ನಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅವೊತ್ತಿನದಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಸ ಭಂದಸ್ಸಿನಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲಿಗರು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಿಡದೇ ಹೋದರು. ಎಂದೇ ಪ್ರತಿ ಅಂಶ

ದಲ್ಲೂ ಒಡೆದು ಕಾಣುವಂಥ ಹೊಸತನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದ ೧೯೨೬ರವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ನೇರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರುವ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸ್ಟ್ಯಾನಿಸ್ ರಷ್ಯನ್ ಕವನಗಳ ಅನುವಾದದ ವಿಷಯ ಈ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಹೊರತು. ಈ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಒಟ್ಟುಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು: ಅನುವಾದದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನು ವುದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳ ಯಶಸ್ಸು ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗದೇ ಹೋದದ್ದು ಒಂದು ಕುತೂಹಲದ ವಿಷಯ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ, ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳು ತಮಗೆ ಹಿಡಿಸಿದ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿಯ ಕವನಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ, : ಕ ಅಂಥವಾ ಒಂದು ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಿಗಳ ಕವನಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಕಲೆಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಂದರೆ, ೧೯೮೦ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸವೇ ನನ್ನ ಚಿಂತನೆಯ ವಸ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಗಮನದಲ್ಲಿರುವುದು ನಾಲ್ಕು ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಹದಿನೇಳು ಕವನಗಳ ಅನುವಾದ : ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಶೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ಸಾನೆಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಕವನಗಳ ಅನುವಾದ ಹಾಗೂ ಈ ಶತಮಾನದ ನೂರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳ ನನ್ನ ರೂಪಾಂತರಗಳು.

ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇವೊತ್ತೂ ಎದ್ದಿದ್ದು ಕಾಡುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವನ್ನು ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಒಡ್ಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು.

ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಮಾಡಬಾರದ ಒಂದು ಕೆಲ ಸವಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಲ ಕವನದ ಬಗೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿಷ್ಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಥವಾ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವ ವನು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಮೂಲವನ್ನು ತನ್ನ ಭಾಷೆಗೆ, ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ 'ಅಪ ಚಾರವಾಗದ ಹಾಗೆ, ಭಟ್ಟಿಯಿಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಒಬ್ಬನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರ ಬಹುದು; ಅನುವಾದವೂ ಒಂದು ಕವನವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಬಹುದು; ಮೊದಲನೆಯವನ ಗಮನ ಮೂಲದ ಕಡೆಗೆ, ಎರಡನೆಯವನದು ಫಲದ ಕಡೆಗೆ ಮೂಲದ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಅನುವಾದ ದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತನ್ನೊಂದು ಉಗ್ರ ವ್ರತವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದೂ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಾಗಿ ಧರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ನಿಷ್ಠೆಯೊಂದನ್ನೇ ತನ್ನ ಧರ್ಮವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮೊದಲನೆಯವನನ್ನು ನಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಹಟಕ್ಕಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಬಹುದು; ಅವನು ಕೊಡುವ ಅನುವಾದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಂಥವನು ಕೊಡುವ ಅಕ್ಷರಶಃ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಡೈಡನ್ (Dryden) ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು Metaphrase- ಮೂಲದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ಇಡುವ ಕೆಲಸ. ಸಿಸೆರೊ ಬೇಡವೆಂದ ಈ ಮಾರ್ಗ ಡೈಡನ್ನಿಗೂ ಬೇಡ ವಾದದ್ದು. ಡೈಡನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇದು 'ದೊಂಬರಾಟ, ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಿದ ಹಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವ ಇಂಥ ಸಾಹಸದಿಂದ ಯಾವ ಪುರು ಷಾರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ; ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದೇ ಇದರ ಹೆಚ್ಚಳ; ಜನದ ಚಪ್ಪಾಳೆಗೆಂದೇ ಇಂಥ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವ ಪೆದ್ದು ಕೆಲಸ ಕುಡುಕನೊಬ್ಬನ ರೀತಿ"ಯೆಂದು ಮೂದಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಡೈಡನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಅನುವಾದ ಕಾವ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶ ವಿದ್ದರೂ ದಾರಿ ತಪ್ಪುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದಂಚಿಗಿರುವ ಅಕ್ಷರಶಃ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಾಂತರದ ಬಗೆಗೆ ಅವನಿಗಿರುವ ಸಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಚಿಗಿರುವ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಮಾರ್ಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. Imitation ಅಥವಾ ಅನುಕರಣೆಯ ಈ ಕ್ರಮ ಆಗಿ ಹೋದ ಕವಿಗೆ, ಅವನ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಹೇಯ ಅಪಚಾರವೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನ್ಯಾಬಕೋವ್ ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಲಿಟರಲಿಸಿಮ್ನಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಜಾಯ್ಸ್, ಪೌಂಡ್ ಹಾಗೂ ಲವೆಲ್ ಅವರ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಡೈಡನ್ ಸೂಚಿಸುವುದು Paraphrase ಎಂದು ಅವನು ನಾಮ

ಕರಣ ಮಾಡಿದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು, ಮೂಲದ ಬಗೆಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಯನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಂಡ ಅನುವಾದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಒಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆಗ ಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಡೈಡನ್ನಿನ ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಮೂಲ ಹೇಳಿ ಹೊರಟಿದ್ದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದೂ ಧರ್ಮವನ್ನುವ ಡೈಡನ್ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು ಅನುವಾದದ ಭಾಷೆಗೆ ಸಹಜವೆನಿಸುವ ರಚನಾಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ, ಕುರುಡಾದೊಂದು ನಿಷ್ಠೆಯ ಮೇಲಲ್ಲ, ಅನ್ನಬಹುದು.

ಒಂದು ಕವನದ ಅನುವಾದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದಾಗ, ಮೂಲವನ್ನು ಮರೆಯದೇ ಹೋದರೂ ಕಾವ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದು ಕವನ ಕನ್ನಡ ಕವನವಾಗುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕನ್ನಡ ಕವನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆಯನ್ನು ಅನುವಾದವೂ ಪಡೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಅನುವಾದಕಾರ್ಯದ ಸಫಲತೆ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಸ್ವತಃ ಕವಿಯಾದವನು ಮಾಡುವ ಅನುವಾದದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಆಪಾದನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಾತಲ್ಲ. ಮೂಲ ಕವನ ವನ್ನು ತನ್ನದೇ ಅನ್ನುವಂತೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಲೋಭನೆ ಸ್ವತಃ ಕವಿಯಾದವನಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಭವವಿರುವದರಿಂದ ಕವಿಯಿಲ್ಲದ ಭಾಷಾಂತರಕಾರ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಕ್ಷೇಮವೆನ್ನುವ ಮಾತು ನೀತಿಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಮಾತು. ಅನುವಾದವೊಂದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಭ ಮದ ಮಾತ್ಸರ್ಯಗಳ ಅಡ್ಡಮಾತಿಗೆ ಜಾಗವಿರಬಾರದು.

ಡೈಡನ್ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಇಮಿಟೇಷನ್ನಿನ ಮಾರ್ಗ ಪೌಂಡ್, ಲವೆಲ್ ಅಂತಹ ಕವಿಗಳದ್ದು. Poetry must incite poetry ಅನ್ನುವ ಮಾತು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು ಈ ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲಿ. ಚೈನೀಸ್ ಭಾಷೆಯ ಗಂಧವಿಲ್ಲದೇ ಪೌಂಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಚೈನೀಸ್ ಪದ್ಯಗಳು, ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಲವೆಲ್ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಬೋದಲೇ ಕವಿಯ ಅನುವಾದಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಅದುವರೆಗೆ ಇದ್ದ ಭಾಷಾಂ ತರಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೂಲ ಕವನಗಳನ್ನು ಕೇವಲ

ನಿಮಿತ್ತಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇವರ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದಿರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಹಜ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಅದು ಬೆಳೆಯುವುದೆನ್ನುವ ಮಾತು ವಾಸ್ತವವಾದರೆ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಅದ್ಭುತವೆನ್ನಬಹುದು.

ವಸ್ತು ಮತ್ತು ನಾದಗಳ ನಡುವೆ ಬಿಡಿಸಲಾಗದಂಥ ಒಂದು ಉತ್ಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಕವನಗಳು ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ನಾದದ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಒಡಮೂಡಿಸುವ ಇಂಥ ಕವನಗಳು ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಹೊರಟವನ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸೆನ್ನಬಹುದು. ಇಂಥ ಕವನ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳು ಇವು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಅನುವಾದಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವವನು ಇಂಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಗಳಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಶ್ರೀಮಂತವಾದದ್ದೆಂದೂ ಕನ್ನಡ ಅಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತವಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಕವನ ಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಇಂಥದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ ಎಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲವಿರುವುದು ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಅವಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಅನುದಿನದ ಅರ್ಥದ ಜೊತೆಗೆ, ಆಚೆಯ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಪುರಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗುವುದುಂಟು.

Different civilisations, different epochs, do not necessarily produce the same speech mass; certain

cultures speak less than others; some modes of sensibility prize taciturnity and elision, others reward prolixity and semantic ornamentation. ಸ್ವೇಯ್‌ನರಿನ ಈ ಮಾತು ನಾನು ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ amplitudeನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಇಂಡಿಯಾದ ಬಹುಪಾಲು ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡವೂ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಯ ಭಾಷೆ. ನಾವು ಸಹಜವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವುದೇ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಗುಣ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಾನಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ನಿನ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ನೀರಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಭಾಷೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ತನ್ನ ವಿಪುಲ ಜೆಸ್ವರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದು ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕವೇ? ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೂ ಭಾಷೆಗೆ ಬರುವ ಧ್ವನಿವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬಹುದೇ? ಆಫ್ರಿಕದ ಭಾಷೆಗಳೂ ಕನ್ನಡದ ಹಾಗೇ, ಅಲಂಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ, ಅಂಥ ಮಾತುಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಈ ಗುಣಕ್ಕೂ ಆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ ಬಲು ತಡವಾಗಿ ಬಂದು, ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಶ್ರವಣ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಬಲ ವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೂ ತಾಳೆ ಹಾಕಬಹುದೇ?

ಈ ನನ್ನ ಅನುಮಾನಗಳು ಸಾಧುವೋ ಅಸಾಧುವೋ ಅನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಅನುವಾದಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಇರಬಹುದಾದ ಧ್ವನಿ ಮಟ್ಟಗಳ ಅಂತರ, ನಾನು ಗುರುತಿಸಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಸ್ತವವಾದರೆ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸಹಜವೆನ್ನಿಸುವ ಧಾಟಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬರದ ಮಾತಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟಂತೆ ಕಾಣುವುದು; ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯ ವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳುವ ಕಿವಿಗೆ ಅಸಹನೀಯವಾಗುವುದು. ಅಡಿಗರ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನ್ನ ಈ ವಾದದ ಯಥಾರ್ಥತೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಬಹುದೆನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡದೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವು ಪೇಲವವಾಗಿ, ತೆಳ್ಳಗೆ ನೆರಳಾಗುವಂತೆ

ಕಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಯಿಲ್ಲ ದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು.

ಅಂದರೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವವನು ಅನುವಾದದ ಭಾಷೆಗೆ ಸಹಜ ವಾಗಿರುವ ಧ್ವನಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗು ತದೆ. ಧುತ್ತನೆ ಏರಿ ಅಥವಾ ಇಳಿದು ಗೊಂದಲವೆಬ್ಬಿಸುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೋಲೇಜನ್ನು ಸಮಸ್ತಿಗೆ ತರುವ ಒಂದು ಸ್ವೇಬಿಲ್ಯೆಸರಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅನು ವಾದ ಮಾಡುವವನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮೂಲದ ಕೆಂಪು ನೀಲಿ ಹಸಿರುಗಳಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ತಿಳಿ ಬೆರಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಮೂಲದ ಪ್ಯಾಸ್ಪಲ್ ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಬದಲು ಒಂದಿಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣ ಕಲಸಬೇಕು. ಸ್ವೇಬಿಲ್ಯೆಸರಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಅನುವಾದ ಸೋಲುವುದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ವಾದ.

ಇನ್ನು ಛಂದಸ್ಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆ : ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಗಳ ಜಾಯ ಮಾನ ಈ ಗುಣದಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಒಂದರ ಛಂದೋವಿಧಾನವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಆಗದ ಮಾತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನಗಳಲ್ಲಿನ ನಡೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಬಹುದಾದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಗುರುತಿಸಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ. ಕನ್ನಡದ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಂತೆ ಹುದುಗಿದ್ದ ಛಂದೋವಿಲಾಸವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದದ್ದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ. ಅವರು ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಛಂದಕ್ಕೂ ಇವೊತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನವನ್ನು ಅನುವಾದಕ್ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಯುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸದ ಕಷ್ಟ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತಹದು.

ಮೂಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಛಂದದ ಬಳಕೆ ಸಾಧುವೇ? ಅನುವಾದದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಲವೆಲ್ ಇವೊತ್ತು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಫ್ರೀ ವರ್ಸಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಬರೆಯುವುದು ತಪ್ಪೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅನಿ ಕಾರ್ಯವಾದಾಗ ಇಂಥ ಬದಲಾವಣೆ ಧರ್ಮವೆಂದೇ ನನ್ನ ಮತ. ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಂಧದೊಳಕ್ಕೆ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಯ್ಯುವುದು ಎಂದೂ

ಕವನವಾಗಲಾರದು. ಮೂಲದ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಅನುವಾದದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವದೆಲ್ಲವೂ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಹೊರಟವನ ಸಲಕರಣೆ. ಬಂಧವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ರತ ತೊಟ್ಟ ವನ ಅನುವಾದ ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಕರ್ಮಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಗಮನಕೊಡುವ ಪೂಜಾರಿಯ ಕೆಲಸ- ಅದರಿಂದ ಪುಣ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಪುರುಷಾರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಸಂಚಾರವಿರಬೇಕು. ಜೀವಂತ ಕರುವಿಗೆ ಬದಲು ಒಡ್ಡಿದ ಒಣ ಹುಲ್ಲಿನ ಮಾಟ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಸಾನೆಟ್ ಒಂದನ್ನು ನಿಗದಿಯಾದ ಮಾತ್ರಾ ಗಣಗಳುಳ್ಳ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಸಾನೆಟ್‌ಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಾದರೆ ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವದೇ ನನ್ನ ವಾದ. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ Leda and the swan ಅನ್ನುವ ಸಾನೆಟ್ಟಿನ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಗಿಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಉದ್ದ ಸಾಲುಗಳ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವರ ಅನುವಾದಗಳು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಅವರು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕವನಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಹಿಸಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಸಿಗುವುದು ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯ. 'ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಲೋಪಿಸಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದೆ' ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಯಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಆಡುವಾಗ, ಅಥವಾ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಸರು ಭಾವ ಮುಂತಾದವು ಕನ್ನಡ ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆ ಯಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿದ್ದರೂ...' ಅನ್ನುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಅವರು ಕೊಡುವಾಗ, ಅವರೂ ನಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅನ್ನುವುದು ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವನ್ನು ಶ್ರೀ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಅವರ Bridge of Sighs ಕವನದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವೇ ಇಲ್ಲದ

ನಿರಿಹಿಡಿದು ನಡುವೇರಿ

ತೊದಲುಮಾತನು ಬೀರಿ

ಕೊರಗ ನಗಿಸಲು ಬಲ್ಲ

ಮಗುವಿಲ್ಲವೇನೋ?

ಅನ್ನುವ ಸಾಲುಗಳು ಪದ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಕದ್ದು ಬಂದಾಗ ನಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಒಂದು ತರಹದ ಕೃತಜ್ಞತೆ.

ಅಥವಾ, ಮೂಲದ

Alas for the rarity

Of Christian charity

Under the sun !

ಅನ್ನುವುದು

ಅಹ, ಎಲ್ಲದಿಗಿಂತೋ'

ಆರ್ಯ ಧರ್ಮದ ಕರುಣ,

ಆರ್ಯ ಜನಗಳ ಮರುಕ,

ಉರಿಯುವನೆ ಬಲ್ಲ!

ಎಂದು ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗ ಕವಿಯಾದ ಅನುವಾದಕನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿಭೆ ಗಕ್ಕನೆ ಮಿಂಚಿ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದೊಂದು ಆಯಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಅನುಭವ ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ, ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂನ Old Familiar ನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಮೂಲದ ಮೊದಲ ಮೂರು ಚರಣಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

I have had playmates. I have had companions

In My days of childhood, in my joyful school days;

All, all are gone, the old familiar faces.

I have been laughing, I have been carousing,
Drinking late, sitting late, with my bosom cronies,
All, all are gone, the old familiar faces.

xxix

I loved a love once, fairest among women.
Closed are her doors on me, I must not see her.
No. All, all are gone, the old familiar faces.

ಶ್ರೀ ಅವರ ರೂಪಾಂತರ

ಕಂದ ಬಿದ್ದೆಯ ಎಂದು ಮುಡ್ಡಿಸಿ ನನಗೆ ಮರುಗುವರಿದ್ದರು;
ಅಂದಿನೋದಿನ ಸುಖದ ದಿನದಲಿ ಜತೆಗೆ ಕುಣಿಯುವರಿದ್ದರು.
ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು,

ಪರಿಸೆ ನೋಟವೋ, ಹೊಳೆಯಲೂಟವೋ, ಬಯಲಿನಾಟವೋ, ಪಾಟವೋ,
ಇರುಳು ಮುಸುಕಿಯು ಮನೆಯ ನೆನೆಯದ ನಮ್ಮ ಲಗ್ನೆಯ ಕೂಟವೋ,
ಎಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು.

ಹರಸಿ ಪಡೆದನು ಹೆಣ್ಣನೊಂದನ ಹೇಳಲರಿಯೆನು ಹಿತವನು;
ಉರಿದು ಹೋದಳು, ಬೂದಿಯಾದಳು, ಹಿಡಿವುದಿನ್ನೆಲ್ಲವಳನು;
ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದವು ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಮುಖಗಳು.

ಮೊದಲೆರಡು ಚರಣಗಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾರಣವಾಗಿ ಒಡ್ಡಬಹುದೇನೋ. ಮೂರನೇ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ನೋವಿನ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿಗೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಅವರ ದುಃಖ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯರಸದಲ್ಲಿ ಇವರ ಜೀವರಸವು ಬೆರೆತು ಆದ ಹೊಸ ರಸಾಯನಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ರುಚಿಯೇ ಬಂದಿದೆ' - ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಈ ಮಾತಾಡಿದಾಗ ಈ ಅನುವಾದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೇನೋ.

ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದು ಕೈಗೆ ದಕ್ಕದೇ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳು ವುದೋ ಅದೇ ಕಾವ್ಯವೆನ್ನುವ ಜಾಣ ಮಾತಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಲೇಖನದ ಕೊನೆಗೆ ಅಂಥದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಬರುವುದು ಸೂಕ್ತವೇನೋ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವಾಗ, 'ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಕಾವ್ಯಗುಣ' ಅನ್ನುವ ಮೂರ್ತಿರಾಯರ ಅರ್ಥ ಹಾಸ್ಯದ ಅರ್ಥ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾದ ಮಾತನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ತುಂಟತನವಲ್ಲ.

XXX

ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ; ಹಾಗೇ, ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಪಿಯೇ ಲೇರೀಸಿನ ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ... ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಆಚಾರ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಪರಕೀಯವೆನ್ನಬಹುದಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ನಾವೂ, ಭಾಷೆಯೂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಅನುವಾದ.

ಭಾಷಾಂತರ ಸೋಲಬಹುದು; ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು, ಅದು ಗೌಣ. ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಭಾಷಾಂತರದ ಕೆಲಸ.

"Without it we would live in arrogant parishes bordered by silence" ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ನೇಯ್‌ನರಿನ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು.

೧೯೮೫

- ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

xxxii

ರೂಪಾಂತರ

ಕವು ಕಂಬಳಿಯ ತಲೆಯಂಚಿಂದ ಕುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕಿತ್ತು
ಗಂಟು ಬಿಗಿದು ಹರಿಬಿಟ್ಟಂತೆ
ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಬುಳಬುಳ ಹರಿದ ಕಂಬಳಿ ಹುಳ,
ದಂಡಯಾತ್ರಗೆ ಹೊರಟ ದಂಡಿದು ಖಾತ್ರಿ
ಖಾತ್ರಿಯೇ? ಖಚಿತವಾದದ್ದು ಗತಿ ಮಾತ್ರ.
ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಸಡಿಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹಿಡಿದೆಳೆದಂತೆ,
ನೂರು ಸಾವಿರ ಮುಳ್ಳಿಗಲೆಯೇಳು ಬೀಳು.

ಹಠಾತ್ತನೆ, ಸಾಲೊಡೆದು ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಬಿದ್ದ
ಹುಳವೊಂದು ಸರಸರ ಹರಿದು ಗೋಡೆ ಹಿಡಿದೇರಿ
ಕಿಟಕಿಯಂಚಿಗೆ ಬಂದು ಮೂಲೆಗೆ ತೆವಳಿ
ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ವಿಚಿತ್ರ.
ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದೊಂದೊಡೆ ರಹಸ್ಯ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ
ಹೊರಟ ಗೂಢಚಾರ ಹುಳ - ಅದಕ್ಕೆ
ಮೂಲೆ ಕತ್ತಲೇ ರಕ್ತೆ, ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಿ ಡೇರ.

ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಗಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಡದೇ ಇದ್ದ ಹುಳ.
ಹಠಾಕಿರಿಯ ಪಣ ತೊಟ್ಟಂತೆ
ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಡಗರ?

ಹುಳವಲ್ಲವೇನೋ, ಹುಳವಾದ ಋಷಿಯೇನೋ.

ಋಷಿಯ ಇಚ್ಛಾಮರಣ, ಅದಕ್ಕಿದೇ ತಕ್ಕ ತಾಣ.

ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಳ್ಳು ಕೂದಲಷ್ಟೂ ಉದುರಿ

ಗಾಳಿಗೆ ಚದುರಿ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿದದ್ದೊಂದು ಬಕ್ಕ ಉರುಳೆ.

ಮೊದಲು ಕಂದಾಗಿದ್ದು ನಿಧಾನ ನಿಧಾನ

ಹಸುರಾಗಿ ಜೊತೆಗಿಷ್ಟು ನೀಲಿ ಬೆರೆತಾಗ ಅದಕ್ಕೆ

ಮೈಲತುತ್ತದ ಬಣ್ಣ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ತಬ್ಬಲಿ ಮುಳ್ಳು -

ತಗುಲಿದರೆ ಈಗಲೂ ಬೆರಳೊಳಗೆ ಚುಮಚುಮ.

xxxiii

ಹೆಣದ ಹಾಗೇ, ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನ

ಕವಿ ತಪಸ್ವಿಯ ಹಾಗೇ, ಅಚಲವಾಗಿದ್ದ ಉರುಳೆ.

ಆದರೂ, ಇರುವೆ ಮೈ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ,

ಉರುಳೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ತಳಮಳದ ಚಲನೆ.

ಸಾವಲ್ಲವಿದು, ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುವ ಘಟನೆ.

ಬಸಿರೊಳಗೆ ಭ್ರೂಣ ಕಾಲು ಝಾಡಿಸಿದಂತೆ,

ಅಜ್ಞಾತದ ತಳಕ್ಕೆ ಅಜೇಯ ಕವನ.

ಎಳೆ ಬಿಸಿಲ ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ

ಉಬ್ಬಿ ತುಸ ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ

ಉರುಳೆಗೆಂಥದೋ

ತುರ್ತು, ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ

ಗಳಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸಂಭ್ರಮ.

ಗಕ್ಕನೆ ಕಂಡ ಕಾಸಿನಗಲದ ತೂತು,

ಗಾಳಿ ಮೂಸಿದ ಮೀಸೆ, ರಂಧ್ರದಂಚಿಗೆ ತೆವಳಿ

ಹೆದರಿ ಒಳಕ್ಕಿಳಿದಂತೆ ಜಾರಿ ಮೇಲೇರಿ

ಮೈ ಮುದುರಿ ಕೂತ ಚಿಟ್ಟೆ.

ಗಾಳಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಬೀಸಿ ಶೀತವಾರಿದ ಎಳೆ ಬಿಳಿ ರೆಕ್ಕೆ

ಪಟಪಟ ಕೊಡವಿ ಹಲ್ಲಿಗೆಟುಕದ ಹಾಗೆ

ಗಾಳಿಗೇರಿದ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಚಿಟ್ಟೆ .

ಹೊಸ ಹುಟ್ಟಿಗನುವಾದ ಹೊಸ ಮಾತು

ಪಡೆದೊಂದು ಕವಿತೆ,

ಆಪ್ರೊಡ್ಯೆಟಿ.

೧೯೮೨

ಹೆಣದ ಹಾಗೇ, ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನ
ಕವಿ ತಪಸ್ವಿಯ ಹಾಗೇ, ಅಚಲವಾಗಿದ್ದ ಉರುಳೆ.
ಆದರೂ, ಇರುವೆ ಮೈ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ,
ಉರುಳೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ತಳಮಳದ ಚಲನೆ.
ಸಾವಲ್ಲವಿದು, ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುವ ಘಟನೆ.
ಬಸಿರೊಳಗೆ, ಭ್ರೂಣ ಕಾಲು ಝಾಡಿಸಿದಂತೆ,
ಅಜ್ಞಾತದ ತಳಕ್ಕೆ ಅಜೇಯ ಕವನ.

ಎಳೆ ಬಿಸಿಲ ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ
ಉಬ್ಬಿ ತುಸ ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ
ಉರುಳೆಗೆಂಥದೋ
ತುರ್ತು, ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಗಳಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸಂಭ್ರಮ.
ಗಕ್ಕನೆ ಕಂಡ ಕಾಸಿನಗಲದ ತೂತು,
ಗಾಳಿ ಮೂಸಿದ ಮೀಸೆ, ರಂಧ್ರದಂಚಿಗೆ ತೆವಳಿ
ಹೆದರಿ ಒಳಕ್ಕಿಳಿದಂತೆ ಜಾರಿ ಮೇಲೇರಿ
ಮೈ ಮುದುರಿ ಕೂತ ಚಿಟ್ಟೆ.

ಗಾಳಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಬೀಸಿ ಶೀತವಾರಿದ ಎಳೆ ಬಿಳಿ ರೆಕ್ಕೆ
ಪಟಪಟ ಕೊಡವಿ ಹಲ್ಲಿಗೆಟುಕದ ಹಾಗೆ

ಗಾಳಿಗೇರಿದ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಚಿಟ್ಟೆ -

ಹೊಸ ಹುಟ್ಟಿಗನುವಾದ ಹೊಸ ಮಾತು

ಪಡೆದೊಂದು ಕವಿತೆ,

ಆಪ್ತೋದ್ಯಮಿ.

೧೯೮೨

xxxiv

ಥಾಮಸ್ ಹಾರ್ಡಿ (೧೮೪೦ - ೧೯೨೮)

ಉತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಹಾರ್ಡಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ್ದು ತನ್ನ ೫೫ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯದೇ ಒಂಬತ್ತು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದ.

ತನ್ನ ಮೊದಲ ೨೦ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹಾರ್ಡಿ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸುವ ಹಾರ್ಡಿಯದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ದೊಂದು ಹೊಸತನ, ೨೦ ವರ್ಷಗಳುದ್ದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪಳಗಿದ ಕೈಗೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯ ವಾಯಿತು ಅನ್ನುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಎಸ್ರಾ ಪೌಂಡ್ ಹೊಗಳಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆಡೆನ್, ಡಿಲನ್ ಥಾಮಸ್ .ಹಾಗೂ ಫಿಲಿಪ್ ಲಾರ್ಕಿನ್ ಅಂತಹ ಸಮರ್ಥ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾರ್ಡಿಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಾಗ ಅವನ ಹೊಸತನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ಹಾರ್ಡಿ 'ಧ್ವನಿ'ಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವನಿಂದ ದೂರವಾಗಿದ್ದ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಗೆಗೆ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ತಾನೇ ಸತ್ತ ಅವಳ ಜೊತೆ ಕಳೆದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳನ್ನು ಕನವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಂತೆ ಬರೆದ ೫೦ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು.

ಧ್ವನಿ

ಎದೆಯ ಅತೀವ ಕೊರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ದೂರ ದಡಕ್ಕೆ

ನಿಂತು ಕೂಗುವ ಹೆಣ್ಣೆ, ಏನಿದು ಕರೆ?

'ಮನೆ ಬಿಟ್ಟವಳು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ, ಮತ್ತೆ

ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ' ಮಾತು ಕೇಳಿತು. ಮಾತೇನೂ ಸಕ್ಕರೆ.

ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿಯೇ ಅದು? ಹಾಗಾದರೀಗ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು

ನಿಲ್ಲು. ದೂರದೂರಿಗೆ ನಾನು ಬಂದಾಗ ನೀನಲ್ಲಿ

ಕಾದಲೆಯಾಗಿ ಕಾದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೆ, ನೆನಪಿದೆ. ನೀನಂದು

ಸಂಜೆಗೆ ತೊಟ್ಟ ಫ್ರಾಕಿನ ಬಣ್ಣ ಗಾಳಿ ನೀಲಿ.

ಅಥವಾ ಗಾಳಿಯೇನೋ, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಗಾಳಿ ತೆವಳಿ

ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಾಚೆ ನಿಂತ ನನ್ನವರೆಗೂ ಬರುವ ವೇಳೆಯೇನೋ.

ಲೋಕದಷ್ಟೂ ಆಸೆಗೆಟುಕದ ಹಾಗೆ ಕರಗಿ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರಳಿ ಬಾರದ ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳದೇನೋ.

ತತ್ತರಿಸುತ್ತ ನಡೆಯುವ ನಾನು: ಸುತ್ತ

ಬೀಳುವುದು ಹೆಣ್ಣೆಲೆ.

ಮುಚ್ಚು ಜಿನುಗಿದ ಗಾಳಿ ನನ್ನತ್ತ

ಬೀಸಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕರೆ.

ರೈಲುಗಾಡಿಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಕ್ಕಲೆದೆ

ಒಂಬತ್ತಕ್ಕೊಂದು ಪಾಳುಗುಡಿ

ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ಕಡಲು;

ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಹೊಗೆ ಬೂದಿ

ಕಸಕಡ್ಡಿ ಜೋಪಡಿಗಳೂರು;

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಹೊಡೆದಾಗ ಕಾಡು

ಆಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಾಣ, ಅವಳು.

ಬಂಗಾರದಂಥ ಆ ಹೆಣ್ಣು

ಕಂಗೊಳಿಸಿ ಗಕ್ಕನುಕ್ಕಿದ ಬಯಕೆ:

ನನಗಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ಆ ಕಣ್ಣು

ಕಾತರ-ಆದರೂ, ಧಿಡೀರನೆ ಗಾಡಿ

ಬಿಟ್ಟವಳ ಪಕ್ಕ ಹಿಡಿದರೆ ? ನೆವಕ್ಕೆ

ತಡಕಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ರೈಲು ಸೀಟಿಯೂದಿ

ಹೊರಟಿತ್ತು ಓ, ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲೆಳಿದಿದ್ದರೆ,

ಇಳಿದು ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಕಳೆದಿದ್ದರೆ,

Faint-heart in a Railway Train

ಹೊರಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜು

ಗಿಡಕ್ಕೆ ಗಿಡವೇ ಬಗ್ಗಿ

ಭಾರಕ್ಕೆ ಕೊಂಬೆಕೊಂಬೆಯೂ ಜಗ್ಗಿ

ಕವಲೊಡೆದ ಕಡೆ ಬಿಳಿ ಜಾಲಪಾದ

ಮಂಜಲ್ಲ ಸುರಿದದ್ದು, ಮಂಜಾದ ನಿಶ್ಯಬ್ದ.

ದಾರಿ ಮರೆತಂತೆ ಮಂಜ ಹಲ್ಲೆ ಮೇಲೇರಿ ಮತ್ತೆ

ಡೊಂಕುಡೊಂಕಾಗಿ ಇಳಿದ ಹಲ್ಲೆ ಜೊತೆ

ಹಿಂದಿರುಗಿದಂತೆ. ಗಾಳಿ ಬೀಸದೇ ಬಿದ್ದ ಅಚ್ಚ ಬಿಳಿ

ಬಿಳಿ ಗೋಡೆ ಬೇಲಿ.

ಹಾರಿ ಬಂದ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ

ಮೈ ಮಡಿಚಿ ಕೂತ ಕೂಡಲೇ ಕಳಚಿ

ನೆತ್ತಿ ನೇರಕ್ಕೆ ಧೂಸಕ್ಕನೆ ಬಿದ್ದ ಮಂಜುಗೆಡ್ಡೆ,

ಗಕ್ಕನೆ ಬಂದು ಕವುಚಿ ದೆವ್ವದಂತಹ ಮುದ್ದೆ

ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾಗಿ ಕಾಲ ಹಿಡಿ ತಪ್ಪಿ ಜಾರಿ

ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗರಗಳಿಗೆ ಬಿಳಿಯ ಗೋರಿ,

ಗಡ್ಡೆಗಡ್ಡೆ ಬಂದು ಕೆಳಗಿನ ಕೊಂಬೆ, ರಾಶಿ ಹುಡಿ

ಮಂಜು ಗಿಡದಡಿ,

ಬಿಟ್ಟ ಕಣೋಳಗೆ ಭರವಸೆ ತುಂಬಿ

ಮೆಟ್ಟಿಲಿಳಿಜಾರೇರಿ ಬಂತೊಂದು ಕರಿಯ ಬೆಕ್ಕು.

ನಿತ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಣಿ, ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನಂಬಿ

ಬಂದ ಅದಕ್ಕಿದೆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಕ್ಕು,

Snow in the Suburbs

4

ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಬಿ. ಯೇಟ್ಸ್ (೧೮೬೫ ೧೯೩೯)

ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಕವಿಯನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವನೆಂದರೆ ಯೇಟ್ಸ್, ಐಲ್ಲೆಂಡಿನ ಕವಿಯಾದ ವನು ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕವಿಯನ್ನಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಮೋಘವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ಅದಾದ ಮೇಲೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ೧೯೧೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾದ ಎಸ್ರಾ ಪೌಂಡ್ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಮೇಲೆ, ಸಾಯುವ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಮೊದಲವರೆಗೂ ಪದ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಲೇ ಅಥವಾ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ ಕವಿಯ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಸಂಭ್ರಮಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕವಿಯಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬರದಂತಹವು.

ದಾರ್ಶನಿಕನಾಗಿ, ನಾಟಕಕಾರನಾಗಿ, ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕವಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿಲುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬದುಕಿದ ಯೇಟ್ಸ್ ದೊಡ್ಡ ಕವಿ. ಇವೊತ್ತಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದ ಕವಿಯೇ ಇರಲಾರ. ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಯೇಟ್ಸ್ ಸತ್ತಾಗ ಆಡೆನ್ ಬರೆದ In Memory of W.B. Yeats ಅನ್ನುವ ಪದ್ಯ ಕವಿಯ ಒಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಪದ್ಯದ ರೂಪಾಂತರ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿದೆ.

5

ಪುನರಾವತಾರ

ಅರಳಿ ಅರಳುವ ವೃತ್ತ ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತುವ ಡೇಗೆ

ಡೇಗೆಗಾರನ ಕೂಗಿಗದು ಕಿವುಡು.

ಎಲ್ಲ ಭಿದ್ರ ಅಭದ್ರ, ಕೂಡಿ ಹಿಡಿಯದ ಕೇಂದ್ರ,

ಕಟ್ಟು ಕಿತ್ತೊಗದಂತೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ರಕ್ತಮಂದ ಪ್ರವಾಹದುಬ್ಬರದಲ್ಲಿ

ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ ಮುಗ್ಧತೆಯ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಕರ್ಮ;

ನಿಶ್ಚಯದ ದಾರ್ಡ್ಯ ಉಚ್ಚ ಜನಕ್ಕಿಲ್ಲ

ತುಚ್ಛರುತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲ.

ಎಂಥದೋ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನಕ್ಕಿದ್ದು ಗಳಿಗೆ

ಪುನರಾವತಾರಕ್ಕಿದ್ದು ಗಳಿಗೆ ಖಂಡಿತ.

ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಜೊತೆಗೇ ಬಂದು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ನಿಂತು

ಕಾಡುವುದು ಪುರಾಣದೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆ:

ಮರುಳುಗಾಡಿನ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸಿಂಹ, ಅದಕ್ಕೆ

ನರನ ಶಿರಸ್ಸು, ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣು ರವಿಯಂತೆ ನಿರ್ದಯ.

ತೊಡೆತೂಕವನ್ನೆತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ನಿಧಾನ ನಡೆದದ್ದರ ಸುತ್ತಲೂ

ಕೆರಳಿದ ಹಕ್ಕಿ ಗಿರ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಮರಳಲ್ಲಿ ನೆರಳು.

ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪಕ್ಕೆ

ಇಪ್ಪತ್ತು ಶತಮಾನಗಳ ನಿದ್ರೆ ಕೆಟ್ಟು ದುಃಸ್ವಪ್ನ.

ತನ್ನ ಜನ್ಮಮುಹೂರ್ತ ಇನ್ನೇನು ಬಂತೆಂದೆ

ಬೆತ್ತ ಹೆಮ್ಮಿನ ಕಡೆಗೆ ಆ ಮೃಗದ ಯಾನ?

The Second Coming

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಕ್ರಿಸ್ತ ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳ ಬೆಲ್ಲಹೆಮ್

6

ಲೀಡಾ ಮತ್ತು ಹಂಸ

ಏಕಾಏಕಿ ಎರಗಿದ ಹಕ್ಕಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ

ಬಡಿದದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದಳು ಹುಡುಗಿ. ಹಕ್ಕಿ ಕೊಕ್ಕಿಂದ

ಹಕ್ಕತ್ತು ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತಿ ತನ್ನೆದೆಗೊತ್ತಿ

ಮುದ್ದಿಸಿತು. ತೊಡೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೇವರಿಸಿತದರ ಜಾಲಪಾದ.

ಸಡಿಲಾದ ತೊಡೆಯಿಂದ ಅಸಹಾಯ ತನ್ನ ಬಳಿ

ಗರಿಗೆದರಿ ಬಂದ ಇಂಥ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ತಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ಧವಳ ವಿಘ್ನವ ಕೆಡವಿ ಕೂಡಿದ್ದು ಮೈಯಲ್ಲಿ

ಹೊಸ ನಾಡಿ ತುಡಿದಂತೆ, ತನ್ನದೆಗೆ ಅನ್ಯನದೆ ಬೆಸೆದ ಹಾಗೆ.

ತೊಡೆ ಕಂಪಿಸಿದ ಗಳಿಗೆ ನೆಟ್ಟ ಕಾರಣಬೀಜ

ಬಿರುಕೊಡೆದ ಗೋಡೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಉರಿದ ಚಾವಣಿ ದುರ್ಗ

ಕಗ್ಗೋಲೆಗೆ ಬಲಿಯಾದ ರಾಜ. ಇಳಿದ ಕಾವಿಗೆ

ಹಕ್ಕಿ ಕೊಕ್ಕು ಕೊಡವಿದ ಮೊದಲು, ಆಕಾಶದತಿಶಯ ತೇಜ

ಅವತರಿಸಿದ ರಭಸಕ್ಕೆ ಪರವಶಳಾದಾಗ

ಬಲದ ಜೊತೆಗೇ ಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸಿತೇ ಅಬಲೆ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ?

Leda and the Swan

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ದೇವಾಧಿದೇವ ಜ್ಯೂಸ್ ಹಂಸವಾಗಿ ಬಂದು ಲೀಡಾಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂಭೋಗಿ ಸಿದಾಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹೆಲೆನ್ ಮತ್ತು ಟರ್ಮನೆಸ್ಟ್ರಾ, ಹೆಲೆನ್ ಮೆನಲಾಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೂ ಪ್ರಾರಿಸ್ಸಿನ ಜೊತೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಟ್ರೋಜನ್ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣಳಾದಳು. ಕೈಟ ಮ್ನೆಸ್ಟ್ರಾ ಮೆನಲಾಸನ ಸೋದರ ಅಗಮೆಮ್ಮನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅವನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಬೇರೊಬ್ಬನ ಸಂಗಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಗಂಡನ ಕೊಲೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಳು.

ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಕೂಟ ಹೊಸದೊಂದು ಯುಗದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ವೆನ್ನುವುದು ಕವಿಯ ವಾದ.

ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣದಿಂದ.

ಬೈಸಾಂಟಿಯಮ್ಮಿಗೆ ಯಾನ

ಮುದುಕರಿಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಇಂಥ ನಾಡು.

ಹಣೆಬರಹ ಮರಣವಳಿಸಿದ ಪ್ರಾಯ ತೆಕ್ಕೆ

ಸುಖದಲ್ಲಿ, ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ, ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡು.

ಸ್ಯಾಮನಿನ ಜಲಪಾತ, ಕರೆಗೆ ಉಕ್ಕುಕ್ಕಿ

ಬರುವ ಮ್ಯಾಕರಲ್ಲಿನ ನಮುದ್ರ, ಪಡೆದು ಹಡೆದು

ಮಡಿದದ್ದನ್ನು ಹಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡುವಂತೆ ನೆಲ ಜಲ

ಆಕಾಶಗಳ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಾಣ, ಕರಣಗಣದಮಲು

ಎಂದೇ, ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಉಪೇಕ್ಷೆ.

ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದಾತ್ಮ ತಾರಕಕ್ಕೆತ್ತಿ ಚಿಪ್ಪಾಳೆಯಕ್ಕಿ

ಮರ್ತ್ಯದೊಡಲಿನ ಒಂದೊಂದು ಸುಕ್ಕಿಗೂ ಹಾಡದ ಹೊರತು

ಮುದುಕನಾದವನೊಂದು ತುಚ್ಛ ಪದಾರ್ಥ, ಗೂಟಕ್ಕೆ

ತಗಲುಹಾಕಿದ ಚಿಂದಿ ಕೋಟು. ಸ್ವಂತ ವೈಭವ ಕುರಿತು

ನಾಡಿಗೆ ನಾಡೇ ಹಾಡಿ ಸ್ಮಾರಕವಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಡೇಕೆ

ಕಲಿಸಬೇಕು? ಎಂದೇ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ ಕಡಲುಗಳ ದಾಟಿ;

ಎಂದೇ, ಬೈಸಾಂಟಿಯಮ್ಮಿನ ಪವಿತ್ರ

ನೆಲಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸುದೀರ್ಘ ಯಾತ್ರೆ.

ಚಿನ್ನದ ಶಬಲಖಚಿತ ಚಿತ್ರ ಕೆತ್ತಿದ ಹಾಗೆ
ದಿವ್ಯಾಗ್ನಿಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂತ ಋಷಿಗಳೇ, ಅವತರಿಸಿ
ಬನ್ನಿ. ಬೆಂಕಿಯಿಂದೆದ್ದು ಏರಿ ಸುತ್ತುವ ಡೇಗೆಯಾಗಿ
ಹಾರಿ ಹೃದಯ ಕಬಳಿಸಿ, ಬನ್ನಿ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾಡು ಕಲಿಸಿ.
ಸಾವು ಹತ್ತಿರವಾದ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ರೋಗಿ
ಮೋಹಪೀಡಿತ ಹೃದಯ, ತನ್ನ ತಾನೇ ತಿಳಿಯದ ಮುಕ್ತ
ನೆಲಕ್ಕೆಳಿದು ಬಂದು ನನ್ನತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ
ಕುಶಲ ಕರ್ಮದ ನಿತ್ಯತೆಯ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ.

8

ಇತಿಮಿತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದೊಮ್ಮೆ ಪಾರಾದರೆ
ಸಾಕು, ನಿಸರ್ಗಕೊಡುವ ಯಾವ ದೇಹವೂ ಬೇಡ
ನನಗೆ, ಇರಲಿ ಗ್ರೀಸಿನ ಜಾಣ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ಕಡೆದ ಬೇರೆ
ರೂಪ : ಬಡಿದ ಚಿನ್ನದ ಅಥವಾ ಚಿನ್ನ ಲೇಪಿಸಿದ
ಮೂರುತಿಯಾಗಿ ದರ್ಬಾರಿನೊಳಗಿದ್ದು ತೂಕಡಿಸಿದಾಗ ದೊರೆ,
ಎಚ್ಚರಿಸುವಂತೆ, ಅಥವಾ, ಚಿನ್ನದ ಕೊಂಬೆ ಮೇಲೆ ಕೂತು
ನೆನ್ನೆ ಇವೊತ್ತು ನಾಳೆಗಳ ಕುರಿತು
ಬೈಸಾಂಟಿಯಮ್ಮಿನ ಕುಲವಂತರಿಗೆ ಹಾಡುವಂತೆ.

Sailing to Byzantium

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಇವೊತ್ತಿನ ಇಸ್ತಾನ್‌ಬುಲ್ ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಬೈಸಾಂಟಿಯಂ, ಅವನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಷ್ಟು ಕಳೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬೈಸಾಂಟಿಯಮ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ಕವಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದಂಥ ಅಲೌಕಿಕ ಸತ್ಯ, ಕಳ್ಳಂಗಡಿಗೆ ಬಂದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಸಿಗಬಹುದಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೈಸಾಂಟಿಯಮ್ಮಿನಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಯೇಟ್ಸ್ ನಂಬಿದ್ದ.

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೃತಕ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

9

ನನ್ನ ನಿಲುವಂಗಿ

ನನ್ನ ಹಾಡಿಂದ ಚಂದದೊಂದು ನಿಲುವಂಗಿ ಹೊಲಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಂದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಂದ

ಕಾಲರಿನವರೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕಸೂತಿಯ ಕೆಲಸ

ಮಾಡಿ ಅದು ಹಳೆ ಪುರಾಣಗಳ ಹತ್ತು ಕತೆ

ಹೇಳುವಂತೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪೊಂದು ಬಂದು ಕದ್ದ

ನನ್ನ ನಿಲುವಂಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಎನುವಂತೆ

ಸಂತೆ ನೆರೆದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೆರೆದರೇನಂತೆ,

ಹಾಡೇ ? ದಿಗಂಬರನಾಗಿಯೂ ನಾಚಿ ನಲುಗದೇ

ಕತ್ತೆತ್ತಿ ನಡೆಯುವುದೆ ಸಾಹಸ,

A Coat

ರಾಜಕೀಯ

ಮಾನವನ ಅದೃಷ್ಟ ಇವೊತ್ತು ತನ್ನರ್ಥವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಥಾಮಸ್ ಮನ್

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗಿ ಹಾಗೆ

ನಿಂತಿರುವಾಗ ರಷ್ಯ ಇಟಲಿ

ಅಥವಾ ಸ್ವೇನಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಕಡೆಗೆ

ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಾನು ಗಮನ ಕೊಡಲಿ?

ತಿಳಿದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ಈತ ಲೋಕ

ಸುತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ರಾಜಕಾರಣಿ ಆತ

ಓದಿ ಚಿಂತಿಸಿದವನ ಒಂದೊಂದು ಮಾತೂ ತೂಕ.

ಸಿಡಿಯಲಿರುವ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಸುತ್ತ

ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾತಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವತೆ

ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ಬೇರೆ :

ಉಕ್ಕುಕ್ಕುವ ಪ್ರಾಯ ನನದಾಗಿ ಮತ್ತೆ

ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಬರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ.

Politics

ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಜನದ ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಚಿಂತಿಸುವ ಎಲ್ಲದರಿಂದ

ದೇವರು ಸದಾ ನನ್ನ ಕಾಪಾಡಲಿ.

ಚಿರಂಜೀವಿ ಹಾಡಿನ ಮೂಲ ಮಿದುಳೊಳಗಿಲ್ಲ,

ಮೂಳೆಯಾಳಕ್ಕಿರುವ ಮಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ.

ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧನ ಖ್ಯಾತಿ ತಂದೊಡ್ಡುವುದರಿಂದ

ಜನರ ಹೊಗಳಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷೆಯಿರಲಿ;

ಹಾಡು ಕಟ್ಟುವ ದೀಕ್ಷೆ ಹಿಡಿದ ಈ ಮರುಳನಿಗೆ

ಜನ ತಿಳಿಗೇಡಿಯನುವ ಬಿರುದು ಕೊಡಲಿ.

ಮತ್ತೆ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಹಳೆ ಮಾತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ;

ಎಂದೇ, ಎದೆಯ ಈ ಕಳಕಳಿಯ ಬೇಡಿಕೆ :

ಸಾಯುವ ಗಳಿಗೆ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೂ ಉಳಿದಿರಲಿ

ಹೆಣ್ಣು ಮುದುಕನ ಮೂರ್ಖ ಅನುರಕ್ತತೆ.

A Prayer for old age

ನೀಳ್ಕಾಲಿನ ಕೀಟ

ನಾಯಿ ಬೊಗಳದಿರಲಿ ಲಾಯದೊಳಗೆ ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ

ಕದನದಲ್ಲಿ ಸೋತು ಬಿದ್ದ

ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ನಶಿಸಿ ಹೋದರೇನು ಗತಿ?

ಡೇರದೊಳಗೆ ತಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕೈಯನಿಟ್ಟ ಸೀಸರು.

ಮೇಜ ಮೇಲೆ ಹರಡಿದಂಥ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ,

ಶೂನ್ಯ ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿನಿದಿರು -

ನೀರ ಮೇಲೆ ತೇಲುವೊಂದು ನೀಳ್ಕಾಲಿನ ಕೀಟದಂತೆ

ಮೌನ ಕಲಕದಂತೆ ಚಲಿಸುವುದವನ ಮನ.

ದುರ್ಗದ ತುದಿ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿದು ಅವಳ ಚೆಲುವು ಹೊಳೆಯುವಂತೆ

ಮಂದಿ ಬರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಗುರವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಿ,

ಇಲ್ಲ, ಕಲ್ಲು ನಿಂತು ಬಿಡಿ.

ಕಾಲು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆದ ಹೆಣ್ಣು, ಮೂರು ಪಾಲು ಹುಡುಗಿ ಇನ್ನು,

ಹೊಂಚುಕಾರ ಕಣ್ಣು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆನುವ

ಅವಳ ಭ್ರಾಂತಿ : ಗಲ್ಲಿಯೊಳಗೆ ಕದ್ದು ಕಲಿತ

ಅತಿ ಅಗ್ಗದ ಹಾವಭಾವ -

ನೀರ ಮೇಲೆ ತೇಲುವೊಂದು ನೀಳ್ಗಾಲಿನ ಕೀಟದಂತೆ

ಮೌನ ಕಲಕದಂತೆ ಚಲಿಸುವುದವನ ಮನ.

ಮೈನೆಯುವ ಹುಡುಗಿ ಕನಸಿನೊಳಗೆ ಕಂಡ ಮೊದಲ ಗಂಡು

ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಗಂಡು ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ

ಗರ್ಭಗುಡಿಗೆ ಬೀಗ ಜಡಿದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಅಟ್ಟಿ.

13

ಸಾರುವೆ ಮೇಲೇರಿದ ಮಿಕೆಲ್ ಆಂಜಲೋ -

ಕತ್ತಲ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಹರಿದ

ಮೂಗಿಲಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಸದ್ದು,

ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಕೈಯ ಸರಿತ

ನೀರ ಮೇಲೆ ತೇಲುವೊಂದು ನೀಳ್ಗಾಲಿನ ಕೀಟದಂತೆ

ಮೌನ ಕಲಕದಂತೆ ಚಲಿಸುವುದವನ ಮನ.

The Long-Legged Fly

ಡಿ.ಎಚ್.ಲಾರೆನ್ಸ್ (೧೮೮೫ - ೧೯೩೦)

ಹಾರ್ಡಿಯ ಹಾಗೆ ಬರೆದ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಕತೆಗಳಿಗೇ ಹೆಸರಾದವನು. ತನ್ನ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದ ಎಲಿಯಟ್, ಪೌಂಡ್ ಅವರಂತೆಯೇ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಛಂದದಲ್ಲಿ ಲಾರೆನ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಇವನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ಒಂದು ಸಂವೇದನೆಗೆ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ಛಂದ ಸಮರ್ಥವಾದದ್ದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಲಾರೆನ್ಸಿನ ಹಲವಾರು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಅದೇ ಗಳಿಗೆಗೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಛಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಅದಿಲ್ಲದಾಗ ಪದ್ಯ ಹೇಗೆ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿ ವಾಹಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಲಾರೆನ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಅವನನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದ ಇತರ ಕವಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೇರಳವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಲಾರೆನ್ಸಿನ Snake ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಕವನ. ಅದರ ರೂಪಾಂತರವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಹಣದ ಹುಚ್ಚು

ಹಣವಿದೆ ನೋಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ

ಅದು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಹುಚ್ಚು.

ಗುಂಪು ಗುಂಪಿಗೇ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಾಗ

ಚಿತ್ತಸ್ವಾಧೀನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಾಸಾಮಿ

ಕಾಣಿಸಿಬಹುದೆ, ಹೇಳಿ.

ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದು ಪುಕಸಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟು

ನೊಂದು ನಲುಗದ ಜೀವ ಬಲ್ಲಿರ ?

ಅಥವಾ, ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದೆಸೆದು

ತಲ್ಲಣಿಸದ ಜೀವ ಬಲ್ಲಿರ ?

ದಯೆಗಾಣದ ಹಣದ ದರ್ಪದೆದುರಲ್ಲಿ

ತತ್ತರಿಸುವ ನಾವು ನಿತ್ರಾಣರಯ್ಯ.

ಪ್ರಾಣಭಯದಲ್ಲಿ ಮಿಲಮಿಲ ಹೊರಳಾಡುವ ನಾವು

ಹುಳದ ಸಮಾನರಯ್ಯ.

ಹಣ ಕಂಡರಲ್ಲ ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆ,

ಹಣದ ಹುಚ್ಚು ಕಂಡು.

ಹಣವಿದ್ದವರ ಒಕ್ಕೂಟ ಪ್ರಶ್ನೆ :

ಏನವನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ? ನಿರ್ಗತಿಕನೇನು ?

ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಲಿ ಬಿಡು, ಯಾರಿಗೇನು ?

ಹಣವಿರದ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ

ಹೊಸ್ತಿಲ ಮೇಲೆ ಹೆಣ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ

ಅನ್ನದಾತರ ಅನ್ನದಾನ

16

ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬೆರತ ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣು ನಮಗೆ

ಮಣ್ಣೆಗತಿ.

ಹಣ ಕಂಡರಲ್ಲ ಹೆದರಿಕೆ,

ಹಣ ದೇವರಾದ ಜನದ ಹೆದರಿಕೆ.

ಅತಿಯಾಗಿ ಅದು ಎಂದೋ

ಮತಿವಿಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಕೊಡುವ ಹೆದರಿಕೆ.

ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನಲಾಗದ ಜನಕ್ಕೆ

ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು.

ಆದರೂ, ಹಸಿದಾಗ ಕವಳ, ತಲೆಗೊಂದು ಸೂರು,

ಒಲೆಯೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ—ಇಷ್ಟಾದರೂ

ಅಷ್ಟರಿಗು ದಕ್ಕುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಹಣದ ಬಗೆಗೆ ಜನಕ್ಕೆ ವಿವೇಕ

ಅಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲವೋ ನರಹತ್ಯ ಖಾತರಿ,

ಯಾವ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಲೋಕ

ನಡೆಯುವುದೋ, ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು.

Money Madness

17

ಹಾವು

ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು ಸೆಕೆ ಹಗಲ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ

ಹಾವೊಂದು ನೀರಿಗೆ ಬಂತು.

ನೀರ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾವು, ಜೊತೆಗೆ ಪೈಜಾಮ ತೊಟ್ಟ ನಾನು.

ಮನೆಯ ಮುಂದಿದ್ದ ಮರದ ದಟ್ಟ ನೆರಳಿಗೆ

ಮೆಟ್ಟಿಲಿಳಿದು ಬಂದವನು

ಹೂಜಿ ಹಿಡಿದು ಕಾಯಬೇಕು.

ಮೊದಲು ನೀರಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಅದು,

ಹಿಂದಿಂದ ಬಂದವನು ಸರದಿ ಕಾಯಬೇಕು.

ಮಣ್ಣು ಗೋಡೆಯ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಬಿರುಕಿಂದ ಬಂದು

ಕಂದು ಚಿನ್ನದ ತನ್ನ ಹಿಂಜೋಲದಷ್ಟನ್ನು ಎಳೆದು

ಎತ್ತಿ ತೊಟ್ಟಿಯ ಅಂಚೇರಿ ಒಳಕ್ಕಿಳಿದು

ಕಲ್ಲು ನೆಲದುದ್ದ ಒಡಲ ಹಾಸಿತು ಹಾವು.

ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿದ ನಲ್ಲಿ ತಳದ ಮಡುವಿಂದ

ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಹಗುರಾಗಿ ಹೀರಿದ ನೀರು

ನೇರ ಬಾಯಿಂದ ನೇರ ಒಸಡಾಚೆ

ಹಾವಿನ ನೀಳ ಸಡಿಲೊಡಲೊಳಕ್ಕೆ

ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದದ್ದು ಅದು,

ಅದು ಮೊದಲು ಕುಡಿಯಬೇಕು.

ಹಿಂದಿಂದ ಬಂದವನು ಸರದಿ ಕಾಯಬೇಕು.

ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಆಕಳಿನ ಹಾಗೆ ಕತ್ತೆತ್ತಿ

ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಆಕಳಿನ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದೇ

ತುಟಿ ಮೀಟಿದ ಕವಲು ನಾಲಗೆ ಚಾಚಿ ಕೊಡವಿ

ಗಲಿಗೆ ಒಂತಿಸಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕುಡಿದ ಹಾವು.

ನೆಲದ ಬಸಿರು ಹಡೆದದ್ದರ ಬಣ್ಣ

ಎಟ್ಟದ ಹೂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಸಿಲಿಯ ಧಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದು ಚಿನ್ನ.

ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆ ಹುಷಾರು ಹೇಳಿತು:

ಸಿಸಿಲಿಯ ಕವು ಹಾವು ಕಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ,

ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಗೋಧಿ ಬಣ್ಣ.

ಬಳಗೆ ಧ್ವನಿ ಬಸುಗುಟ್ಟಿತು :

ಗಂಡಸಾದರೆ ಕೋಲು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೋ,

ಗಂಡಸಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬಡಿದು ಕೊಲ್ಲು,

ಸದ್ದು ಗದ್ದಲವಿರದೆ ನೀರಿಗೆ ಬಂದು

ನೀರಡಿಕೆ ಇಂಗಿ ಸಂತ್ಯಜ್ಞನಾದರೂ

ಉಪಚಾರದ ಒಣ ಮಾತಾಡದೇ

ನೆಲದ ಸುಡುಸುಡು ಬಸಿರಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅತಿಥಿ

ಕೊಲ್ಲಬೇಕೇ? ಹಾವು ಸಾಯಬೇಕೇ?

ಬಳಗಿನ ಧ್ವನಿ ಕೆಣಕಿತು :

ಹೆದರಿಕೆ ನಿನಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ

ಕನಿಕರದ ಮಾತು, ಬರಿ ಬೂಟಾಟಿಕೆ,

ಹೆದರಿಕೆ, ದಿಟ, ವಿಪರೀತ ಹೆದರಿಕೆ.

ಅದರೂ, ನಿಗೂಢ ನೆಲದ ಕಪ್ಪು ಬಾಗಿಲ ತೆಗೆದು

ನನ್ನವರೆಗೂ ನನ್ನ ಮನೆಯವರೆಗೂ ಬಂದು

ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿದ ಹಾವು -

ಕೊಲ್ಲಬೇಕೇ ? ಹಾವು ಸಾಯಬೇಕೇ?

19

ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವತನಕ ಕುಡಿದು

ಕುಡಿದವನಂತೆ ನಿಧಾನ ತಲೆಯತ್ತಿ

ತುಟಿ ಸವರಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಸೀಳಿದಿರುಳಂಥ ನಾಲಗೆ ಕೊಡವಿ

ಉದಾಸೀನ ದೇವರ ಹಾಗೆ ಕತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿ

ಸುತ್ತ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದೇ ನಿದ್ರೆಯೊಳಗೇ ನಡೆದ

ಕನಸಿಗನಂತೆ ಹಾವು ನಿಧಾನ ನಿಧಾನ ಒಡಲ ಕಮಾನೆಳೆದು

ಮಣ್ಣು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೇರಿತು.

ಭೀಕರ ಅತಿ ಭೀಕರ ಆ ಬಿರುಕೊಳಕ್ಕೆ ತಲೆ ಮೊದಲು

ತುರುಕಿ, ಆಮೇಲೆ, ಅಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭುಜ ಒಳಕ್ಕೆಳೆದು,

ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಡಲಿನಷ್ಟನ್ನು ಒಳಗೆಳೆದುಕೊಂಡು

ಕಂಡುಕಂಡೂ ಆ ಕಪ್ಪು ಬಿಲದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಲಿದ್ದ ಜಂತು.

ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದದರ ಅಸಹ್ಯ ವರ್ತನೆಗೆ

ಗಕ್ಕನುಕ್ಕಿ ವಿರೋಧ, ಹೂಜಿ ನೆಲಕ್ಕಿಟ್ಟು

ಹತ್ತಿರ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕೊರಡೊಂದೆತ್ತಿ

ಎಸೆದೆ.

ಪೆಟ್ಟು ತಗುಲದಿದ್ದರೂ ಥಟ್ಟನೆ ಹಾವು

ಉಳಿದ ತನ್ನೊಡಲ ತುಣುಕನ್ನು ಮಿಂಚಿನ ಹಾಗೆ

ಗಳಿಗೆ ವಿಲವಿಲ ಕುಣಿಸಿ

ಮಣ್ಣು ಗೋಡೆಯ ಮಣ್ಣು ತುಟಿ ಬಿರುಕೊಳಗೆ ಮರೆಯಾಯ್ತು.

ಗರ ಬಡಿದ ಹಾಗೆ ನಿಂತ ನನ್ನ

ಸುತ್ತಲೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಧಗೆ

ಮೌನ, ಎದೆಯೊಳಗೆ ಹೇಸಿಗೆ

ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮಾಡಿಸಿದ ಹೇಡಿ ಕೆಲಸದ ಬಗೆಗೆ

ನನ್ನ ಕ್ಷುಲ್ಲಕತನದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಸಿಗೆ

ಹಾವಲ್ಲ ಅದು, ಪಾತಾಳದ ದೊರೆ.

ಗಡೀಪಾರಾಗಿದ್ದ ದೊರೆ ಮತ್ತೆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ -

ದೊರೆಗೀಗ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ.

ಬದುಕು ಕರುಣಿಸಿದ ದೊರೆಗೆ ವರಕ್ಕೆ

ಅನುವಾಗದೇ ಹೋದ ನನ್ನ ಸಣ್ಣತನಕ್ಕೆ

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಅಗತ್ಯ,

ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

Snake

21

ಎಸ್ರಾ ಪೌಂಡ್ (೧೮೮೫ - ೧೯೭೨)

ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದರೂ ಎಸ್ರಾ ಪೌಂಡ್ ಬದುಕಿದ್ದದ್ದು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಯುರೋಪಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹತ್ತಾರು ಕಾವ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಪ್ರವರ್ತಕನಾದ ಇವನ ದೈತ್ಯಶಕ್ತಿ ಎಲಿಯಟ್, ಯೇಟ್ಸ್, ಜಾಯ್ಸ್, ಹೆಮಿಂಗ್‌ವೇ ಅಂತಹ ಉದ್ದಾಮ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತಹದ್ದಾಗಿತ್ತು.

ಲಾರೆನ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಎಲಿಯಟ್ ಅವರ ಹಾಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಛಂದವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪೌಂಡ್ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಕಾವ್ಯ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಕವಿಯ ಅನೇಕ ಕವನಗಳು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೇಗೆ ಪೌಂಡ್ ನೇರವಾಗಿ ಓದುಗನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಕವನಗಳು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು.

ವರ್ತಕನ ಹೆಂಡತಿ : ಒಂದು ಕಾಗದ

ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಪಿಣ್ಣನೆ ಹೆಣೆದು ಮುಂದಲೆ ತಿದ್ದಿ

ಚೋಟುದ್ದದ ಜಡೆ ಬೆನ್ನಿಗಿಳಿಬಿಟ್ಟ ಕಾಲ.

ಹೂವು ಕೀಳಲು ಗೇಟವರೆಗೂ ಬಂದವಳ ಸುತ್ತ

ಗಣೆಯೇರಿ ನಡೆದು ಪೇರಲ ಹಣ್ಣು ಮುಕ್ತಿ

ಕೆನೆದವರು ನೀವು, ಅಳುಕು ಅಸಹ್ಯ

ಯಾವುದೂ ಇರದ ಎಳಕರು ನಾವು,

ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕಾಗ ನಮಗೆ

ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮದುವೆ ಹದಿನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ

ನಗಲಾರದಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ.

2001 ನೂರು ಸಲ ಕರೆದರೂ ತಿರುಗಿ ನೋಡದ ಹುಡುಗಿ. ಕಣ್ಣಿಗೆ

ಸದಾ ಎದುರು ಗೋಡೆ.

ಸಿಡುಕು ಮರೆಯಾದದ್ದು ಹದಿನೈದಕ್ಕೆ

ದಾರಿ ಕಾಯುವುದೇಕೆ ಇನ್ನು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಏಳೇಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲು ನೀವು ನೀವೇ ನನ್ನ

ಪತಿದೇವರಾಗಿರಲಿ ಎನುವ ಬಯಕೆ.

ನೂರಾರು ನೀರುಸುಳಿ ಇರುವ ನದಿಯಾಚೆ
ದೂರದೂರಿಗೆ ನೀವು ಹೊರಟಾಗ ಹದಿನಾರು
ನನಗೆ ; ಹೋದದ್ದು ಐದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ-ಈಗಲೂ
ಗಿಡದಿಂದ ಕೋತಿಗಳ ಕೊರಗು ದೂರು.

ಭಾರದ ಕಾಲೆಳೆದು ನೀವಂದು ತೆಗೆದ ಗೇಟಿನ ಮುಂದೆ
ಪಾಚಿ ಕಟ್ಟಿದೆ ಈಗ, ಸವರಲಾಗದ ಹಾಗೆ
ವೊದೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆಗಲೇ ಮಾಗಿ ಬಂದಂತಾಗಿ

23

ತಣ್ಣಗೆ ಗಾಳಿ, ಹಾಸಿದೆ ಹಾಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣೆಲೆ.ಇಂದ 20 ಇಂದ
ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಜೋಡಿ .
ನೋಡಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಥರ ಎದೆ ಭಾರ ನನಗೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಕ್ಕಟ್ಟಲ್ಲಿ ನದಿಗೆ
ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದಂತೆ, ಹುಷಾರು.
ಬರುವ ಮೊದಲು ಕಾಗದ ಕಳಿಸಿ,
ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ.
ಅರ್ಥ ದಾರಿಯವರೆಗೆ ಬರುವೆ,
ಇದಿರಾಗುವೆ.

The River Merchant's Wife; A letter

ಉನ್ನೇ ಸರ್ಗ

ನಿನ್ನ ಅಷ್ಟೂ ಪ್ರೀತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೋ

ಅದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ಅದೊಂದೇ ಗಟ್ಟಿ

ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲ ಕಿಲುಬು.

ನಿನ್ನ ಅಷ್ಟೂ ಪ್ರೀತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೋ

ಅದು ನಿನ್ನ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ

ಆಸ್ತಿ, ದೋಚಲಾಗದ ವಸ್ತು -

ಅದು ಮಾತ್ರ ಶಾಶ್ವತ.

ಆದಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಂಡಿದ್ದು

ತದನಂತರ ಆಧೋಲೋಕದಿಂದಿದ್ದು ಬಂದು

ಸ್ವರ್ಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕಿದ್ದು ಸ್ವರ್ಗ.

ನಿನ್ನ ಅಷ್ಟೂ ಪ್ರೀತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೋ

ಅದು ಅದೊಂದೇ ನಿನ್ನ ಆಸ್ತಿ.

ಪೆಡಂಭೂತಗಳ ಜಗತ್ತೊಳಗೆ

ಇರುವೆಯೂ ಒಂದು ಪುರಾಣದ ಪ್ರಾಣಿ,

ಅರ್ಥ ನರ ಅರ್ಥ ಕುದುರೆ,

ಕಲಿತನಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಓರಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಲಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ

ನೀನು ಕಾರಣನಲ್ಲ ದುರಹಂಕಾರ ತೊರೆದು ಬದುಕು.

ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸೃಷ್ಟಿನಿಯತ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ

ಅದರ ಕಲಾಕೌಶಲದ ಸೋಪಾನದಲ್ಲಿ

ನಿನಗೆಂಥ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ?

ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತಿಂದ ಮೊದಲ ಪಾರ ಕಲಿ,

ದುರಹಂಕಾರ ತೊರೆದು ಬದುಕು.

ನೀಟುಗಾತಿಯ ತಲೆಗೆ ಮಾಟದ ಹೆರಳು

ತಿದ್ದುವ ಚದುರನೇ ಹೇಳು,

ಹೆರಳು ಸಾಟಿಯೇ ಸಿರಿ ಹಸಿರ ಸೀಸಕಕ್ಕೆ?

25

ಮೊದಲು

ನಿನ್ನ ನೀನೇ ಗೆಲ್ಲು,

ಗೆದ್ದು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸಹ್ಯವಾಗು.

ಆಲಿಕಲ್ಲಿನ ಮಳೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಡುಗುವ ಕುನ್ನಿ,

ಅಥವಾ, ಎಳೆ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಎದೆಯನುಬ್ಬಿಸಿ

ಚಾಚಿ ವಯ್ಯಾರದಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುವಂಥ

ಕಪೋತ ನೀನು. ರೆಕ್ಕೆ ಬಾಲಕ್ಕಿರುವ ಭೇದ

ತಿಳಿಯದ ಅರ್ಥ ಬಿಳಿ ಅರ್ಥ ಹೊಲೆಗವ್ವು ಬಣ್ಣದ ಮೂಢ -

ದುರಹಂಕಾರ ತೊರೆದು ಬದುಕು.

ಮೊಲೆಯೂಡಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳಸಿದ್ದೆ ಸುಳ್ಳು,
ಅಂಬೆಗಾಲಿಗೆ ಮೊದಲು ಅಂಬು ಹೂಡುವ ವಿದ್ಯೆ
ಕಲಿತೆಯೆಂದೇ ನೀನು ಕೊಲೆಯ ಹೊಲೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ
ಸದಾ ಸಿದ್ಧ. ತುಚ್ಛ ದ್ವೇಷಗಳ ತಿಳಿಗೇಡಿ
ಅನುಕಂಪವರಿಯದ ರೀತಿ
ನೀನಾರಿಗಾದೆಯೋ, ಎಲೆ ಮಾನವ ?

ನಿಷ್ಕೃತಿಯ ನೆಮ್ಮದಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಶೀಲನಾದದ್ದಲ್ಲ
ದುರಹಂಕಾರ.

ಶೂನ್ಯದ ತಳಕ್ಕಿಳಿದು ಜೀವಂತ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದು –

ಎಳೆದು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದಲ್ಲ

ಹಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದ ನಿರಂಜನ ಕಣ್ಣಿನಾರದ ಬೆಂಕಿ

ಹಿಡಿದು ತಂದದ್ದಲ್ಲ,

ದುರಹಂಕಾರ.

ಮಾಡಹೊರಟಿದ್ದಲ್ಲ, ಮಾಡದೇ

ಹೋದದ್ದು ಲೋಪ.

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕುಗ್ಗಿ ತಡ. ಸಿದ್ಧು

ಘೋರ ಪಾಪ.

ಎಲ್ವಿನ್ ಮ್ಯೂರ್ (೧೮೮೭ - ೧೯೫೮)

೧೯೨೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕವಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಕನಾಗಿ ಅನುವಾದಕನಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾವ್ಯಾನನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ೬. ಕೊಟ್ಟವರೇ ಮ್ಯೂರ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಎಲ್ಲಾ

೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಮೂರಿನ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಮೊದಲಿಗೆ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಯಾಚೆಗೆ ಬೆಳೆದ ಮೂರ್ ಕಡೆಯ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸರಳವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದದ್ದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನುವುದು ಈ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Horses ಸುಮಾರು ೧೯೫೫ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಪದ್ಯ.

ಕುಡುರೆಗಲು

ಅಷ್ಟೊಂದು ಕುಡುರೆಗಲು

ಮುಸ್ಸಂಜೆಗೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದು

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಾಗ, ಲೋಕಕ್ಕೆ ಲೋಕವನ್ನೇ ಮಲಗಿಸಿದ ಏಳು ದಿನಗಳ

ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದು ವರ್ಷವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಾಗಲೇ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಮೌನ

ಮೊದಮೊದಲು, ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾಟವೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು

ಅಕಾರಣದ ಹೆದರಿಕೆಗೆ, ಮಾರನೆಯ ದಿನ ರೇಡಿಯೋ ಸತ್ತು

ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿದ್ದು ದಂಡ - ಎಂಥ ಸದ್ದೂ ಇಲ್ಲ.

ಮೂರನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಣಗಳ ಬೆಟ್ಟವಿಟ್ಟು

ಸಾಗಿದ ಹಡಗು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ, ಕಡಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು

ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ವಿಮಾನ;

ಲ್ಲಿಗಾಯಿತು. ನಮಗುಳಿದದ್ದು ಮೌನ.

ಕೋಟಿ ಮನೆಗಳ ರೇಡಿಯೋ ಇದೇ ರೀತಿ

ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ

ಜೀವ ಮರುಕಳಿಸಿ ಮಾತು ಸುರುವಾದರೆ?

ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಠಾಕುಟೀಕಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮೊದಲಾದರೆ?

ಖಂಡಿತಾ ಬೇಡ, ಒಂದು ಒಂದೇ ತುತ್ತಿಗಷ್ಟೂ

ಮಕ್ಕಳನ್ನೆತ್ತಿ ನುಂಗಿ ತೇಗಿದ ದುಷ್ಟ ಪ್ರಪಂಚ,

ಅದರ ಸಹವಾಸ ಬೇಡ. ಎದೆಯ ಅತೀವ ದುಃಖವನ್ನೆದಗೊತ್ತಿ

ಮೈ ಮುದುರಿ ಭ್ರೂಣಗಳ ಹಾಗೆ

ಮಲಗಿರುವ ದೇಶಗಳ ನೆನೆಪುಕ್ಕಿದಾಗ ವ್ಯಗ್ರ

ಮನಸ್ಸು, ನಿಜ. ಆದರೂ ಬೇಡ ಈಗ

ಎಂಥ ಘಟನೆಗೋ ಕಾದು ನಿಂತ ಪೆಡಂಭೂತ

ಟ್ರಾಕ್ಟರು. ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಅದು ಹೊಲದಲ್ಲಿರಲಿ,

ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗಲಿ. ನೇಗಿಲಿಗೆ ಎತ್ತು ಕಟ್ಟಿದರಾಯ್ತು.

28

ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇದು ಮೂಲ ಪುರುಷರ ಕಾಲ, ಈಗ

ಹೊಲಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಎತ್ತಿನ ಬಲ.

ಕುದುರೆಗಳು ಬಂದದ್ದು ಬೇಸಿಗೆಯ ಕೊನೆಗೆ,

ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೊದಲು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದು

ತಾಳದಂತಹ ಸದ್ದು, ಗಳಿಗೆ ನಿಶ್ಯಬ್ಬ, ಮತ್ತೆ ಸದ್ದು

ಸುರುವಾದಾಗ ಗುಡುಗುರುಳಿದಂತೆ. ತಲೆಯೆತ್ತಿ

ಕುದುರೆಗಳು ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಾಣಭೀತಿ.

ಅಪ್ಪ ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಕುದುರೆ ಮಾರಿದ್ದು,
ಛಾತ್ರರನು ಕೊಂಡದ್ದು. ಎಂದೇ,
ಯೋಧನುಕ್ಕಿನ ಕವಚ ಬಿಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ,
ಬಾಲಬೋಧೆಯ ಚಿತ್ರವೊಂದರ ಹಾಗೆ
ಕಂಡ ಕುದುರೆಗಳು ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸಿದ್ದು.
ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದುಳಿದವರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ
ಹಳೆಯ ಸಂಬಂಧ ಕುದುರಿಸುವಂತೆ ಕುದುರೆಗೆ
ಯಾರ ಆಜ್ಞೆ? ದೂರ ನಿಂತು ನೋಡಿದ ಅವಕ್ಕೆ
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಟ, ಜೊತೆಗೆ ತುಸು ನಾಚಿಕೆ.

ಹತ್ತಾರು ಮರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ಅವು
ನಮ್ಮ ಜೀತಕ್ಕೆ ನಿಂತವೆಂಬುದು ವಿಚಿತ್ರ.
ಶತಭಿದ್ರವಾದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಹುಟ್ಟಿ
ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದ ಕುದುರೆಗಳು ನಮಗೆ
ಈಗ ಅವು ಹೊಲದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಹೊರಗೆ

ಕುದುರೆಗಳು ಬಂದು ನಮಗೆ ಮರುಹುಟ್ಟು, ಬದುಕು.
ಆದರೂ ಸಣ್ಣಗಳುಕು.

ಮಗುವಿನ ಕೊನೆ ಗಳಿಗೆ

ಆದರದ ಹಾಗೂ ಅನಾದರದ ಜಗತ್ತೆ

ನಿನ್ನೆಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಡಿದು ಬಗಲೊಳಗೆ

ಇಟ್ಟಾಯ್ತು, ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ನಮಸ್ಕಾರ ನಿನಗೆ.

ಈಗಿದ್ದು ಈಗಿರದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ

ಅನುಮಾನಗಳ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡಬಹುದಲ್ಲ

ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪವಾಡವಂತೆ.

ನಿನ್ನದೆಂಥ ಅದ್ಭುತ ಗಾತ್ರ. ನಿನ್ನ

ಕಣ್ಣಿಗೆ ನಾನು ಸಣ್ಣವ, ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸಣ್ಣ ಸೊನ್ನೆ.

ಸೊನ್ನೆ ನಾನೆಂದೆ ಅತಿ ಸುಲಭ ನಿರ್ಗಮನ

ಅಲ್ಲಾಡದವನಿಗಿಲ್ಲ ಬೀಳುವ ಭಯ.

ಉದಯಾಸ್ತಮಗಳಾಚೆ ನಿನ್ನ ದಿನಂಪ್ರತಿಯ

ತಿಳಿವಿನಾಚೆಗೆ ಇನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ಥಾನ.

ಅಲ್ಲಿ ದೂರದ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಾಸದ ಹಾಗೆ

ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಳೆ ನೆನಪು ಸುಳಿಯುವುದಂತೆ:

ಮಳೆ ತೊಯ್ದು ಹುಲ್ಲು, ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಿನ ಹರಕೆ,

ಕಡಲ ನೀರೊಳಗೆ ಸಂಜೆ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿ

ನಿರ್ನಾಮವಾದರೂ ವಾಸ್ತವ ಲೋಕ,

ಲೋಕದ ಪ್ರೇತ -ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಾಲದೇ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗ?

ಕತ್ತಲ ಮೂಲೆಯಿಂದೆದ್ದ ತಣ್ಣನೆ ಗಾಳಿ

ನಿರಾಶೆ ಬೀಸಿದ ಹಾಗೆ ಹೆದರಿಕೆ.

ಹೇಳು, ತಂದೆ, ಎಂಥ ಮನೆ ಎಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲಿ?

ಧೈರ್ಯ ಬೇಕಾದಾಗ ಯಾರ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲಿ?

'ಕೊನೆಯಿರದ ಮೊದಲಿರದ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ

ಕಣ್ಣ ತುಂಬಲು ಲೋಕ ಮಂಜಾದಂತೆ- ಬಂತೆ ಗಳಿಗೆ ?

30

ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೋ, ತಂದೆ, ಬಿಗಿಯಾಗಿ

ಹಿಡಿದುಕೋ, ಏನಿದು ಹೇಳು ಬದಲಾವಣೆ ?

ನಿನ್ನ ಹಿಡಿ ಬದಲಾದರೂ ನನ್ನ ಕೈ ಇದ್ದ ಹಾಗೇ

ಇರಲಿ, ಬಿಡಬೇಡ. ನಿನ್ನಾಣೆ

ಬಿಟ್ಟರೆ. ನೀನಿಲ್ಲಿ, ನಾನಿಲ್ಲಿ, ನೋವು

ಕವಲೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಸಾವು.

Child Dying

31

ಟಿ.ಎಸ್. ಎಲಿಯಟ್ (೧೮೮೮ - ೧೯೭೫)

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿ ಮೊದಲನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ನೆಲಸಿಬಿಟ್ಟ ಎಲಿಯಟ್ ಈ ಶತಮಾನದ ಸಾಹಿತಿ-ಮೇಧಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಪಡೆದವನು. ಕಾವ್ಯಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತಪಸ್ಸಿನಂತಹ ಒಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನೂ ಅಪಾರವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟವನು ಎಲಿಯಟ್.

'ವೇಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್' ಅಂತಹ ಸುತ್ತಣ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪದ್ಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ದಿಕ್ಕನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಮೇಧಾವಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷ ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೇಟ್ಸ್, ಆಡೆನ್, ಗ್ರೇವ್ ಅವರಂತೆ ಎಲಿಯಟ್ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ವಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಚರ್ಚಿಲ್ ಸತ್ತ ದಿನವೇ ಈ ಮಹಾಕವಿ ಸತ್ತು ಅವನ ಸಾವು ಅಂತಹ ಸುದ್ದಿಯಾಗದೇ ಹೋದದ್ದು ಆಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನನಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಂಡದ್ದು ನೆನಪಿದೆ.

ಆಲಾಪ

ಕರಿದ ಮಾಂಸದ ಎಣ್ಣೆ ಕಮಟಿನ ಜೊತೆಗೆ
ಡೇರ ಹೂಡಿದ ಮಾಗಿ ಮುಸ್ಸಂಜೆ
ಹೊಗೆ ಹೊಡೆದ ಹಗಲು ಬಿಟ್ಟೋಂದು ಸುಟ್ಟ ತುಂಡು.
ಮುಖಕ್ಕೆರಚುವ ಗಾಳಿ ಮಳೆ ಬೇರೆ
ಈಗ, ಬೀದಿಯಂಚಿಂದ ತರಗಲೆ
ಜೊತೆಗೆ ಖಾಲಿ ಸೈಟಿಂದ ದಿನಪ್ರತಿಕೆಯ ಹಾಳೆ ತಂದು
ಪಾದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವ ಗಾಳಿ, ಹೊಗೆ ಕೊಳವಿ ಮೇಲೆ
ಕಿಟಕಿ ತೆರೆ ಮೇಲೆ ಮಳೆ, ಟಪ್ಪ ಟಪಟಪ
ಸದ್ದು, ಬೀದಿ ಮೂಲೆಗೆ ಒಂಟಿ ನಿಂತ ಗಾಡಿಯ ಕುದುರೆ
ಹಬೆಯುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ನೆಲ ಕುಟ್ಟಿದಾಗ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ
ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುವುದು ದೀಪ,

೨

ಕಾಫಿಯಂಗಡಿ ಕಡೆಗೆ
ಧಾವಿಸುವ ಕೊಚ್ಚೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ರಸ್ತೆ
ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಕಳ್ಳಿನ ಹಳಸು ನಾತಕ್ಕೆ
ಎಚ್ಚೆತ್ತ ಬೆಳಗು. ಅನುದಿನದ ಬದುಕು
ತೊಡುವ ಮೊಗವಾಡಗಳ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೇ
ನೂರು ಕೋಣೆಗಳ ಮಾಸಿ ಕಪ್ಪಾದ ಕಿಟಕಿ ತೆರೆಗಳ ಕಡೆಗೆ
ಸರಿಯುವ ನೂರು ಕೈಗಳ ನೆನಪು.

ಹೊದಿಕೆ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿದ ನಿನಗೆ
 ಆಗಲೇ ಮಂಪರು. ನಿಡ್ಡೆಗಣ್ಣು ಅರೆಕತ್ತಲೊಳಗೇ
 ನಿನ್ನಾತ್ಮ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ, ಅಂಗಾಂಗ
 ತೆರೆದು ಹರಡಿದ ಹಾಗೆ, ಒಳ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ

ಸಾವಿರ ತುಚ್ಛ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ತರಂಗ,
 ಕದದ ಸಂದಿಂದ ಬೆಳಕಿನೊಂದು ಕುಡಿ
 ಬಂದು ಸುಳಿದಾಗ, ಗಟಾರದ ಗುಬ್ಬಿ ಸಂಸಾರ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಹೂಡಿ
 ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಲೋಕ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಾಗ,
 ಬೀದಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ಬೀದಿ ದರ್ಶನದ ಭಾಗ್ಯ
 ನಿನಗೆ.

ನಗರದುಪ್ಪರಿಗೆ ಮರೆಗೆ
 ಕರಗುವ ದಿಗಂತಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ
 ತುಡಿಯುವುದು, ಅಥವಾ, ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಐದಕ್ಕೆ ಆರಕ್ಕೆ
 ಬಿಡುವಿರದೆ ಬಡಿದ ಹೆಜ್ಜೆ ಸುತ್ತಿಗೆ ಕೆಳಗೆ
 ಮಿಲುಗಾಡುವುದು, ಆತ್ಮ ಪೈಪೊಳಗೆ

ತಂಬಾಕು ತುರುಕುವ ಬೆರಳು,

ಪೊರೆ ಶಂಕೆ ಬೆಳೆಯದೆಳೆ ಕಣ್ಣು, ಕಣ್ಣೆದುರು ಪತ್ರಿಕೆ -

ಹೊರಗೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಹೊರಗೆ

ತವಕಿಸುವ ಕಪ್ಪಾದ ಬೀದಿ, ಬೀದಿಯಂತೆ:ಸಾಕ್ಷಿ.

ಇಂಥ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಸುತ್ತ ಆಳೆತ್ತರಕ್ಕೆ

ಹುತ್ತ ಕಟ್ಟುವುದು ಕಲ್ಪನೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮೃದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದು

ನೊಂದು ನಲುಗುವುದರ ಯೋಚನೆ.

ಭುಜ ಕುಣಿಸಿ ನಕ್ಕು ಗಾಡಿ ಬಿಡು.

ತುಂಡು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಕ್ಕಿ

ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕುವ ಗೊಡ್ಡು

ಮುದುಕಿಯರಂತೆ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ

Preludes

ಪ್ರಯಾಣ

ಅದೆಂಥ ಎಂಥ ಚಳಿಯಿತ್ತು, ಗೊತ್ತೇ?

ಕೊರೆಯುವ ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಿರದ ದಾರಿ.

ಅನುಮಾನವೇ ಬೇಡ, ದೂರದ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ

ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ ಮಾಗಿ.

ಹೆಜ್ಜೆ ನೋವಿಗೆ ಸೊರಗಿ ಚಂಡಿ ಹಿಡಿದು

ಥಂಡಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಒರಗಿದ ಒಂಟೆ ;

ಹೊರಟಾಗಲೇ ಗೊಣಗಿ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಶಪಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ

ಹೆಂಡ ಹಾಗೂ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಯಕೆ ಅದಮ್ಯವಾದಾಗ

ಕಂಬಿ ಕಿತ್ತ ಒಂಟೆ ಸವಾರ

ನಮಗೋ, ಬಿಟ್ಟು ಬಂದದ್ದರ ಕುದಿಕುದಿ ನೆನಪು :

ಬೆಟ್ಟದಿಳಿಜಾರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರಮನೆ, ಹೊರಗೆ

ಬಿಸಿಲು ಸುಟ್ಟಾಗಲೂ ತಾರಸಿಯ ಉಪವನದ ತಂಪು;

ರೇಷ್ಮೆ ಹುಡುಗಿಯರು ತಟ್ಟೆ ತುಂಬ ತಂದಿಟ್ಟ

ತಣ್ಣನೆಯ ಶರಬತ್ತು ತಂಪು ತಂಪು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯುವ ಮರಳು :

ಉರಿಯಾರಿದಿರುಳು. ಒಗ್ಗದೂರಲ್ಲಿ

ಹುಚ್ಚಾ ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ, ಹೊಲಸು ಹಳ್ಳಿ.

ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಡು ಹಗಲಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು

ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಮುನ್ನಡೆದ ನಮಗೆ

ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಅವಿವೇಕವೆನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಜೊತೆಗೆ

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಮರಳು ಕೊನೆಗೂ ಮುಗಿದು

ಮಂಜು ಕವಿದೊಂದು ಮುಂಜಾವಲ್ಲಿ ಕಣಿವೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು

ನಮಗೆ ಖುಶಿ : ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಹವೆ

ಹಿಮದಂಚಲ್ಲಿ ತೇವ ; ಹಚ್ಚನೆಯ ಹಸಿರು,

ತೊರೆಯ ಗುಳುಗುಳು ಸದ್ದು, ಮರಗಿಡದ ಕೆಂಪು ;

35

ನೆಲಕ್ಕಿಳಿದು ಕ್ಷಿತಿಜಕ್ಕೆದ್ದ ಮೂರು ಮರ,

ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ; ದಾರಿ ಮಗ್ಗಲಿನಲ್ಲಿ ವಸತಿ

ಗೃಹ, ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲ ಹಾಸುಗಲ್ಲಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬಳ್ಳಿ,

ದುಡ್ಡಿಟ್ಟು ದಾಳವುರುಳಿಸಿದವರ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ

ಹೆಂಡದ ಖಾಲಿ ಬುದ್ಧಲಿಯೊದ್ದು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತ ಮಂದಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗುತ್ತರ ಸಿಗದೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯಾಣ.

ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊರು ಮುಟ್ಟಿ ಸಮಾಧಾನ

ನಮಗೆ.

ಪುರಾಣದಂಥ ಪುರಾತನ ಘಟನೆ ಅದು, ಗೊತ್ತು.

ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ

ನಾನೇನೂ ಸಿದ್ಧ. ಆದರೂ, ನನ್ನ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ

ದಾಖಲೆ ಬೇಕು, ಬರೆದುಕೋ :

ಅತಿ ದೂರದ ದಾರಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು

ಎಂಥ ಎಂಥ ನಿರೀಕ್ಷೆ? ಹುಟ್ಟಿ ಅದು? ಅಥವಾ ಸಾವೋ?

ಹುಟ್ಟಿನಂತಹ ಘಟನೆಗಿತ್ತು ನಿಜ, ಪ್ರಮಾಣ.

ಹುಟ್ಟು ಸಾವೆರಡನ್ನು ಕಂಡು ಕಂಡು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಲ್ಲವೆಂದು

ಕಂಡುಕೊಂಡವ ನಾನು ಆದರದು, ಆ ಹುಟ್ಟು

ಸಾವಿನ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮದೇ ಸಾವಿನ ಹಾಗೆ,

ಮರಣಸಂಕಟ ತಂದ ಘಟನೆ.

ಎಂದಿನರಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿನಾಡಳಿತಕ್ಕೆ

ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲ.

ಅನ್ಯ ದೇವರನ್ನೆದೆಗವುಚಿ ಹಿಡಿದ ಭಿನ್ನ ಜನ

ಸಾವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಂದರೂ ದುಃಖವಿಲ್ಲ.

Journey of the Magi

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ದೇವಪುತ್ರನಾಗಿ ಅದೇ ತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದೂರದಿಂದ ಬಂದ ಮೂರು ದೊರೆಗಳ ಪ್ರಯಾಣದ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಮರೀನಾ

ಎಂಥ ಕಡಲು ದಡ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಬಂಡೆ

ಮೂಕಿಮರಕ್ಕೆದ್ದು ಬಂದು ಬಡ್ಡಿದದ್ದೆಂಥ ಅಲೆ

ಪೀತದಾರುವಿಗೆಂಥ ಸುಗಂಧ ಹಬ್ಬಿದ ಮಬ್ಬಲ್ಲಿ

ಉಕ್ಕಿದ್ದೆಂಥ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡು

ಎಂಥೆಂಥ ಚಿತ್ರ ಮರುಕಳಿಸುವುದು,

ಮಗಳೇ,

ಬೇಟೆನಾಯಿಯ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದು

ಸಾವು ಕರೆದವರೀಗ

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಗೆ ಯೇಂಕರಿಸಿ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ಝಗಝಗಿಸಿ

ಸಾವು ಕರೆದವರೀಗ

ಸ್ವಸಂತೃಪ್ತಿಯ ರೊಪ್ಪದಲ್ಲೊರಗಿ

ಸಾವು ಕರೆದವರೀಗ

ಪಶುಗಳುತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತನುಮನಗಳರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ

ಸಾವು ಕರೆದವರೀಗ

ಈಗ ನಿರ್ವೀಯುರಾದವರಂತೆ.

ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಮರದ ಸುಗಂಧ ಸೂಸಿ

ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡೆತ್ತಿ ಮಂಜಿಗೆ ಹಿಡಿದ ನೆಲದ

ಲಾವಣ್ಯದೊಳಗಡೆ ಕರಗಿ ಹೋದವರಂತೆ.

ಯಾವ ಮುಖವಿದು, ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದರೂ ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ,

ಬಲಹೀನವಾದರೂ ನಾಡಿ ಖಚಿತ?

ಕೊಂಡದ್ದೆ? ಕೊಟ್ಟದ್ದೆ?

ತಾರೆ ನೀಹಾರಿಕೆಗಳಾಚೆಗಿದ್ದರೂ ಪಾಪೆಯಷ್ಟೇ ಸಮೀಪ

ಸಮೀಪದ ಮುಖ.

37

ಒಣಗಿದಲೆ ಕೆದರಿ ಬಂದ ಪಿಸುಮಾತು ಗುಳ್ಳೆನಗೆ,

ಅರೆನಿದ್ದೆ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗವಸರದ ಹೆಜ್ಜೆ

ಋದ್ಧಾಗಿ ನಾನೇ ಕಟ್ಟಿದ ಹಡಗು

ನೀರ್ಗಲ್ಲು ಬಡಿದು ಬಿರಿದ ಮೂಕಿಮರ

ಬಿಸಿಲ ರುಳಕ್ಕೆ ಚಕ್ಕೆಯೆದ್ದಂತೆ ಬಣ್ಣ.

ಅರೆ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಡಗು

ಕೊವೆಮರ ಹಗ್ಗಗಳ ಅಳವಟ್ಟು ಅಭದ್ರ,

ಹುಳ ಹೊಡೆದ ತಟ್ಟು ಸೋರುವ ತಳ.

ವಿವರಗಳು ಮರೆತರೂ ಹಡಗು ಕಟ್ಟಿದ ನೆನಪು

ಕಿಲೆಣ್ಣೆಗದ್ದಿದ ದಾರ ಗಿಡಿಯಬೇಕು.

ನನ್ನಾಚೆಗಿರುವ ಪರದ ಬದುಕಿಗೆ

ನನ್ನ ಈ ದೇಹ ಚಹರೆ ಬದುಕು.

ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು, ಅದರ ಅವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ

ನನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾತನ್ನು, ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೊಸದೊಂದು ತಿಳಿವು.

ಎದೆಗೆ ಭರವಸೆಯಿಟ್ಟು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ನಿಂತರೆ ಕಾಣೆ,

ನಾಳೆ ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಹಡಗು.

ಎಂಥ ಕಡಲು ದಡ ನಡುಗಡೆ ಬಂಡೆ

ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ

ಹಬ್ಬಿದ ಮಬ್ಬಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುವುದೆಂಥ ಹಾಡು,

ಮಗಳೇ.

Marina

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಿನ 'ಪೆರಿಕ್ಲಿಸ್' ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ದೊರೆ ಪೆರಿಕ್ಲಿಸಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗಳು ಮರೀನಾ, ಸಮುದ್ರಯಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಹೆಸರು. ಸತ್ತೆಳೆಂದೇ ನಂಬಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ದೊರೆಗೆ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೊರೆ ರೇವೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಂಗಿದಾಗ

ವಿಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಓಯನ್ (೧೮೯೩ ೧೯೧೮)

ಮೊದಲ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥನಾದವನು ಓಯನ್, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿಗೆ, ಯುದ್ಧ ಮುಗಿಯುವ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ಗುಂಡಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಇವನು ಬದುಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಯ ಬರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಓಯನ್ ಬರೆದದ್ದಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವವಾದೊಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಬಗೆಗೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾವಿನ ಬಗೆಗೆ ಅನ್ನಬಹುದು. ಸಾವಿನ ಅರ್ಥ ಹೀನತೆಯೇ ಅವನ ಹಲವಾರು ಕವನಗಳ ವಸ್ತು.

ವಿಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಓಯನ್ ಪದ್ಯದ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಮುನ್ನುಡಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳು ಸಮಂಜಸವಾದವು :

My subject is War, and the pity of War. The poetry is in the pity.

ವ್ಯರ್ಥ

ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಜೋಕೆ ; ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು

ಮಲಗಿಸಿ. ಒಮ್ಮೆ ಹುಟ್ಟೂರಲ್ಲಿ ಮೈ ತಡವಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ

ಬಂದ ಹತ್ತಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪಿಸುಮಾತಂದು

ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದ ಬಿಸಿಲು. ಈ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯವರೆಗೆ,

ಹುಡಿಮಂಜು ಬಿದ್ದ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ತಪ್ಪದೇ

ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಸೂರ್ಯ. ದಯಾಮಯ ಅವನು. ಇಂಥ ನಿದ್ರೆ

ನೀಗುವ ವಿದ್ಯೆ ಗೊತ್ತಿರದೆ ಅವನಿಗೆ ?

ಬಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಸಿಯುಸಿರಾದಿ

ಚೋದಿಸುವ ಚೇತನವ ತಣ್ಣನೆ ಗ್ರಹದ ಮಣ್ಣು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ

ಕಾರಣ. ಬಯಸಿ ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತೊಡಲು ರಕ್ಷೆಗೆ ಪ್ರೀತಿ

ಎರೆದದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ, ಬೆಚ್ಚಗಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಿಗೆ

ಕೈಯಿ ಕಾಲು. ಓ, ಜಡತನ ಕಳೆದ ಮಣ್ಣು ಬೆಳೆದು

ನಿಂತದ್ದು ಇದಕ್ಕೇ? ಇದಕ್ಕೇ ಸೂರ್ಯನ ಪೆದ್ದು

ಕಿರಣ ನೆಲದ ನಿಗೂಢ ನಿದ್ರೆ ಕೆಡಿಸಿದ್ದು ?

Futility

ರಾಬರ್ಟ್ ಗ್ರೇವ್ (೧೮೯೫-೧೯೮೫)

ಗ್ರೇವ್ಸ್ ಬರೆದಿರುವ ಗದ್ಯ ಹಾಗೂ ಪದ್ಯಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದರೂ ಸಾಕು, ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಾದೀತು. ಯಾವ ಪಂಥಕ್ಕಾಗಲೀ ಮಠಕ್ಕಾಗಲೀ ಸೇರದೇ ಸ್ವಂತದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನುಡಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಬಂದ ಈ ಕವಿ ತುಂಬ ಉತ್ತಮವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗ್ರೇವ್ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನುದಿನದ ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಇವನ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದದ್ದು. ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಹಲವಾರು ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆಗಳು ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥದೇ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿ ಯನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಇವನು ತನ್ನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಮದುವೆಯ ಮಂಡಿಗೆಯಲ್ಲೊಂದು ಪಾಲು

ಎಷ್ಟೊಂದು ಜಾಣ ಚಂದೊಳ್ಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಯಾಕಾರ ಇಂಥ ಅಸಾಧ್ಯದ ಗಂಡಂದಿರು?

ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿಯೇ ? ಅಥವಾ, ಪತಿತೋದ್ಧಾರವೇ?

ಹತ್ತರಲ್ಲೊಂಬತ್ತು ಪಾಲು ಇರಲಾರದು.

ಗುಗ್ಗು ಗಮಾರ ವ್ಯಭಿಚಾರಿ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂಗೋಪಿ

ಅಷ್ಟೇ ಆದರದೂ ಒಂದು ಥರ. ನೂರಕ್ಕೆ

ನೂರರಷ್ಟು ಅಸಾಧ್ಯರಾದವರು. (ಹೆಣ್ಣು ನಯ

ಹಿಡಿದೆತ್ತಲಿಂಥ ನಾಟಕದ ಮಾತು ಸಾಕೇ?)

ಅಸಾಧ್ಯದ ಗಂಡಂದಿರು ಸೋಂಬೇರಿ ಅಳುಬುರುಕ

ತಾಯಿಗ್ಗಂಡ ಕುಳ ಕೊಳಕ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ,

ಅಂಥವರು ಲಾಲಬಾಗಲ್ಲಿ ಸುಳಿದರೂ ಸಾಕು,

ದಾರಿಹೋಕರ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಸಹ್ಯವೆನಿಸುವ ಗಂಡಸರು ಹುಡುಕಿದರು ಸಿಗರಲ್ಲ –

ಕೊನೆಗೊಂಡ ಹಾಗೇನು ಸರಬರಾಜು ?

ಗಂಡಸರ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೆಣ್ಣನೆತ್ತಿ ಹಾಡುವ ಚಾಳಿ.

ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗಿರಬಹುದು ನವೋದಯದ ಗಾಜು.

A Slice of Wedding Cake

ನೀರು, ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣು

ಗಗನಕ್ಕೆದ್ದು ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾಗಿಸಿದ

ಧೂಳಲ್ಲಿ ತುಡಿದ ತಮಟೆ ಹೊರಳು.

ಜಾಡಿನ ಪಕ್ಕ ಗುಡ್ಡದ ಬುಡಕ್ಕೊಂದು ಹಟ್ಟೆ

ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮುದುಕಿ, ಜೊತೆಗೆ ಮಗಳು,

“ಅವ್ವ, ಸುಡುಸುಡು ಬಿಸಿಲು, ಕೆಂಧೂಳು, ಆಕಾಶ

ತಲೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಟ್ಟೆ.

ಕಾದ ತವ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಳಲಿದ ಸೈನ್ಯ,

ತೇವವಿರದೆ ತುಟಿಯೊಡೆದು ಚಕ್ಕೆ.

“ಹೂಜಿ ನೀರಿದೆ, ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬ ಕೆಂಪೆಗೆ ಸೇಬು ;

ಹಟ್ಟೆ ಹೊರಗೆ ತಣ್ಣಗಿದೆ ನೆರಳು.

ಕರೆಯಲೇ, ಅವ್ವ?' ಗಂಟಾದ ಮುಖ ಕಂಡರೂ

ಬಿಟ್ಟುಗೊಡದ ಹಟಮಾರಿ ಮಗಳು.

“ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬವಳಿ ಬಂದು ಬಂಟನಿಗೆ ತೂರಾಟ,

ಹೇಳು, ಹೋರಾಟ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?’

'ಇದು ಮೊದಲ ಪಡೆಯಲ್ಲ; ಕಡೆಯದಂತೂ ಅಲ್ಲ ;

ಕೊನೆಗಾಣದ ಕತೆ, ಹುಡುಗಿ, ಯುದ್ಧ.

'ಇಂಗದ ದಾಹಕ್ಕೆ ನೀರಿಟ್ಟು ಪೂರೈಸುವ

ಮಹಾಪೂರ ಹರಿಯುವುದೆ, ಮಗಳೇ?

ಅಡಗದಂಥ ರಾಕ್ಷಸ ಹಸಿವು, ಅದಕ್ಕಾಗುವ

ಹಾಗೆ ಫಲ ಬಿಡುವ ತೋಟವಲ್ಲೆ?'

“ಹಿಂದೆ ಬಲು ಹಿಂದೆ ಬಿಸಿ ಹರೆಯದ ಮೂಳೆ ನಾನು

ಬಂಟನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ ನೀರು, ಹಣ್ಣು.

ಅಂಥ ಬರಕ್ಕೆ ನೀನೂ ಮರುಗಿ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು

ಮುಚ್ಚಬಾರದೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ?'

43

ನಡುಮಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಕಳೆದಾಗ

ನಡುಮಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಕಳೆದು ಗಕ್ಕನೆ ಹೊರಳಿದಾಗಲೇ

ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕವಿಯೆನ್ನುವ ಅರಿವು.

ಇಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ಬಂದೊಕ್ಕರಿಸಿ ಹುಳದಂತೆ ಸಾವು

ಕೊರೆದರೂ, ಕಾಲ ಮುಟ್ಟದ ದೇವದೂತರ

ಕಾವಲಿದೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ-ಕಣ್ಣು ತೆರೆದೆ.

ದೂರ ದುರ್ಗದ ಹಾಗೆ, ಎದೆತಳದ ದಟ್ಟ ಮೋಡಗಳ

ಒಳಗಿಂದ ಬಂದು ಎತ್ತರ ನಿಂತು

ಹೊಳೆವ ಲಾವಣ್ಯವೇ, ಹೊಸ ಕುಸುಮ ಕಾಣುವ ಬಲು ಮೊದಲು,

ಮರಿ ಹಾಕದಿನ್ನು ಕುರಿ ಬೇರು ಬಗರುವಾಗಲೇ

ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಸುವಂಥ ಗಾಳಿಯೇ,

ನಡುಮಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಕಳೆದಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಕೈಯೊಳಗೆ

ಅವಳ ಕೈ ನೋಡಿ, ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ

ಊರಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಬಂದು, ಬರದ ವಸಂತಕ್ಕಾಗಲೇ

ಸಂಗಾತಿಯಾದವಳ ಪಕ್ಕ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ನಿಂತು

ನೋಡಿದೆ : ಮಂಗಮಾಯ ಮಾಗಿ

Mid-winter Wakening

44

ಪ್ರೀತಿ

ಕವ್ಯು ಕತ್ತಲ ಹೊತ್ತು

ಅರೆನಿದ್ರೆಯೊಳಗೇ ಹುಡುಗಿ

ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದಂಥ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮಾತುಗಳ ಪ್ರೀತಿ :

ಮಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯ ಮತ್ತು

ಮಂಜಿದ್ದು ಮಂಜು ಸುರಿದರೂ ಹೊರಳಿ

ಥಟಕ್ಕನೆ ನೆಲ ಹೊಳೆದ ಹುಲ್ಲು ಗರಿ ಹೂವುಗಳ ರೀತಿ,

She tells her love while half-asleep

ಸಿ.ಡೇ. ಲೂಯಿಸ್ (೧೯೦೪ - ೧೯೭೨)

ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿದ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರೆಂದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದವನು ಸಿಡೇ. ಲೂಯಿಸ್, ಹಲವಾರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲದೇ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಲೂಯಿಸ್ ಆಡೆನ್ ಸ್ಟೆಂಡರ್ ಅವರ ಗುಂಪು ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲಿಯಟ್ ಪೌಂಡ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರದ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ತಂದಿತು. ಕಾವ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಾಳಜಿ ಅವೊತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೂ ಇದ್ದದ್ದು ಇವರ ಕಾವ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳ. ಜೊತೆಗೆ, ಎಲಿಯಟ್ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕಳಚಿ ಸಹೃದಯನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವ ಆಸೆ ಈ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಬಹುದು.

ಅಂತ್ಯ

ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಬಸಿದು ಬಯಲಾದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ :

ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಲಂಗರು ಮರಳು ಗಾಜಿನ ಚೂರು.

ಕಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಖುಶಿಗೆ ಮಿನುಗಿದ್ದ ಬಾಳು

ಈಗ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ ಅದಕ್ಕೆ ಗಷ್ಟಿನ, ಹದ.

ತೆರೆಯಂತೆ ನೀರೆದ್ದು ಎಂಥ ಕ್ರೂರ ಬೆಳಕು.

ಸುರುಟಿಕೊಂಡರೂ ಬತ್ತಲು ಸ್ಥಷ್ಟ ಕಳೆಯಿಲ್ಲ

ಬಾಳಿಗೆ, ಸತ್ಯದುಪ್ಪುಳಿದ ಚೌಗುನೆಲ.

ಪ್ರೀತಿ ಮುಟ್ಟದ ನನ್ನ ಮೈಯಿನ ತೋಗಲು ಸುಕ್ಕು,

ದೋಣಿ ದಡ ಕಚ್ಚಿ, ಚೇತನ ನಾಶವಾದವನ

ಉಬ್ಬಸದುಸಿರು ನಿಲ್ಲುವ ಮೊದಲೇ ಮೊರೆ ಕೇಳು :

ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಎಳೆದ ಮುಸುಕಾದರೂ ಕಾಂತಿ, ಸದ್ಗುಣ

ಭ್ರಾಂತಿಯಾದರೂ ಸಮುದ್ರ ಹಿಂದಿರುಗಿ ತೋಳು

ಚಾಚಲಿ ಮರಳವರೆಗೂ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಎಬ್ಬಿಸಲಿ,

ಅಣಕಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಆಳಕ್ಕೆ ದಬ್ಬಿಬಿಡಲಿ.

All Gone

ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಕ್ಯಾವನಾ (೧೯೦೫ (೧೯೦೫ - ೧೯೬೭)

ಐರೋಂಡಿನ ಕವಿ.

ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಂಗ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

'ನಾಯಕನ ಕತೆ' ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇವೊತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದದ್ದೆನಿಸ ಬಹುದಾದ ಒಂದು ಪದ್ಯ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯನೊಬ್ಬ ನಾಯಕ ಅಥವಾ ದೇವರೂ ಆಗಬಹುದಾದ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಷ್ಯದಂತಿರುವ ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಜೊತೆಗೇ ಎದೆ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಸುವ ಒಂದು ಅನುಕಂಪವೂ ಇದೆ.

ನಾಯಕನ ಕತೆ

ನಗಿಸಿ ನಗುವ ಸ್ವಭಾವದ ಅವನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬ
ನರಬಲಿಗೆ ಬೇಡ, ಕಂಚಲಿ ಕೆತ್ತಿದ ದೇವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ
ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ವರ್ಷ ಫಸಲು ಜೊತೆಗೆ ದೇವರ ಪ್ರೀತಿ
ಕೈಕೊಟ್ಟು, ಪುಸಲಾಯಿಸಿದರವನು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ದೇವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ
ಒಪ್ಪಿಯಾನೆಂಬ ವದಂತಿ ಹೇಗೋ ಹಬ್ಬಿ
ಜನ ಫೇರಾಯಿಸಿ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಟ್ಟರು : ನೀ ನಮ್ಮ ಕವಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ಮಂದಹಾಸದ ಅವರ ದುಷ್ಟ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಹೇಳದೇ ನಿಂತ.
ಮನೆಯ ಕಪ್ಪು ನೆರಳಿಂದ ದರದರನೆಳೆದು ಬಹಿರಂಗದ ಬಿಳಿ
ಬೆಳಕಿಗೊಡ್ಡಿದಾಗವನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ.
ಕೀರ್ತನೆ ಹಾಡಿ ಕೈವಲ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕಿಂಥ
ನಿಂದೆ ಸಾಧುವೆ, ಕವಿಯೇ? ಅವರಿಗುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ : ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ,
ದೇವರಾಗುವ ಆಸೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ನಂಬಿ, ನನಗಿಲ್ಲ ದೇವರ ಹದ.

ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನರಬಲಿ
ನಾನಾಗಲಾರೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದನುಕೂಲವಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಕು.
ನೂರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ತೊತ್ತಿನ ಸೇವೆ ಹಗಲು ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದಂಥ
ಮಧ್ಯಯುಗದ ಸುಲ್ತಾನನಾಗುವ ಬಯಕೆ ನನಗೆ ನನಗಿರಲಿ,
ಮಂಡಿಯೂರಿ ಅಂಡೆತ್ತಿ ವಿವೇಕ ಕೂತಾಗ ಹೋರಿಹಾರುವ ಭೋಗ, ಅಂತ

ಕಾಣದಾನಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ ನನಗಿದ್ದರಾಯ್ತು.

ಧನಿಕರೂ ಅಲ್ಲ, ತಿರುಕರೂ ಅಲ್ಲದಂತಹ ಇಬ್ಬಂದಿ

ಮಂದಿ, ಬದುಕಿನ ತುಚ್ಛ ವಾಸ್ತವತೆ ಬಲ್ಲ ಜನಕ್ಕವನ

ಸಾಮಾನ್ಯದಾಸೆ ವಿಲಕ್ಷಣವೆನಿಸಿತು. ವಾಚ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದ ಜನ

ಅವನ ಮಾತಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗು

ಕಂಡು, ಭಯ ಭಕ್ತಿ ಒತ್ತೊಟ್ಟಿಗೇ ಉಕ್ಕಿ ಎದೆ ತುಂಬಿ

ಬಂದು ಹೇಳಿದರು : ಪ್ರಭು, ಕಾಣೆ ಹಳಸುವ ಮೊದಲು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾಗು.

49

ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ : ನೋಡಿ, ಗಿಜಿಗಿಜಿ ನೀಂತವರ ಮಧ್ಯೆ ದೇವರು ತಾನೇ?

ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಣದ ಜಾಣ. ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಪ್ರಾಣಿಗೋ ಮೊದಲು ಮರಣ.

ಅಜ್ಞಾನ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಿಮಗಿಂಥ ಕಲ್ಪನೆ.

ರಹಸ್ಯವೇ ದೇವರ ಶಕ್ತಿ, ದೇವರಾದರೆ ಬಂತೇ, ಬತ್ತಲಾದವನ

ಬಗೆ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ವಸ್ತು, ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಕೈತುಂಬ ಹಣ ಮೂರು

ಅಂತಸ್ತಿನೊಂದು ಮನೆ - ಹರಾಜುಗಾರನ ಕನಸಿರುವ ನಾನೆಂಥ ದೇವರು ?

ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಕೂಗಿ ಜನ ದೊಂಬಿ

ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನು ಕಾರಣನಲ್ಲ. ಅಂಗೈಗೆ ಬೂದಿ

ಅಥವಾ ಚಿನ್ನದುಂಗುರ ತಂದು ಮುಗ್ಧ ಜನಕ್ಕೆ ಮಂಕೆರಚಲಿಲ್ಲ.

ಹತ್ತು ಜನ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ನಡತೆ, ಹತ್ತು ಜನ ತುಳಿದ ಹಾದಿ

ಬಿಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಅಂಗಲಾಚಿದ : ದಮ್ಮಯ್ಯ ನಂಬಿ.

ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ನಾನು. ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬ - ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ.

ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದ ಜನ ಬೀದಿಗೆ

ಬಿದ್ದು ಸುಣ್ಣ ಬಳದಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ

ಅವನಂದ ಮಾತು ಕೆತ್ತಿದರು. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರಲಿ, ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ಕೂಡ ಅವನ ಮುಖಚಿತ್ರ ಹಾಕಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರೆದಾಗ ಸೋಲು

ಖಚಿತವಾಯಿತು. ದೇವರಾಗದೇ ಗತಿಯಿಲ್ಲವೆನಿಸಿದ ಹೊತ್ತು

ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡ, ಗಳಗಳನೆ ಅತ್ತ

ಬೊಂಬೆಗಳ ಸೈಜೀಗ ಅಂಗಡಿಯ ಜೋಡು ಚಪ್ಪಲಿಗೆ,

ಊರಿಗೂರೇ ಸುರುಟಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಚಿಕ್ಕ ಅಳತೆ.

ಬೊಂಬೆಮನೆ ಹೊಟೇಲಲ್ಲಿ ಬೊಂಬೆಗಳ ದುರ್ನಡತೆ,

ಬಂದಿಯಾದವನು ಪಿಗ್ಗಿಗಳ ಊರೊಂದರೊಳಗೆ

ಮಗುವಾಗಲೆಳಸಿ ತೆವಳಿ ಅಂಬೆಗಾಲಿಟ್ಟ .

ಪುಟ್ಟ ಮನೆಗೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಕದ, ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ

ಎಂದಿನಂತೇ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕುಬ್ಜರ ತಂಡ.

ಸಮಿತಿ ಕೂತು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬೆಟ್ಟ.

ಜನ ತಲೆಯೆತ್ತಿದಾಗ ಎದುರಿಗೆ ಅವನು. ಗೊಮ್ಮಟನ ಹಾಗೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪುಂಡರು ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮರಾಢಿಪತಿಯಾಗಿ

ನೀತಿಗುರುವಾಗಿ ಕಂಡರಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಂಡ

ಅರಾಜಕತೆಗೆ ಬಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ

ಆದದ್ದರ ಆಗುವಷ್ಟರ ಕಾರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಭಾವ ಲಕ್ಷಣ

ಹೊಳೆದಾಗ ಅವನ ತಲೆ ಹಗುರಾಯ್ತು. ತಲೆಚಿಟ್ಟು ಹಿಡಿಸಿದ ಘೋಷ

ಜನರ ಅವೇಶ ರೂಢಿಯಾದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ

ಕೊನೆಗಂಡು ನಗಿಸಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದವನ ವ್ಯಂಗ್ಯದಲಗಿನ ಮೊನೆ

ಮೊಂಡಾಯಿತು. ಕಪಟ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ದೇಶ

ತನ್ನದೆಂದೆನಿಸಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂತು ಅಪಾರ ಕರುಣೆ.

Hero

ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಚ್.ಆಡೆನ್ (೧೯೦೭-೧೯೭೩)

ಎಲಿಯಟ್ ಮಹಾಕವಿಯ ಬೆನ್ನಿಗೇ ಬಂದ ದೊಡ್ಡ ಕವಿ ಆಡೆನ್, ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಫ್ರಾಯ್ಡ್ನೂ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅತೀವ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧವಿರುವಂತಹ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದವನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆದ. ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವೋ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದ ಬಗೆಗೆ ಅವನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡದ ಒಂದು ಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರರು.

ಫ್ರಾಯ್ಡ್‌ನ ಸಂಕೇತಗಳಿಗೆ ಬೈರನ್ ಕವಿಗಿದ್ದ 'ವಿಟ್' ಬೆರಸಿ ಬರೆದ ಆಡೆನ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸ್ವಂತದ ಹೃದಯದ ಪಾವಿತ್ರದಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿವೇಕ ಪ್ರಭುವಾಗುವುದೆನ್ನುವದರಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿ.ಡೇ. ಲಾಯಿಸ್, ಆಡೆನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆಂಡರ್ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದವನು ಆಡೆನ್. ಪೌಂಡಿನಂತೆ ಇವನೂ ತನಗೂ ಹಿರಿಯರಾದ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಾನೆ.

ನಿರಾಶ್ರಿತನ ಹಾಡು

ನಗರವಿದು, ನೋಡು, ಲಕ್ಷ ಜನರಿಲ್ಲಿ

ಬಲು ಚೆಲುವು ಹರವು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರಮನೆಯ ವಾಸ, ಹಲವರಿಗೆ

ಇಲಿಯ ಬಿಲದಲ್ಲಿ ಇರವು.

ಏನಾದರೇನು, ಇಲ್ಲಿ ನಮಗಿಲ್ಲ ತಾವು.

ಹಿಂದೆ ನಮಗಿತ್ತು ನಂದನಕೆ ಸಮನಾದ ನಾಡು,

ಅಲ್ಲೆ ಇದೆ ಇನ್ನು, ಭೂಪಟವ ನೋಡು.

ಆದರೇನಂತೆ, ತಾಯಿನಾಡಿಂದ ದೂರ ಬಲು ದೂರ ನಾವು.

ಮರಳಿದರೆ ನಮಗಲ್ಲಿ ಸಾವು.

ಚೈತ್ರವದು ಕರೆದು ಹಿತ್ತಲಿನ ಬಳ್ಳಿ

ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಸುರಿದಂತೆ ಹರ್ಷ, ನೆನಪಿದೆಯೆ, ನಲ್ಲೆ?

ಗೊಡ್ಡು ಈ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟು ಲತೆಯಂತೆ ಚಿಗುರದಲ್ಲೇ?

“ನಿನ್ನ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟೆಲ್ಲಿ?” ಗುಡುಗಿ ಮೇಜ ಕುಟ್ಟಿದನು ರಾಯಭಾರಿ.

ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀನು ಸತ್ತಂತೆ, ತುಳಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದ ದಾರಿ.'

ಅವನೆಂದರೇನು, ತುಡಿಯುತಿದೆ ಇನ್ನು ಜೀವ,

ರಕ್ತ ತೊಡೆದಿಲ್ಲ ಕಾವು.

ಗತಿಗೆಟ್ಟ ಜನದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಮಿತಿಯಿದೆ ನಗರದಲ್ಲಿ.

ಮರುಗುನುಡಿಯಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ಬಾ, ವರುಷವಾದ ಮೇಲೆ.

ಇಂದು ನಮಗೆಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು, ಚೆಲುವೆ, ಹೇಳೆ.

ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯ ಭಾಷಣದ ಸಂಜೆ; ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಚಿಣ್ಣ.

ಅವನಂದ, ಅವರಿಲ್ಲಿ ಬರದಿರಲಿ, ಕದಿಯುವರು ಜನದ ಅನ್ನ.”

ಅವನ ಮನ ನೆನೆದದ್ದು ನನ್ನ ನಿನ್ನ .

53

ತಿಳಿ ನೀರು ನದಿಗೆ; ಬದಿಗೆ, ದಡದಲ್ಲಿ ನಾನು. ಚಾರಣ.

ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು ತಾನೆ ತಾನಾಗಿ ಮೀನು

ಪರತಂತ್ರ ನನಗೆ ಮಾರಾಚೆ ಇಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ವೇನು?

ಉರಾಚೆ ಕಾಡು, ಸಾವಿರದ ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡು.

ರಾಜ್ಯತಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರದೆ ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟಿತ್ತು ಹಾಡು.

ಮೃಗರಾಜ್ಯವಲ್ಲಿ, ನಾವಿಲ್ಲಿ, ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನೋಡು,

ನಮಗಿಂಥ ಇಂಥ ಪಾಡು.

ನೂರು ಮಹಡಿಗಳ ಲಕ್ಷ ಕಿಟಕಿಗಳ ಮಹಲ ಸವಿಗನಸ ಕಂಡೆ.

ಕಿಟಕಿಯೂ ಬೇಡ, ಬಾಗಿಲೊಂದಿರುವ ಕೊಟಡಿ ಸಾಕು ಎಂದೆ.

ಕನಸಲ್ಲು ಕರುಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. 'ನೀನೇನು ನೆಚ್ಚಿ ಬಂದೆ?

ಘೂರ್ಕ ಗರ್ಜಿಸಿದ, 'ಹೇಳು, ನಿನಗಂದೆ

ಈ ಮಹಲ ಕಟ್ಟಿದನೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆ?'

Refugee Blues

ಕವಿ

ಅವರ, ಅವರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸೇವಕನಾಗಿ,

ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ ಕುರುಡಾಗಿ, ವ್ಯವಹರಿಸಿದ್ದ.

ಎದೆಯೊಳಗೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಅವರ ವೇದನೆಗಳಿ

ಸಿದಿದಾಗ ದನಿಯೆತ್ತಿ ಹಾಡಿ ದೇವರಾದ.

ಸರಿ, ಸುರು ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ

ಗುಡಿಯಾಚೆ ನಿಂತು ಅವನಿಗಹಂಕಾರ, ಅನುದಿನದ

ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಿರುಕುಳ ಹುಳವಾಗಿ ಕೊರೆದವನ

ಮನಸ್ಸು ನರಳಿತು, ಆ ನರಳೆ ಹಾಡೆಂದುಕೊಂಡ.

ಕದ ತಟ್ಟಿ ಒಳಬರದಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊಸದ

ಕವಿ ಚರಣ ಚರಣಕ್ಕೆ ನೆತ್ತರನ್ನೇ ಬಸಿದ.

ತುಣುಕು ನೆಲದಂತೆ ಎದೆಯಲನಪ್ಪಿ ಕೂತ.

ಕೊಲೆಗಾರನಂತೆ ಉರಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ತಿರುಗಿದ;
ನೂರಾರು ಬೀದಿಮುಖ, ಯಾವುದೂ ಹಿಡಿಸದೇ
ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಕ್ಕಿದೊಂದು ಮುಖ ಕಂಡು ಬೆವತ.

In Time of War - 7

55

ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ನೆನಪಿಗೆ

ಕವಿ ಮಾಯವಾದಾಗ ಮರವಟ್ಟ ಮಾಗಿ,
ನಿಶ್ಚಿಹ್ನ ಹಳ್ಳ, ಜನವಿರದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ,
ಹಗಲಿನವಸಾನಕ್ಕೆ ಧಿಡೀರನೆ ಬಿದ್ದ ಪಾದರಸ,
ಮಂಜು ಧಾರಾಳ ಬಿದ್ದು ಆಕಾರ ಕೆಟ್ಟ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರತಿಮೆ.
ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಮಾನವೂ ಹೇಳಿತ್ತು :
ಚಳಿ ಕೊರೆದ ದಿನ ಮಂಕು ಬಡಿದ ದಿನ ಅವನು ಸತ್ತ.

ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮಲಗಿದ್ದ ಅವನಿಗತಿ ದೂರ

ನಿತ್ಯ ಹಸುರಿನ ಕಾಡಲ್ಲಿ ರಳಾಯಿಸಿತ್ತು ತೋಳ.

ನಗರದಿಳಿದಾಣದಾಕರ್ಷಣೆಗೆ ಚಪಲಗೊಳ್ಳದೇ

ಹರಿದಿತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗ ನದಿ ಕವಿ ಸತ್ತು

ಜನ ಅತ್ತರೂ ಸಾವು ಅವನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಅದೇ ಕಟ್ಟಕಡೆ ಹಗಲು,

ನರ್ಸುಗಳ ಗಾಳಿ ಸಮಾಚಾರಗಳ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ.

ದಂಗೆಯೆದ್ದ ಹತ್ತಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದೇಹ,

ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ಚೌಕಗಳ ಮನ;

ಹೊರಗೇರಿಗಳ ಮುತ್ತಿ ಡೇರ ಹೂಡಿದ ಮೌನ

ಸಂವೇದನೆಯ ಕರೆಂಟು ಕೈಕೊಟ್ಟಾಗ

ಕವಿ ಕವಿಭಕ್ತರಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ.

ನೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಕವಿ

ಈಗ ವಾಡಿಕೆಯಿರದ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನ

ಅವನು. ನೆಲೆಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಗಿನ್ನು ಕಂಡರಿಯದೊಂದಡವಿ,

ಅನ್ಯ ಜನದ ತಪ್ಪೋಪ್ಪುಗಳ ನಿಬಂಧನ

ಅವನಿಗೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಈಗ, ಉಳಿದವರ

ಕರುಳಲ್ಲಿ ಅಳಿದವನ ನುಡಿಗೆ ರೂಪಾಂತರ.

ಆದರೂ, ಆಡಂಬರದ ಗದ್ದಲದ ನಾಳೆ ಬಂದಾಗ
ದಳಾಳಿಗಳ ದಂಡು ದೊಂಬಿಯೆಬ್ಬಿಸಿದಾಗ
ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುವ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳ ನಡುವಲ್ಲಿ
ಬಡವ ಬಡವನಾಗಿರುವಾಗ
ಸ್ವಂತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಟ್ಟಿಯಿಂದೇ ನಂಬಿ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಕೂತಿರುವಾಗ
ಆಗ, ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಈ ದಿನದ ನೆನಪು,
ದಿನಂಪ್ರತಿ ಮಾಡದೆಂಥದನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ದಿನ
ನೆನಪಾಗುವಂತೆ ನೆನಪು.

ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮಾನವೂ ಹೇಳಿತ್ತು :
ಚಳಿ ಕೊರೆದ ದಿನ ಮಂಕು ಬಡಿದ ದಿನ ಅವನು ಸತ್ತ.

೩

ನಮ್ಮ ಹಾಗೇ ನೀನು ಕೂಡಾ ತಿಳಿಗೇಡಿ.
ಆದರೂ, ಹಣವಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರ ಒಕ್ಕಲಿನ ಮಡಿಲಿಂದ
ಶಿಥಿಲವಾದೊಡಲಿಂದ
ಕೊನೆಗೆ, ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಪಾರಾಯ್ತು ನಿನಗಿದ್ದ ವರ.
ಚುಚ್ಚಿ ಚುಚ್ಚಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾವ್ಯಕರ್ಮಕ್ಕೆ
ಹಚ್ಚಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಆ ಹುಚ್ಚು ನೆಲ.
ಎಂಥದನ್ನೂ ಆಗಮಾಡದ್ದು ಕಾವ್ಯ

ಎಂದೇ ಅಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಹಿಂದಿನ ಹುಚ್ಚು, ಎಂದಿನ ಹವ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರ ಕೈವಾಡದಾಚೆ

ತನ್ನದೇ ಆದ ಸೂಕ್ತಿಗಳ ಅನಂತ ಬದುಕು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ

ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗವೆಂದೇ

ಒಂಟಿತನದೆಯ ದನಗಾವಲಿಂದ, ಚಿನಕುರುಳಿ ಕೊರಗುಗಳ

ಹಸಿ ಹಸೀ ನೆಲದಿಂದ, ಹೊರಟು ದಕ್ಷಿಣದ ಕಡೆಗೆ

ಹರಿಯುವುದು ಕಾವ್ಯ.

57

ಬದುಕು ಬದುಕಾಗಲಿಕ್ಕೆಂದು ಇರುವ ವಿಧಾನ ಕಾವ್ಯ.

ಕಾವ್ಯ ಬದುಕಿನ ಮುಖ. ಎಂದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅನಂತ ಬದುಕು,

ಇ

ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಮಹಾನುಭಾವಿ ಕವಿ,

ಬರಮಾಡಿಕೋ ತಾಯಿ ಪೃಥಿವಿ.

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬರಲಿನ್ನು ಬಿಡು, ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಸರಕು

ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿದ ಖಾಲಿ ಹಡಗು.

ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವಂಥ ಸುಂದರ

ದೇಹವಾದರೂ ವಾರದ ಮೋಹ ಕ್ಷಯಿಸಿ ಅನಾದರ

ಈಗ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಅದರ ಮರ್ಜಿಯೇ ಅಷ್ಟು, ಅತಿ ಚಂಚಲ.

ಕಲಿತನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನಿಷ್ಕಲ್ಮತೆಗೆ ಕಾಲ

ಇದಲ್ಲ. ಮಣೆ ಹಾಕುವುದು ಕಾಲ ಪದಚತುರ

ಮಂದಿಗೆ ; ಆದರದ ಸತ್ಕಾರ

ಕದವೊಡೆದು ಬಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಒಣ ಹೆಮ್ಮೆ

ಹಾಗೂ ಹೇಡಿತನಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಲದ ಕ್ಷಮೆ.

ಅವನದ್ದು ಜನವಿರೋಧದ ಕಾವ್ಯ, ನಿಜ.

ಆದರೇನಂತೆ, ಎಂಥ ಪದವಿನ್ಯಾಸ, ಏನು ಮಜ

ಪ್ರಾಸ. ಇವನದ್ದು ಹೊಂಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿ

ಬದುಕು ಬೆಳಗದ ಬರಹ. ಆದರೂ ಸುಭಗ ಶೈಲಿ.

ಪ್ರತಿರಾತ್ರಿ ಸರಿಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸುಗಳು,

ಯೂರೋಪಿನಷ್ಟೂ ನಾಯಿಗಳ ಬೊಗಳು.

ಯಾವುದೋ ದುರ್ಘಟನೆ ಕಾದಿರುವ ಹಾಗೆ ದೇಶ

ದೇಶವೂ ಬಗಲಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ದ್ವೇಷ.

ಕಾಣಿಸಿರುವುದು ಈಗ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಜೋಲು

ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಳತೋಟಿಯಲ್ಲ, ಸೋಲು.

ಅಪಾರ ಸಾಗರ ಕರುಣೆ ಕಣ್ಣು ಜೈಲೊಳಗೆ

ಗಡ್ಡೆಕಲ್ಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಾಗೆ.

ಹೋಗು, ಕವಿಯೇ, ಹೋಗು, ಹಿಡಿದ ಜಾಡಲ್ಲಿ

ಮುನ್ನುಗ್ಗು, ಕತ್ತಲ ತಳಕ್ಕಿಳಿ

ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡದ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿ ಹಾಡು,

ಕಲಿಸು ನಲವಿನ ಗುಟ್ಟು, ಖುಶಿ ಕೊಡು.

ಕವಿಕರ್ಮದಂಥ ಬೇಸಾಯ ಭರದಿಂದ ಜರುಗಿ

ಶಾಪಕ್ಕೆ ವಿಮೋಚನೆ ದೊರಕಿ

ಬಳ್ಳಿ ತೂಗಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ. ನಿನ್ನು ಗ್ರ ವ್ಯಥೆಯಲ್ಲಿ

ಪರವಶತೆಯಲ್ಲಿ ಫಲ ಕೊಡದ ಮನುಕುಲದ ಯತ್ನ ಹಾಡಾಗಲಿ.

ಮರುಭೂಮಿಯದೆಯ ನಡುವಿಗೇ

ಚಿಮ್ಮಲಿ ಪ್ರಸಾದ ಗುಣವಿರುವ ಒಂದು ಬುಗ್ಗೆ.

ಅನಧೀನನಾದರೂ ಅನುದಿನದ ಬದುಕೊಳಗೆ ಪರತಂತ್ರ

ಮನುಜ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ. ಕಲಿಸು ಅವನಿಗೆ ಕೀರ್ತನೆಯ ಥರದ ಮಂತ್ರ .

In Memory of W.B. Yeats

ಅಕಿಲಿಸ್ಸಿನ ಗುರಾಣಿ

ಅವನ ಸುವಿಶಾಲ ಭುಜದಾಚೆ ತಾಯಿ
ಕನಸಿದ್ದು ಹಸಿರು ಮರ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬಳ್ಳಿ;
ಹೆಗ್ಗಡಲ ಮೇಲೆ ಹಾಯುವ ಹಡಗು
ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನಗರ ಚೂಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿ
ಬದಲು ಕಂಡಿದ್ದು ತನ್ನ ಗುರಾಣಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ
ಆಕಾಶ ತಲೆಗೆ ಹಾಸಿದ್ದ ಸೀಸ
ಕೆಳಗೆ ದಿಂಗತದವರೆಗೆ ಚಾಚಿದ್ದ
ಮರುಭೂಮಿಯಂತಿದ್ದ ದೇಶ.

ಹುಲ್ಲುಗರಿ ಹಸಿರು ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸದ್ದು,
ಯಾವುದೂ ಇರದ ನಿರಾಕಾರ ಬಯಲು;
ಬೂದು ಕವಿದಿದ್ದ ಬೀಳು ಬೆಂಗಾಡು,
ತಿನಿಸಿರಲಿ. ತಲೆಗಿಲ್ಲ ನೆರಳು.
ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಬೂಟುಗಳ ಸಾಲು.
ಗಾಜು ಕಣ್ಣುಗಳ ಭಾವಶೂನ್ಯ ಮುಖ- ಯಾವ ಶಕುನಕ್ಕೆ
ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ? ಯಾವುದಕ್ಕಿಂಥ ಭಿಕ್ಷೆ ?

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿವರಗಳ ಕೊಟ್ಟು
ವಾದ ಮಂಡಿಸಿತೊಂದು ಅಶರೀರ ವಾಣಿ,

ಒಣಗಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದ ಸಮತಟ್ಟು

ನೆಲವೆ ಮಾತಾಡಿದಂತಿದ್ದ ಧ್ವನಿ.

ಪಿತ್ಯಪಿತಾಮಹರ ಹಳೆ ಕಡತ ಬಿಚ್ಚಿ

ಎಂಥದೋ ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಮೆಚ್ಚಿ

ತಲೆದೂಗಿ ಕೂಗಿ ನೆಲ ಕುಟ್ಟಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ

ಬಡಿದ ಜನ ನಂಬಿ ಕೆಡುವುದು ಇವೊತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆ.

ಅವನ ಸುವಿಶಾಲ ಭುಜದಾಚೆ ತಾಯಿ

ಕನಸಿದ್ದು ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಧರ್ಮ ದಾನ;

ಬಿಳಿಯ ಹೂವುಗಳ ಮಾಲೆ ತೂಗಿದ್ದ

ಕಡಸುಗಳ ಯಜ್ಞ ನೆತ್ತರಿನ ತರ್ಪಣ.

ಬದಲು ಕಂಡಿದ್ದು ತನ್ನ ಗುರಾಣಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ

ತಿದಿಬೆಳಕು ಹೊಳೆದೊಂದು ಘೋರ ಸತ್ಯ.

ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹುಡುಕಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ,

ಅದೃಶ್ಯವಾದಂತೆ ಯಜ್ಞಪೀಠ.

ಮುಳ್ಳುತಂತಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೊಂದು ಸಣ್ಣ ಜಾಗ:

ರೂಢಿಯಾದದ್ದೆಂದ ಗಮನ ಕೊಡದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ.

ಅವರ ನಗು ಮಾತುಗಳ ಆಚೆ ಹಗಲ ಧಗೆ

ಕರೆದ ಬೆವರು ಸುರಿದರೂ ರಳಾಯಿಸಿದ್ದ ಯೋಧ.

ಮೂರು ಕಂಬಿಗಳ ಬಲಿಪೀಠದತ್ತ ತೆವಳುತ್ತ ಬಂದ

ಬಡಪಾಯಿ ಕಂಡರೂ ನಿರ್ವಿಕಾರದ

ತಮ್ಮ ಮುಖ ಹೊತ್ತು ನಿಂತ ಮೂಕ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ತಂತಿ ಹೊರಗೆ

ಬದುಕಿಗೊಂದರ್ಥ ತೂಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ

ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯ

ಈಗ ರಾಕ್ಷಸರ ಹೊಣೆ. ಕುಬ್ಜ ನಿರ್ವೀಯ್ರ

ಮಂದಿ ಮಣ್ಣು ಹುಳದಂತೆ ಹೊರಹೊರಳಿ ಭಿಕ್ಷೆ

ಬೇಡಿದ್ದು, ಹೊಲಸು ಮನ ಬಗದ ಅವಮಾನ

ಸಹಿಸಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ: ಒಡಲಿಗಂಟಿದ್ದ ಪ್ರಾಣ

ಹೋಗುವ ಮೊದಲೇ ಸತ್ತ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ.

ಅವನ ಸುವಿಶಾಲ ಭುಜದಾಚೆ ತಾಯಿ

ಕನಸಿದ್ದು ಮಲ್ಲಯುಧ;

ಕೈ ಬೀಸಿ ಕರೆದ ಗೀತಕ್ಕೆ ನೆರೆದ

ಸಾವಿರದ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ನೃತ್ಯ.

ಬದಲು ಕಂಡಿದ್ದು ತನ್ನ ಗುರಾಣಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ

ಕಳೆ ಬೆಳೆದು ಕೊರಳು ಹಿಚುಕಿದ್ದ ನಾಡು.

ರಿಂಗಣದ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲ, ಇದು,

ಕೊರಳೊಡೆದು ಬರದಿನ್ನು ಸುಸ್ವರದ ಹಾಡು.

61

ಚಿಂದಿಯುಡುಪಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದ

ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿರದೊಬ್ಬ ಏಕಾಕಿ

ಪೋರ, ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಅವನು ಎಸೆದ ಕಲ್ಲಿಂದ

ದೂರ ಗಿಡದಾಚೆ ಹಾರಿತ್ತು ಹಕ್ಕಿ.

ಹೆಣ್ಣಿಗತ್ಯಾಚಾರ ಬೆನ್ನೊಳಗೆ ಚೂರಿ ದಿನವಹೀ ಕಂಡ

ಜಡ್ಡಾದ ಜೀವ. ಅನ್ನೋನೈತೆಗೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ

ಅನ್ಯರತ್ತಾಗೆ ಅಳುವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದ

ಹುಡುಗ ಅವನೀಗ ಕನಸುಳಿದ ಮುಕ್ಕ

ಎಡವಟ್ಟು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟ ಕಮ್ಮಾರ

ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರಕಾರ.

ಹೊಳೆವ ಕಳಶಗಳ ಅವಳಿ ಜವಳಿ ಮೊಲೆ

ಹೊತ್ತ ತಾಯಿಗದೆ ಭಾರ ಭಾರ.

ಹಡದೇಳರಲ್ಲಿ ಉಳಿದೊಂದು ಗಂಡು ಇದು,

ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೆ ನಿಂತ ಸಾವು ಗುರುತಿಸದ ಮೂರ್ಖ.

ಅಂಥವನ ಕೈಗೆ ಇಂಥ ಅಗ್ನಿ ಸ್ತ್ರದ ವರ

ಎದೆಯುಕ್ಕಿ ಬಂತು ಮರುಕ

The Shield of Achilles

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾಯಿ ಥೀಟಿಸ್ ಒಬ್ಬ ದೇವಕನ್ಯೆ, ಮರ್ತ ಪೀಲಿಯಸ್ಸನ್ನು ಮದುವೆಯಾದವಳಿಗೆ ಏಳು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಉಳಿದದ್ದು ಅಕಿಲಿಸ್ ಒಬ್ಬನೇ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಮರತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಅಕಿಲಿಸ್ಸನ್ನು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿ ಪೀಲಿಯಸ್ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ.

ಅಕಿಲಿಸ್ ಅನ್ನುವ ಮಾತಿಗೆ ತುಟಿಯಿಲ್ಲದವ, ಅಂದರೆ, ಮೊಲೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಯದವನೆಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಉಂಟು.

ನದಿಗಳ ದೇವರಾದ ಸಮಾಂಡರಿನಿಂದ, ಅವನ ಪ್ರಚಂಡ ಕೋಪದಿಂದ, ಬುದ್ಧಿ ಸ್ಥಿಮಿತವಿಲ್ಲ ದವನ ಹಾಗೇ ಜನವನ್ನು ತರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಕಿಲಿಸ್ಸನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದು ಹೆಫೆಸ್ಟಾಸ್. ದೇವಸುತ ನಾದರೂ ತಂದೆಯ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಅವನು ನೆಲಕ್ಕೆ ದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಳವನಾದ. ಆಮೇಲೆ, ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದವನು ಅದ್ಭುತ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನಾದ. ಅವನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಅಗ್ನಿ ಸ್ತ್ರದ ವರವೇ ಅಕಿಲಿಸ್ಸನ್ನು ಸಮಾಂಡರಿನಿಂದ ಉಳಿಸಿದ್ದು.

ಅಕಿಲಿಸ್ಸನ ವೃತ್ತಾಂತ ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿದೆ.

ಜೋಗುಳ

ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವ ನನ್ನ
ತೋಳ ದಿಂಬಿಗೆ ನಿವ್ರೆ ಭಾರದ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು
ನಂಬಿ ಹಗುರಾಗಿ ಮಲಗು, ಚಿನ್ನ,
ಕಾಲ ಅಥವಾ ಹತ್ತಾರು ಥರದ ಜ್ವರ ಸುಟ್ಟು
ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರ ಮುಖದ ಮುಗ್ಧ ಸೌಂದರ್ಯ
ಕೆಡುವುದು ಸತ್ಯ. ಎಳೆ ಪ್ರಾಣಗಳ ನಶ್ವರತೆಗೆ
ಗೋರಿ ಪ್ರಮಾಣ. ಆದರೂ, ಮುಂಬೆಳಕು ಹೊಳೆಯುವವರೆಗೆ
ತೆಕ್ಕೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಲಿ ಈ ಪ್ರಾಣ.
ಗೊತ್ತು, ಇದು ಮರ್ತ, ದೋಷಪೂರಿತ, ಗೊತ್ತು.
ಆದರೇನಂತೆ, ನನ್ನ ಪಾಲಿಗಿದು ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರ.

ಎಲ್ಲೆಯನ್ನುವುದಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ?
ಮರುಳು ಮಾಡುವ ಅವಳ ಸೈರಣೆಯ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ
ಮರುಳಾಗಿ ತಬ್ಬಿ ಮಲಗಿರುವ ನಲ್ಲ ನಲ್ಲೆಗೆ ರತಿ
ಕರುಣಿಸುವ ಅನುಭೂತಿ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರೀತಿ
ಭರವಸೆ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನದ ಕಾಣೆ.
ಅದೇ ಸತ್ಯದಿನ್ನೊಂದು ಮುಖ ನೀರ್ಗಲ್ಲ
ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ; ಚಿತ್ರ ಕಾಣುವದಕ್ಕೆ
ಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸುವ ಜೋಗಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಗಕ್ಕನೆ ಬೆಳಕು,

ದೇಹದೊಂದೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯವು ಲಗ್ನ

ಎದ್ದಂತೆ ಮಿಂಚಿ ಪುಳಕ ಚಳುಕು.

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಗೆ ಗಂಟೆ

ಬಡಿದಾಗ, ಗಂಟೆ ಸದ್ದಿನ ಜೊತೆಗೆ

ಕರಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯ, ಕರಗುವುದು ನಿಷ್ಠೆ.

ಶುಷ್ಕ ಪಂಡಿತರ ತಲೆಚಿಟ್ಟು ಹಿಡಿಸುವ ಕೂಗು;

63

ಅದರ ಜೊತೆಗೇ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಸಿಟ್ಟು ಸುರು

ಆಗ ಕಣೆ ಕೇಳಿ ಅವರು ವಿಧಿಸುವ ದಂಡ ತೆತ್ತರೂ

ಪಿಸುಮಾತು ಮುತ್ತು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿನ ಪ್ರೀತಿ

ಕೊಂಡಿ ಹಾಕಿದ ಸನ್ನೆಗಳ ಈ ರಾತ್ರಿ

ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗಿಂದೇ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಅಪ್ಪಟ ಆಸ್ತಿ,

ನೆನಪು ನಿಧಿ, ಅಂಥ ನಿಧಿಗಿಲ್ಲ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ತಂಟೆ.

ಸೌಂದರ್ಯ ನಡುರಾತ್ರಿ ಕಾಣೆ -

ಎಲ್ಲ ಕೊನೆಗಂಡರೂ ಕನಸು ತುಂಬಿದ ನಿನ್ನ

ತಲೆ ಸುತ್ತ ಹಿತವಾಗಿ ಮುಂಜಾವದ ತಂಗಾಳಿ

ಬೀಸಿ, ತುಡಿತುಡಿದ ಎದೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹರಕೆ

ಹಾಗಿರುವ ದಿನ ಬೆಳಗಿ, ಸುತ್ತಣ ಜಗತ್ತು ಮರ್ತ್ಯವಾದರೂ
ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಲಿ, ನಡುಹಗಲ ಬರಡು
ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಅನೈಚ್ಛಿಕ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು, ಚಿನ್ನ,
ನಿನ್ನ ಆಸರೆಗಿರಲಿ, ನಿಂದೆಗಳ ರಾತ್ರಿ
ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಹೃದಯದ ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ
ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತ ಕಾಲಾಳಾಗಿ ಕಾಪಾಡಲಿ.

Lullaby

ಲಲಿತ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಬದುಕಲ್ಲಿ ದುರಂತಕ್ಕಿರುವ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗೆಗೆ
ಮಧ್ಯಯುಗದ ಆ ಕಲಾವಿದರಿಗೆಂಥ
ಜ್ಞಾನ. ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ಬದುಕಿರಲು ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ
ಬದುಕೊಡೆದು ಬರುವ ದುರಂತ -
ಎಂದಿನಂತೇ ಕಿಟಕಿ ತೆರೆಯೆಳೆದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ
ಮೇಜ ಸುತ್ತ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಾಗ ಅಥವಾ ಗಾಳಿ ಸೇವನೆಗೆ
ಸಂಜೆ ಮುದುಕ ಹೊರಟಾಗ ಗಕ್ಕನೆ ಬಡುವ ದುರಂತ.
ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸದೆ ಎದೆಯ ಅಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂದು ದೇವರವತಾರಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧ
ಜನ ಕಾದಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲೊಂದು ಕಾಡು, ಕೊಳ
ಅಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಘಟನೆಗಳೆಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದ ಮಕ್ಕಳ

ಹುಡುಗಾಟ ಆ ಕೊಳದ ತಿಳಿ ನೀರಲ್ಲಿ.

ನಾಯಿ ಎಂದಿನ ತನ್ನ ನಾಯಿ ಬದುಕಲ್ಲಿ ನಿಮಗ್ಗ

ವಧಕಾರ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ ನಿಧಾನ

ಆಂಡುಜ್ಜಿ ಕೆನೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅದೋ, ಧರ್ಮದ ಬಲಿ.

ಬ್ರುಘಲಿನ ಇಕಾರಸ್ಸು ನಾಕು

ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕೆ, ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹತ್ತಾರು

ವ್ಯಾಪಾರ, ನೀರಿಗೆಂಥದೋ ಬಿದ್ದದ್ದು ಜೊತೆಗೆ ಬಿದ್ದವನ ಚೀತ್ಕಾರ

ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಸದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದರೂ

ಘಟನೆ ಅಮುಖ್ಯವೆನುವಂತೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಉಳುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಬೇಸಾಯಗಾರ.

ಅದೋ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಲ್ಲೊಂದು ಹಡಗು,

ನೀರಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಲಿರುವ ಬಿಳಿ ಕಾಲು,

ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಬೆಳಕು.

ಗಕ್ಕನಾಕಾಶ ಬಿಟ್ಟ ಹುಡುಗನ ಮುಳುಗು

ಕಂಡರೂ ಹಡಗಿಗದರದ್ದೆ ಜರೂರು

ಗುರಿ ದೂರದೂರು.

Musee des Beaux Arts

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಡೆಡಲಸ್ ತನ್ನ ಮಗ ಇಕಾರಸ್ಸಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಹಾರುವ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗರಿ ಗಳಿಂದ ನೇಯ್ದ ದೊಡ್ಡ ರೆಕ್ಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಣ ಬಳಿದ, ಸಣ್ಣದೊಂದನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಮಗನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ : ತುಂಬ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡ: ಸೂರ್ಯನ ಕಾವಿಗೆ ಮೇಣ ಕರಗಿತು; ತುಂಬ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಎರಚಿ ರೆಕ್ಕೆ ಭಾರವಾದೀತು.

ಮೊದಮೊದಲು ತಂದೆಯ ಮಾತಿಗೆ ವಿಧೇಯನಾಗಿ ಹಾರಿದ ವರ್ಧಮಾನ ಇಕಾರಸ್ ಉತ್ಸಾಹ ಹೆಚ್ಚಿ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಾನೆ. ಮೇಣ ಕರಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಕಳಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ.

ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣದಿಂದ

ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಬ್ರುಫೆಲ್ (೧೫೧೫ - ೧೫೬೯) ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಫ್ಲೆಮಿಷ್ ಕಲಾವಿದ ಬ್ರುಫೆಲ್ಲಿನ ಈ ಚಿತ್ರದ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು : Landscape with the fall of Icarus, ತೈಲಚಿತ್ರವನ್ನು ಬ್ರಸೆಲ್ಲಿನ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಲೂಯಿ ಮಕ್‌ನೀಸ್ (೧೯೦೭ - ೧೯೭೩).

ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಖ್ಯಾತರಾದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದರೂ, ಆಡೆನ್ನಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಸ್ನೇಹಿತನಾದರೂ, ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿಯೊಂದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು ರಾರಾಜಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ತುಸ ದೂರ ನಿಂತು ಕಾವ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವನು ಮಕ್‌ಸ್

ತೆಳು ಹಾಸ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಂಗ್ಯಗಳು ಅವನ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು. ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿದವನು ಮಕ್‌ಸ್.

ಕೊನೆಯ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾ ದೊಂದು ಬುದ್ಧಿ ಇನ್ನೇನು ಸಿಡಿದು ಹೊಸತೊಂದು ಆಕಾರ ಪಡೆದು ಬರಲಿದೆ ಅನ್ನುವ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಆಗಲೇ ಸಾವು ಬಂದು ಎರಗಿದ್ದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಡಿದ ಒಂದು ದುರಂತ.

ಇವನ ಇನ್ನೊಂದು ಕವನ ಈ ಸಂಕಲನದ ಭರತವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ಪಾರ್ಥನೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡು.

ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಬಾವುಲಿಗೆ ಇಲಿಗೆ ಮುಂಗುಲಿಗೆ

ಅಥವಾ ವಕ್ರಪಾದಿ ಪಿಶಾಚಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡು.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ಸಂತಯಿಸು.

ಎತ್ತರದ ಕೋಟೆಯೊಳಗಡೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಗಂದಿಗೆ ಬೆರತ

ಮದ್ದಿಟ್ಟು ಜಾಣ ಸುಳ್ಳಾಡಿ ನೆಳೆದು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ

ನೆತ್ತರೊಳಗದ್ದಿ ಎತ್ತುವ ಮನುಕುಲದ ಭಯ ನನಗೆ, ಭಯ ನೀಗಿಸು.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ನನಗಿರಲಿ

ಕುಲುಕಾಡಿಸುವ ನೀರು ನಗುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಸಿರು

ಮಾತಾಡಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಹಾಡುವ ನೀಲಿ, ಎದೆಯೊಳಗೆ

ಹಕ್ಕಿ ಜೊತೆಗೊಂದು ಬಿಳಿ ಬೆಳಕಿದ್ದು ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸಲಿ.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ನನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ

ಲೋಕವಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ಮಾಡುವ ದುರಾಲೋಚನೆಗೆ

ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅಸಹಾಯ ನನ್ನ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕ

ಬಗೆವ ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಅವರಿವರು ಬದುಕುವ ನನ್ನ ಕೊಲೆಗಡುಕ

ಬದುಕಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ದೊರಕಲಿ.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಅಭಿನಯ ಕಲಿಸು.

ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ವೃದ್ಧ ಗದರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಎದುರಾದಾಗ

ಬೆಟ್ಟ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ನಲ್ಲ ನಲ್ಲೆಯರು

ನಕ್ಕಾಗ ಬಿಳಿ ನೊರೆಯ ತೆರೆ ಅವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಮರುಭೂಮಿ

ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕೆ ಕರೆದಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ತಿರುಕ ಬೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ

68

ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳೇ ಶಾಪವಿಟ್ಟಾಗ

ತಕ್ಕ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತು ಕಲಿಸು; ಆರಂಭ ಸಂಕೇತವೇನು ತಿಳಿಸು.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ಕೇಳು.

ದನದಂಥ ಜನದಿಂದ ತಾವು ದೇವರೆಂದೇ ನಂಬಿ

ಬೀಗುವಂಥವರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹು.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ಕಿವಿಗೊಡು.

ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಲಾಗಿಸುವ

ಯಂತ್ರವೊಂದರ ಹಲ್ಲಾಗಿಸುವ ಜನದ ವಿರುದ್ಧ

ಕೊಲ್ಲುವಾಟಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೀಲಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಿಡುವ

ನಿರ್ದೇಶಕರದ ವಸ್ತುವೊಂದಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿ

ನನ್ನ ಅಖಂಡತೆಯನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿ ಎಸೆವ ಜನದ ವಿರುದ್ಧ

ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಕರೆದ ಕಡೆ

ತೂಗಾಡುವಂತೆ ಬಾಳ ಜಾಳಾಗಿರುವ

ಅಂಗೈಯ ನೀರಂತೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಜನದ ವಿರುದ್ಧ

ಸಿಡಿದೆಳುವಂತೆ ಮೈಯೊಳಗೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬು,

ಗಂಡುಗಲಿ ಮಾಡು.

ಅವರಿವರು ಚೆಲ್ಲಾಡುವ ನೀರು

ಅಥವಾ ಸತ್ತೊಂದು ಕಲ್ಲು

ನಾನಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಒಪ್ಪಿದೆಯೆ, ಹೇಳು.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಂದು ಬಿಡು, ಕೊಲ್ಲು.

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಕೊಲ್ಲು, ಕೊಲ್ಲು.

Prayer before Birth

ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳು

ಶವದ ಸಂಪುಟದಂಥ ಗೊಂಬೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಿಷ್ಟು
ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳನಿಟ್ಟು ಮಗನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು
ಅಪ್ಪ ಸತ್ತ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಹಾಗೆ,
ಮುಖ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದಪ್ಪನ ದೇಹವನ್ನೊಳಗೊಂಡ
ಸಂಪುಟದ ಹಾಗೆ, ಸತ್ಯ ಜಡವಾಗಿ ಬಡುವಿಗಿತ್ತು.

ಅಪ್ಪ ಬಿಟ್ಟಾಸ್ತಿಯಷ್ಟನ್ನು ಮನೆಗೇ ಬಿಟ್ಟು
ಮಗಧೀರ ನಡೆದ, ಪ್ರೀತಿ ನಿರಾಸೆ ಭೀಭತ್ಸ
ಸೋಲು ದ್ರೋಹದ ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿದ ಕಹಿಯದೆ ಹೊತ್ತು
ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಮಬ್ಬು ಮಬ್ಬಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಷ್ಟು
ನೆನಪಾಗಿ ಮಗ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದಾಗ

ಯಾವುದೋ ಶಕ್ತಿ ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸಿದಂತೆ.
ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತು ತವರನ್ನು
ಹರಸಿದೊಡನೆಯೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಳಕ್ಕಿದ್ದ ಸತ್ಯ
ಫಕ್ಕನೆ ಗರಿಗೆದರಿ ಹಾರಿ ಬಂತು ಭುಜಕ್ಕೆ
ಅಪ್ಪ ಮಣ್ಣಾದ ಕಡೆ ಈಗೊಂದು ಗಿಡ, ಆಳೆತ್ತರಕ್ಕೆ.

Truisms

ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬಿಸಿಲು

ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ತುಸ ಕಾವು ಕಳಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡ

ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬಿಸಿಲು.

ಹೊನ್ನ ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಎಸೆದಾಗಲೂ

ದಕ್ಕದೇ ಹೋದ ಮಣಿ ಕ್ಷಣಗಳು.

ಮಾಡಿ ಮರೆತಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕಂಡು ಕ್ಷಮೆಗಾಗಿ ಅಂಗಲಾಚಿದ್ದು ದಂಡ,

ನಮಗಿದ್ದ, ಇರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ

ಅಂತ್ಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದ ಹಾಗೆ.

ಮಣ್ಣಿನೊತ್ತಾಯ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ

ಕವನಗಳು ಬಂದು ಕೂತಂತೆ ತಲೆಗೆ,

ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಹಾಡು ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಗೆಲೆಯ

ಇನ್ನೇನು ಕಷ್ಟ ತೆರೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ.

ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳ ಗಂಟೆಗಳ

ತಂಟೆ ತಕರಾರಿನಾಚೆ, ಪ್ರಾಣಭಯ

ತಂದ ಸೈರನ್ನಿನಾಚೆ, ನೀಲಿ ಹರವಲ್ಲಿ

ವಿಹರಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು. ಮಣ್ಣಿನೊತ್ತಾಯ.

ಸಾಯಲಿದ್ದೇವೆ, ಸಾಯಲಿದ್ದೇವಲ್ಲ

ಗೆಳೆಯ, ಸಾಯುವಾಗಲೂ ನಮಗಿಲ್ಲ

ಕ್ಷಮೆ ಸಿಗುವ ಹುಚ್ಚು ಭರವಸೆ, ಕಲ್ಲು

ಹೃದಯಕ್ಕೇಕೆ ಪೊಳ್ಳು ಕನಸುಗಳ ಅಮಲು?

ಆದರೂ, ಎದೆಯ ತಳಕ್ಕಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ

ಗುಡುಗು ಮಳೆಯೊಳಗೆ ಕೂತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ,

ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಇದೆ ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ತುಸ ಕಾವು ಕಳಕೊಂಡು

ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದೆ ಬಿಸಿಲು.

The Sunlight on the Garden

71

ಸ್ವೀವನ್ ಸ್ಟೆಂಡರ್ (೧೯೦೯ (೧೯೦೯ - ೧೯೯೫)

ಮೂವತ್ತನೇ ದಶಕದ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬ, ಆಡೆನ್, ಸಿ.ಡೇ. ಲೂಯಿಸ್ ಅವರಂತೆಯೇ ಸ್ವೇನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರ್ಯುದ್ಧ ಸ್ಟೆಂಡರಿನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೂ ಜೀವನ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆಯಾಯಿತು. ಸ್ಟೆಂಡರ್ ಬರೆದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಹಾಗೂ ದುಃಖಕ್ಕೀಡಾದವರ ಬಗೆಗೆ ಎದೆ ಕರಗಿಸುವ ಕಾಳಜಿ ಇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿ ಕತೆಯೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಹೃದಯನಿಗೆ ತತ್ ಕ್ಷಣದ ಸ್ಪಂದನೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾವ್ಯವಲ್ಲದೆ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ಟೆಂಡರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

72

ದೊರೆಯ ಕೊನೆಯ ವಾದ

ಬೆಟ್ಟದಳೆ ಬಿಸಿಲ ತಪ್ಪಲ ಮೇಲೆ ಸೀಸದಕ್ಷರದಲ್ಲಿ

ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಹಣದ ತರ್ಕ,

ಆದರೂ, ಆಲಿವ್ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹುಡುಗ

ಬಂದೂಕಕ್ಕೆ ಕಾಣದಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ತಿಳಿಗೇಡಿ ಎಳಕ.

ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿನ ಸನ್ನೆ ಮತ್ತು ಆಲಿಂಗನಕ್ಕೆ

ತಕ್ಕ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗ

ಅವನು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೂ ಕೂಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಿಲ್ಲ;

ಭರ್ಜರಿ ಹೊಟೇಲುಗಳ ಗಾಜುಬಾಗಿಲು ಸುತ್ತಿ

ಒಳಕ್ಕೆಳೆದು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಬಾವಿ ತಳಕ್ಕೆ ನಿಧಿಯೆಸೆದು ಕೋಟಿ ಕಟ್ಟಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ

ಕೂತ ಲೋಕದ ಹೊರಗೆ, ಬಂಡವಾಳದ ಪೇಟೆಗಳ

ಗಾಳಿ ಮಾತಂತೆ ಸುಳಿದಾಡಿದ್ದ ಹುಡುಗ.

ತರಗಲೆಯೆತ್ತಿ ಗಳಿಗೆ ಚೆಂಡಾಡಿ ನೆಲಕ್ಕೆಸೆದ

ಗಾಳಿಯ ಹಾಗೆ ಹಗುರಾಗಿ ಟೋಪಿಯೆಸೆದ.

ಹೂವರಳದ ಗೋಡೆ ತುದಿಗೆ ಚಿಗುರಿದ್ದು ಬಂದೂಕ,

ಹುಲ್ಲು ತರಿದಿದ್ದು ಫಿರಂಗಿಗಳ ಕ್ರೋಧ.

ಬಾವುಟದ ಜೊತೆಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉದುರಿದ್ದು ಪಕಳೆ,

ಮುಳ್ಳು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಳೆತದ್ದು. ಟೋಪಿ.

ಕೆಲಸ ಹಿಡಿದು ಬದುಕಿದ ಜನರ ಪಟ್ಟಿಯೊಳಗಿಲ್ಲ,

ಹೊಟೇಲುಗಳ ದಫ್ತರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹೆಸರು.

ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅವನ ಹೆಸರುಳಿದ ಒಂದು

ಒಂದೂ ಫೈಲಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೊಂದು ಗುಂಡು

ತಗುಲಿ ಸಾವಂತೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚು ಅಂಥವನ ಸಾವಿಗೆ?

ಎಂಥ ಬದುಕದು, ಅದಕ್ಕೆಂಥ ಸಾವು ಕೊನೆಗೆ?

Ultima Ratio Regum

73

ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ - ಕನಸು

ಮಿಂಚು ಗುಡುಗು ನಿರಂತರ ಕದನ

ಜಗತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಣಗಾಟ

ಏರಲೆತ್ತರದ ಬೆಟ್ಟ

ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ.

ತುಲ್ಲ ಹೊಯ್ದು ನನ್ನ

ಒಡಲಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಬಲವಿದ್ದು

ಬುಡ ಅಭದ್ರವಾದ ಬಂಡೆಗಲುಗಾಟ,

ನನ್ನ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಅಚಲವೆನುವಂಥ ಸರಳ ಶ್ರದ್ಧೆ,

ಹಗಲಿನ ಬೆಳಕು

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕರಗಿ

ಭಲದ ದುರ್ಗ ಬಿಡುವಂಥ ಬಿರುಕು

ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ.

ಮುಟ್ಟಬಹುದಾದ ಗಟ್ಟಿ ಗುಣ

ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ದುಷ್ಟ ಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ

ಹೊಗೆಯಂತೆ ದೇಹ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮ

ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಎಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಸೊರಸೊರಗಿ ಸೊಟ್ಟಾಗಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಚಿಹ್ನೆಯಾದಂತೆ

ಉಳಿದ ಹೆಳವನ ಕೈಯಿ ಕಾಲು;

ಮೂಳೆ ಜಜ್ಜಿ ನವುರಾದ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ

ಅನುಕಂಪದಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸುವ ಅಳಲು,

ಅಥವಾ, ನೆಲದ ತೊಟ್ಟು ಗಕ್ಕನೆ ಕಳಚಿ

ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ಮೊಗಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಳು -

ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ.

ಮಣ್ಣಾಗದೇ ಉಳಿಯಬಹುದಾದ

ಮುಗ್ಧತೆಯ ಜೊತೆಗೆ

ಇಡಿಗಂಟಾಗುವಂಥ ಬೆಳಕೊಂದಿತ್ತು

ನನ್ನವೊತ್ತಿನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ.

ಗಟ್ಟಿಯಾಗುಳಿದು ಅದು

ಚೊಕ್ಕದಾದೊಂದು ಕವನದ ಹಾಗೆ,

ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವಂಥ ಹರಳಿನ ಹಾಗೆ,

ತೂಗಿ ಮಿರುಗುವ ಹುಚ್ಚು ನೆಚ್ಚಿತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ.

What I expected was

ಜೇಮ್ಸ್ ರೀವ್ಸ್ (೧೯೦೯-)

ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ತರಪೇತು ಮಾಡುವ ದಕ್ಷನಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ರೀವ್ಸ್ ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಬರಹದಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸಿದ್ದ. ಈತನ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮನೋಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಗ್ರೇವ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಭಾವವಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ಯೇಟ್ಸ್ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸೇರದೇ ಹೋದ ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ಪಿಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಓಯನ್ ಮತ್ತು ಜೇಮ್ಸ್ ರೀವ್ಸ್ ಮೊದಲನೆಯವನ ದುರಂತ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಗೆ ಹಿಡಿಸದೇ ಹೋಯಿತಂತೆ. ಹಾಗೇ ರೀಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ನಿಲುವು.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ಖುಶಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಯ. ಕನ್ನಡದ ಇವೊತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂಥಾದ್ದು.

ಭಟ್ಟರ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಕಾವ್ಯದ ಪುಡಿ

ಸುತರಾಂ ಆತಂಕ ಬೇಡ, ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ

ಸಿಗುವಂಥ ಮಾಲು ಭಟ್ಟರ ತ.ಕಾ. ಪುಡಿ

ತತ್ಕ್ಷಣದ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಹೆಸರಾದದ್ದು,

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕ್ಯಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದವರ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ

ಹಿಡಿದು ಮಾಡಿದ ಪುಡಿ, ಧೂಳು ಹೊಡೆದ ಹಳೆಗನ್ನಡದ

ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಧ್ವನ್ಯರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಅಡ್ಡ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ

ಬಿಸಿಲು ಗಾಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿ, ಸಂಕೇತ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ

ಏಳೇಳು ಧರದ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆ ಕಲಸಿ

ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳೇ ಕುಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಪುಡಿ.

ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಸೈಜಿಗೈದು ರೂಪಾಯಿ, ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ

ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಐದು ನೂರು.

ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಕದ್ದು ತಂದದ್ದಲ್ಲ. ಕುಪ್ರಾಸ ಅಥವಾ ಕೋಡಿ

ಹರಿಯುವ ಹಸಿ ಹಸೀ ಭಾವವಿರದಷ್ಟಟ ಪುಡಿ.

ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸ ಈಗ ಅತಿ ಸುಲಭ,

ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗು ಸಾಧ್ಯ ಕಾವ್ಯ.

ಎರಡು ಚಿಟುಕಿ ಪುಡಿಗುಗುರು ಬೆಚ್ಚಿಗಿನೊಂದು

ಚಮಚ ಕೆನೆ ಹಾಲು ಸಾಕು ಸಾನೆಟ್ಟಿಗೆ

ಕಾವ್ಯರಚನಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಕವಿಮೇಳ ಕನ್ನಡದ ಹಬ್ಬ
ಯುಗಾದಿ ದೀಪಾವಳಿ - ತಕ್ಕ ಕವನಗಳನ್ನು
ತತ್ಕ್ಷಣವೆ ಕೊಡುವ ಪುಡಿ,
ಹೆಸರಾದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಭಾನುವಾರದ ಕವನಗಳ ಸಾಕು
ಭಟ್ಟರ ತ.ಕಾ. ಪುಡಿಯ ಯಥಾರ್ಥತೆಯ ಸಾಬೀತಿಗೆ
ಸಂಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನಿಮಗೆ.

77

ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳ ಡಬ್ಬಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ
ಒಂದು ಜಾತಿಗೆ ಒಂದು ಬಣ್ಣದಂತೆ.
ರಾಜಕೀಯ ನಿಸರ್ಗ ಬಾಲ್ಯ ಪ್ರೇಮ ಪುರಾಣ
ನೆಲ ಆಕಾಶಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟ ದಲಿತ ವರ್ಗ
ಎಲ್ಲ ಇರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಯೇ,
ನಮ್ಮದೇ ಕಂಪನಿಯ ಇಂದ್ರಚಾಪವಿದೆ,
ಮರೆಯಬೇಡಿ, ದುಬಾರಿಯನಬೇಡಿ,
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚವೂ ಸೇರಿ ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ
ಪುಕ್ಕಟೆ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕವಿಯ ತೈಲಚಿತ್ರ.

ವರ್ಷದೊಳಗೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ

ನಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಕವಿಯ ಮಾತಿದು, ಕೇಳಿ :

ತ.ಕಾ. ಪುಡಿಯ ವತಿಯಿಂದ ನುಡಿಗೆ ಸಿಗದಾನಂದ,

ಪುಡಿ ಹಾಕಿ ನುಡಿ ಕಟ್ಟಿ;

ತ್ರಾಸವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಸ, ಲಯಬದ್ಧ ಬಂಧ

ನಿಮಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಟ್ಟಿ.

ಕೂಡಲೇ ಹಣ ಕಳಿಸಿ

ಹಣ ಗಳಿಸಿ, ಹಣದ ಜೊತೆಗೇ

ಅನಂತವೆನಿಸುವ ಕೀರ್ತಿ ಗಳಿಸಿ.

ಹಣ ಕೀರ್ತಿ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ

ನಿಮ್ಮ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಮರುಟಪ್ಪಾಲಿಗೆ /

Spicer's Instant Poetry

ಹೆನ್ರಿ ಟೀಸ್ (೧೯೧೧ - ೧೯೭೭)

ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ರಾಜಕೀಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಕಾವ್ಯ ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಟೀಸ್ ಮುಖ್ಯನಾದವನು. ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಯಿದ್ದದ್ದು ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಒಂದೆತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಡಿಲನ್ ಥಾಮಸಿನಲ್ಲಿ.

ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಜಕೀಯದ ವಿರುದ್ಧ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಾವ್ಯಪಂಥಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತ ಈ ಕವಿಗಳ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೂ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದವರದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸಿಗುವದಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟು ಮಾತಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಪಂಥದವರ ಯಾರಲ್ಲೂ ಆಡನ್ನಿಗಿ ದಂಥ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಲ್ಲದೇ ಹೋದದ್ದೇ ಅವರ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದ ಅವಸಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಗೆದ್ದವರು

ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಗ್ರಾಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ
ಮುಸ್ಸಂಜೆ. ತಟಸ್ಥವಾಗಿದ್ದ ಜಾಗ ವೃಥಾ ತೂಗಿ ತೂಗಿದ್ದ
ಗೇಟಿನ ನರಳಿನಾಚೆ, ಕಪ್ಪಡರಿದ ಮರ
ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿದ್ದ ಹನಿಯಾಚೆ, ನಿಶ್ಯಬ್ಧ.
ಮನೆಗೊಡೆದ ಕಿಟಕಿ : ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ
ಸರಳಿಗೆ ತನ್ನ ಜೂಲು ಮೈಯೊತ್ತಿ
ಹಾಗೇ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿ
ಕಳೆ ಬೆಳೆದ ರಸ್ತೆಗೆ ಫಕ್ಕನವತರಿಸಿ
ಉರಾಚೆ ಕಾಡ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಓಡಿ ಹೋದೊಂದು
ಹೇಟೆಗಾಲಿನ ಹೆಣಮುಖದ ಕಂತ್ರಿ,

ಜಯವೆಂದರಿದೆಂದು ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ.
ಮುರಿದು ಬಿದ್ದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕೈ ಕಾಲು ಚೆಲ್ಲಿ
ಮಲಗಿದ್ದ ಕೂಸು.

ಅದಕ್ಕಿಕ್ಕದೇ, ಅನ್ನ
ನುಂಗಲಾರದೇ ಹೋದ ನಮಗೆ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗು ಮನೆಮಠದ ನೆನಪು.

Conquerors

ರಾಮ್ ಫುಲರ್ (೧೯೧೨ (೧೯೧೨ - ೧೯೯೧)

ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯ ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದ ಒಬ್ಬ ಕವಿ. ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದ ಕೊನೆಗೆ ಅವನ ಮೊದಲನೇ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಸಂಕಲನಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಹೆಚ್ಚಳ ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವುದು ೧೯೬೦ರ ಈಚೆಗೆ Brutus' Orchard ಅನ್ನುವ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅನಂತರ.

ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾದೊಂದು ಬುದ್ಧಿ ಸುತ್ತಣ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವಾಗ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದದ್ದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವ ಫುಲರಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರುವಂತಹವು. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದ ಈ ಕವಿಯ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ಜಾನ್ ಕೂಡಾ ಉತ್ತಮ ಕವಿ ಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಬರ್ಬರರು

ಕೈಲಾಸಕ್ಕೂ ಈಗ ಕಾಡುಜನಗಳ ಲಗ್ನಿ, ಪದ್ಯ ಗದ್ಯಗಳ
ನಡುವಿನ ಭೇದ ಮಣ್ಣುಪಾಲು. ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆಲ್ಲ ಆಗಲೇ
ಷಷ್ಠಿಪೂರ್ತಿಗೆ ಕರೆಯೋಲೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು .

ಇನ್ನಾದರೂ ಸಾಕು ಬೂಟಾಟಿಕೆ,

ಮನುಷ್ಯನ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯಿಟ್ಟು
ಸರಾಗ ಹಾಡಿದ್ದು ಸಾಕು. ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ
ದುಷ್ಟ ಯುದ್ಧಗಳ ಅರೆಬೆಂದ ಕ್ರಾಂತಿಗಳ ನಾರುವ ಹೆಣ
ಪಲಾಯನಕ್ಕೆ ಕನಸೇ ?

ಗುಲಾಮ ಜನದ ಹೆಡ್ಡತನ ಕಂಡು ಧಣಿಗೆ
ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಶಾಪ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ.
ಸ್ವಂತದೇಳಿಗೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೋಪಿನುಪಯೋಗಕ್ಕೆ
ಹೊರತಾದಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲವರು.

ಲೋಕೋಪಕಾರಿ ಸಂಘ ಸಮಾಜಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ
ನವ್ಯ ಬರಹದ ದೀಕ್ಷೆ ತೊಟ್ಟ ತ್ರೈಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ
ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿ ಒಳಸಂಚು ಮಾಡುವ ಕವಿಯ ಮರಕ್ಕೆ, ಇದೋ,
ನನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿರಲಿ.

ಪ್ರತಿಗಾಮಿಯೆಂದು ಜನವುಗುಳಿದಾಗ ಹೊಸ ಆಯಾಮ
ಕಲಿಸಿದೊಂದಾರಾಮ ನನದಾಗಲಿ; ಇವನ ಬರಹ ಕಸಕ್ಕೆ
ಸಮವೆಂದಾಗ ಯುಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ನಾನೆನುವ
ಸಮಾಧಾನವಿರಲಿ,

82

ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಗೂಡಿಗೆ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಯಿದೆಂದು
ಪುಕ್ಕ ಸವರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಖಂಡಿತ.
ಕೈಲಾಸದಾಚೆಗೆ ಹಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ನೆಲಸುವ ನನ್ನ
ಕಪ್ಪು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ವಸ್ತು ಲೋಕನಾಶ,

ಇಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಹುಟ್ಟು ನೀಚರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮುತ್ಸಾಳರಿಗೆ
ಮಾತ್ರ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಾಧ್ಯ. ತುಚ್ಛ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ
ಟೊಳ್ಳು ಪಾರಮಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ದೇಶ
ಇದು. ಎದ್ದು ಒದ್ದು ಹೋಗುವುದೆ ಮೋಕ್ಷ.

Translation

83

ನಿಲ್ಕಾಣದ ಮೇಲೆ

ನಿಲ್ಕಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಮಗು,

ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತ ಹಾಗೇ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಾನು

ಅನ್ನೋನ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಸವರಿದೆನಲ್ಲ.

ನಿನ್ನ ಸರಳತನವೋ

ನಿನ್ನ ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ನಿಂತ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ, ಅವಳ ಹರೆಯವೋ,

ಅಥವಾ, ಮನುಕುಲದ ಬಗೆಗೆ

ಗಕ್ಕನುಕ್ಕದ ಪ್ರೀತಿಯೋ

ಎಂಥ ಹಂಬಲೋ ತಿಕ್ಕಲಾಸಾಮಿ ನಾನು ಕಾಣೆನಲ್ಲ.

ಶತಪಥದ ಮಧ್ಯೆ ಮತ್ತೆ ಕಂಡಾಗ

ಎದೆಗವುಚಿ ನೀ ಹಿಡಿದ ಬತ್ತಾಸು ಪೊಟ್ಟಣದ ವಿಷಯ

ಅನಗತ್ಯವಾದ ಟೀಕೆ.

ಕಳಚಿ ನಿಂತೊಂದು ಕುತೂಹಲ ಬಂದು

ಗಲಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹೊಳೆದರೂ

ನಿನ್ನ ಗಮನ ನೆಲ ಕಚ್ಚಿ ಬರಲಿದ್ದ ರೈಲ ಕಡೆಗೆ.

ಆಮೇಲೆ, ಬಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಚೀಲವಿಟ್ಟು

ಕೂತು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಾಳೆ ಹರಡಿದಾಗನ್ನಿಸಿತು :

ಸಹಜವಾದದ್ದು ಸರಿ, ನಿನ್ನ ನಡತೆ,

ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮಗು, ಕಿಟಕಿ ಧಿಡೀರನೆ ಬಿದ್ದು

ಕೈ ಜಜ್ಜಿತು, ಜೋಕೆ.

ಹತ್ತಿರ ಬಂದ ಸಭ್ಯ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರೀತಿಯ ಜಿನುಗಿ

ಎಂದಿಂದ ಕಂಡವನ ಹಾಗೆ ಸಲಿಗೆ ನಗೆ

ನಕ್ಕಾಗ ಜೋಕೆ.

On the Railway Platform

84

ಆರ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್ (೧೯೧೩ -)

ಡಿಲನ್ ಥಾಮಸಿನಂತೆ ಇವನೂ ವೇಲ್ಸ್ ನೆಲದಿಂದ ಬಂದ ಕವಿ, ಮೊದಲ ನೋಟಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಇವನ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವೆನಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾಳಜಿಯಿರುವುದು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ಪುರಿಸುತ್ತದೆ. ವೇಲ್ಲಿನ ಜನದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆರತುಕೊಂಡಿರುವ ಆರ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಉದಾತ್ತತೆಯ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡ ಬಹುದು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿದ್ದೂ ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಅನ್ನಬಹುದಾದದ್ದರ ಬಗೆಗೆ ಬರೆದು ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಕವಿಯ ಲಕ್ಷಣವೆನ್ನುವುದಾದರೆ ನೆರೆಮನೆಯವನಂತೆ ಇದ್ದು ಮಾತಾಡುವ ಆರ್.ಎಸ್. ಥಾಮಸ್ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯೆನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ.

ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಇವನ್ನೊಬ್ಬ ಪಾದ್ರಿ.

85

ಕುಣಿಯೋಣ, ಬಾ

ಚಂದೊಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿ, ನಿನಗಿಟ್ಟ

ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕೂಗುವ ಹಕ್ಕು

ನನಗಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಕೇಳು.

ನಿನ್ನ ಆ ಜಿಂಕೆಗಣ್ಣಿಗೆ ಚುರುಕಿನಂಗಾಂಗೆ

ಪ್ರೀತಿ ತಂದೊಡ್ಡಲಾರೆ, ಬದಲು,

ಕಾಲದ ಶಿಲುಬೆ ಹತ್ತಿ ನಿಂತ ಈ ಮುದುಕ

ಕೊಡುವುದು ಅವನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಕರಟ.

ಕೈಯೊಳಗೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು

ಅರೆಗಳಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕುಣಿಯೋಣ, ಬಾ.

ಕೊರಮ ಮುದುಕನ ಕಳ್ಳ ಕೈ ಅದುಮಿ

ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾಚಿಸಿದ

ರಸ ಬತ್ತಿದ ಮದ ಮರೆತು ಕುಣಿಯ ಬಾರೇ.

ನಿಷ್ಕಳಂಕತೆಯ ನಿನ್ನ ಕೊಂಬೆ ನೆರಳಲ್ಲಿ

ಅರೆಗಳಿಗೆ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸು.

ಎಂದೋ ಹೊಳೆದು ಎಂದೋ ಕಳೆದ

ಬಿಸಿ ಹರೆಯದ ಹಸಿಹಸಿ ಗಂಧ

ನಿನ್ನ ತಲೆಗೂದಲಿಂದೆದ್ದು ಬಂದು

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೊಮ್ಮಲಿ, ಬಾರೆ, ಚಂದೊಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿ.

ಚರ್ಚೆನೊಳಗೆ

ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ

ಇದರ ನಿಶ್ಯಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹಚ್ಚುವ ಹುಚ್ಚು.

ಭಕ್ತರ ತಪಾಸಣೆಗೆ ದಕ್ಕದಂತೆ ದೇವರು

ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲೇ?

ಜಾಗ ನಿರ್ಜನವಾಗಿ, ಕಲ್ಲೆದ್ದು ಮೊದಲು

ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಗಾಳಿ ಮೈಯಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು

ಇದೀಗ ಸಿದ್ಧ ಜಾಗರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವ್ಯರ್ಥ

ಜೀವ ಹೊಯ್ಯದೆ ಜಡವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದೊಡಲ

ಪಕ್ಕೆಯ ಮೂಳೆ ಈ ಕಲ್ಲು.

ತಾಸಿನತನಕ ಬೆಳಕು ಸುಳಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ

ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲೆ ನೆರಳು.

ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕರೆದು ಹಾರುವ ಕಪಟ

ಬೆಂಚಿಗಿನ್ನಿಲ್ಲ ಕಳವಳ.

ಒರೆಗಲ್ಲು ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಎದೆಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನುಜ್ಜಿ

ನೋಡಿ, ಖಾಲಿ ಶಿಲುಬೆಗೆ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ನೂರು ಮೊಳೆ ಜಡಿದವನ

ಉಸಿರಾಟದೊಂದೇ ಸದ್ದು

ಚರ್ಚೆನೊಳಗೆ.

In Church

87

ತರುಣ ಕವಿಗೆ

ಮೊದಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ

ಬರೀ ಬೆಳವಣಿಗೆ-ದೇಹದ್ದು

ಕವಿಯಾಗಿ ನೀನಿನ್ನು ಹುಟ್ಟಿರದ ಮಗು.

ಅನಂತರದ ದಶಕದಲ್ಲೊಂದಿಷ್ಟು ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನ

ಲಭ್ಯವಾದರೂ, ಕಾವ್ಯದಧಿದೇವತೆಯ ಹಿಂದೆ

ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸಿ ನಡೆದ ನೀನೊಬ್ಬ ವರ್ಧಮಾನ

ಅಸಹ್ಯದಂಟು ಅನುನಯ, ಇಲ್ಲ ಹಲ್ಲುಕಿರಿತೆ.

ಅದೇ ತಾನೆ ಮೈನೇರೆದ ಪದ್ಯಗಳ ಜೊತೆ

ನೀನು ನಡೆಸಿದ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಣಯಚೇಷ್ಟೆಗೂ

ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದರ್ಥಭಾರ. ಒಲವಲ್ಲ ತೆವಲು ಅದು, ಹುಷಾರು.

ಎದೆಗಿಳಿದರೋ ಬೇರು, ಮುಂದೆ ಅದೇ

ಅನಾದರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಯೊಬ್ಬಳ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಾಗಿ

ನಿನ್ನ ಮುಖದ ನೀರಿಳಿಸುವುದು, ಖಂಡಿತ.

ನಲವತ್ತಕ್ಕೆ,

ನಿನ್ನೊರಟು ಕೈಯಲ್ಲಳಿದ

ಕಷ್ಟಕಷ್ಟಾದ ಪದ್ಯಗಳ ತುಂಡು ಕಂಡಾಗ

ಪದ್ಯ ಕಟ್ಟುವ ಕಸಬು ಕಲಿಯುವ ತವಕ.

ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮುಖ್ಯ ಅವಳಿಂದ,

ಹಾಗೂ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡುವ ನೆರೆಹೊರೆಯಿಂದ

ನಿನ್ನೆದೆಯ ಮಾಯದ ಗಾಯ ಮುಚ್ಚಿಡುವ ಬಯಕೆ,

ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ನೀನೀಗ ವಯೋವೃದ್ಧ

ನಿಜ. ಆದರೂ, ಅತಿ ನಿಧಾನ ಗತಿಯ ಕಾವ್ಯಲೋಕದ

ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬ ವಿಷಣ್ಣ ತರುಣ.

ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಗುವ ಅವಳ ಮುಗುಳುನಗೆ

ನಿನಗಲ್ಲ, ಬೇರೊಬ್ಬ ಕವಿಗೆ

ಅದೇ ತಾನೆ ನಿನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ?

To a Young Poet

ಅರ್ಜಿ

ನೆರಳ ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲಿ

ನಿಂತು ಸಾವಿರ ಬಾರಿ ಕಂಡದ್ದು

ದರೋಡೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಕೊನೆಗೆ ಖನಿ

ಕೈಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕುರುಡು ಕೈಗಳ ಕೃತ್ಯ..

ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಮಂತ್ರ ಪರಿಸಿದ್ಧು

ಹಳೆಯದನ್ನೇ ಹೊಸ ಧಾಟಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಡಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ.

ನೋವಿನ ತಳಕ್ಕಿರುವ ಕವನ

ಹುಡುಹುಡುಕಿ ಹುಳುವಾದ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ

ಕೊರೆದು ಲಭಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ :

ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಲೇಸಾದದ್ದು ಮೌನ.

ನಾನು ಕೇವಲ ಕಣ್ಣು,

ಸದ್ಗುಣದ ಅಪಜಯಕ್ಕೆ ನಿಂತೊಬ್ಬ ಸಾಕ್ಷಿ.

ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಜನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ

ನಾಳೆ ಅರ್ಬುದರೋಗ ಖಾತ್ರಿ.

ಬದುಕಿನೆಲ್ಲ ವಿವಾದಾಂಶಗಳ ಘೈಸಲಿಗೆ ಕೂತ

ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯೇ,

ಸೌಂದರ್ಯದೆದುರಿಗೆ ಸತ್ಯ

ತಲೆ ಬಾಗಿ ನಡೆಯಲೆನ್ನುವ ನನ್ನೊಂದು ಮೊರೆ

ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿ ತಳಕ್ಕೆ ನನ್ನರ್ಜಿ

ಅದೇ ಏನು ನಿನ್ನ ಮರ್ಜಿ ?

Petition

89

ಕಾವ್ಯಮಾಮಾಂಸೆ

“ನೋಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾವ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ

ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಗೊಬ್ಬರ ತಿಂದು ಮತ್ತೊಡೆದು ನಿಧಾನ ಬಂದು

ಸಾವಿರದ ಬಿಳಿ ಹೂವು ಕೊಡುವ ಮೂಲಿಕೆಯ ಕಾವ್ಯ.’

'ಸ್ವಭಾವವಂತೆ, ಸ್ವಭಾವ, ಮಣ್ಣು.

ಧಮನಿಗೆ ರಕ್ತ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ದುಡಿಮೆ ಅಗತ್ಯ.

ನನ್ನದಲ್ಲ ಅದು, ಚಾಸರಿನ ಮಾತು ;

ಹಳೆಯದಾದರೂ ಮಾತು ಸತ್ಯ.

ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ಕಾವ್ಯ ಎಂಥಾದ್ದು, ಗೊತ್ತೇ?

ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಅದಕ್ಕಿರದೆ ಬಳುಕಾಡುವುದು ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ.

ಕಾವ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ಸೋಪಾನ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ

ಬೆವರು ಸುರಿಸಿದ ಕರುಳು ಹಿಂಡದ ಸುಕುಮಾರರಿಗೆ

ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ?

'ಮಾರಾಯರೇ, ಮೋಡ ಮುಚ್ಚಿದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದ

ಹೊಡೆದೆಬ್ಬಿಸುವ ಸೂರ್ಯಕಿರಣವೇ

ದೈವಕೃಪೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಯೋಗಾಯೋಗ

ಅಡಿಗರನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಬೇಕಾದರೆ,

'ಕಪ್ಪು ಮನಸ್ಸಿಗಿಂತಿಷ್ಟು ಬೆಳಕು

ಬರುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಬೆಳಕಿಂಡಿ ಬೇಕು.

ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಆಗಿ ಬರುವಂಥಾದ್ದೇ ಬೆಳಕಿಂಡಿ?

ಧರ್ಮ ತಾನೇ ನನ್ನ ಮಾತು?'

ಹೊಟೇಲಿನ ಮಂಕು ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಗೆ ಕೂತ

ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳ ವಾದವಿವಾದಕ್ಕೆ ಪದ್ಯ

ವಿಷಯ. ಸುತ್ತ ಗದ್ದಲ, ಗಿರಾಕಿಗಳ ಹರಟೆ,

ನಿರರ್ಗಳ ಹರಿದ ಹೃದ್ಯ ಗದ್ಯ.

Poetry for Supper

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಅಡಿಗರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಂಕಲನ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗ'ಕ್ಕೆ ಅವರು ಬರೆದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಸಾಕು.

ಹೆಣ್ಣು

ಎಂಥ ಮಾದಕ ಸೊಗಸು. ದೂರದ ದಿಗಂತ

ಬಳುಕಿ ಬಳಿ ಬಂದಂತೆ ಹತ್ತ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತ

ಹೆಣ್ಣಿನ ನೀಳ ಮಾಟ ದೇವರೂ ಅಳುಕಿದ.

ಗಂಧವಾದಂತೆ ಬಂದ ಮಾತು : ಕಾದಾಡುವ ಬದಲು

ಸಮಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರಾಗದೆ ಹೇಳು.

ನಿನಗಿರಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಕೀರ್ತಿ;

ನನಗೆ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗತಿ.

ಮೈ ತಡವಿದಂತೆ ಮಾತು, ಬರಸೆಳೆದು

ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವಂಥ ಕಣ್ಣು, ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿನ ಬೆಳಕು

ಚಿಕ್ಕ ಹೊಳವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಹಡಗು ನಡೆಸುವಂಥವರ

ನಾಳೆ ಮೂಳೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡವನ ಎಣಿಕೆ :

ಯಾರಾಗಬಾರದು ? ಅವರ ದೇಹದ ಗೊಡವೆ ನನಗೇಕೆ,

ನನಗಿರಲಿ ಅವರಾಷ್ಟ್ರ ಕೊಡುವಂಥ ಕಾಣಿಕೆ.

ದೇವರು ತನ್ನ ಪಕ್ಕೆಯೊಳಗಿಂದೊಂದು

ಮುಳ್ಳೆಳೆದು ತೆಗೆದಾಗ ರಕ್ತದ ಹೊಳೆ,

ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಜಲದ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ಹಣೆಗೆ

ಅವಳ ಮೈ ಮುಟ್ಟಿ ಹರಸಿದ :

ರತಿಯಾಗು, ಹೋಗು. ಕಾಮದ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿ

ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿ ಜನ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯ

ಬರಲಿ, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನೀನು ಬಸಿ ನಿನ್ನೊಡಲ ರಕ್ತ

The Woman

92

ಡಿಲಿನ್ ಥಾಮಸ್ (೧೯೧೪ - ೧೯೫೩)

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಝಗುಝಗಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ವೇಲಿನ್ ಕವಿ. ಇದ್ದದ್ದು
೩೯ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರವಾದರೂ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದ ಕವಿ. ಹಾಪ್ಲಿನ್ಸ್ ಕಾವ್ಯ,
ಸರಿಯಲಿಸಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡರೂ ಬರೆದದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ
ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿದ ಸಮರ್ಥ ಕವಿ ಡಿಲಿನ್ ಥಾಮಸ್ ಶೋತೃಗಳ ಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತೆ ಕಾವ್ಯವಾಚನ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಅವನ ಹೆಚ್ಚಳ

ಮೂವತ್ತರ ದಶಕ ಆಡೆನ್ನಿನದಾದರೆ ನಲವತ್ತರ ದಶಕ ಡಿಲಿನ್ ಥಾಮಸ್ ನದು ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ
ಹೇಳಬಹುದು. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ಕುಟ್ಟಿ ಸ್ವಂತದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಥಾಮಸ್‌ನ ಮಾರ್ಗ
ಅನೇಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು.

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕದ ಪದ್ಯಗಳೂ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಪದ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ 'ಸಂಗೀತದಿಂದ
ಮನಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಬೆಳಕಾರುವುದು ಬೇಡ'ವನ್ನು ಡಿಲಿನ್ ಥಾಮಸ್ ಬರೆದದ್ದು ಅವನ ತಂದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ; ಉಕ್ಕಿ
ಬಂದ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ನನ್ನ ಕಲೆ ಅಥವಾ ಕಸಬು

ಕೆಂಗಣ್ಣ ಚಂದ್ರ ಕೆರಳಿರುವ ರಾತ್ರಿ

ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೊರಗನೆದೆಗೊತ್ತಿ

ಅಪ್ಪಿ ನಲ್ಲೆನಲೆಯರು ಮಲಗಿದಾಗಲೇ

ನನ್ನ ದುಮ್ಮಾನದ ಕಲೆ

ಅಥವಾ ಕೌಶಲದ ಕಸಬು,

ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ

ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಲ್ಲ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯಲ್ಲ,

ರಂಗುರಂಗಾದ ರಂಗಸ್ಥಳವಲ್ಲ ತೋರ್ಕೆಯಲ್ಲ.

ನಲ್ಲ ನಲ್ಲೆಯರ ರಹಸ್ಯದ ಹೃದಯ

ಕೊಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಣಿಕೆಗೆಂದೆ ಇಂಥ ವ್ಯವಸಾಯ

ಹಾಡು ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲು ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕಸುವು.

ಕೆಂಗಣ್ಣಿಗಾಚೆ ದೂರ ಅತಿ ದೂರ ನಿಂತ

ಅಭಿಮಾನಿಗಲ್ಲ ತುಪ್ಪಳದ ಇಂಥ ಹಾಳೆ,

ಬಾನಾಡಿಯಾಗಿ ಹಾರಿ ಹಾರಿ ಹಾಡಿ ದೇವರ ಅನಂತ

ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಪಡೆದ ಉನ್ನತರಿಗಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಲೆ ಅಥವಾ

ಕಸಬು, ಹೊಗಳದೇ, ದಿನಗೂಲಿಯಿರಲಿ, ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ

ಯುಗಯುಗಾಂತರದಷ್ಟು ಅಷ್ಟೂ ಕೊರಗನೆದೆಗೊತ್ತಿ ಹಿಡಿದು

ಮಲಗಿರುವ ನಲ್ಲನಲ್ಲೆಯರಿಗೆಂದೆ ನನ್ನ ಕಾವ್ಯ.

ಬೆಳಕಾರುವುದು ಬೇಡ

ಕತ್ತಲನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಮೇಲೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು

ಕರಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಡ. ಮುಸ್ಸಂಜೆಗೇ ಮುಪ್ಪು

ಬೊಬ್ಬೆಯೆಬ್ಬಿಸಲಿ ; ಬೆಳಕಾರುವಾಗ ಭುಗ್ಗನುರಿಯಲಿ ಸುಡಲಿ ಸಿಟ್ಟು.

ಕತ್ತಲೇ ಸತ್ಯ ಬೆಳಕದರ ವಿಕಾರ - ಪ್ರಾಣಾಂತ್ಯದೊಗಟು

ಒಡೆದವನ ವಿವೇಕ ಕವಲು ಮಿಂಚಾಗಿ ಕಪ್ಪು

ಕರಗದಿದ್ದರೂ ಬೆಳಕಾರುವಾಗ ಹೊತ್ತಿ ದಹಿಸುವುದು ಕೆಂಡ ಸಿಟ್ಟು.

ಕೊಲ್ಲಿ ಹಸುರಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲದೇ ಬಾಳ ಸುಕೃತ್ಯವಷ್ಟು

ಕಪ್ಪಾದ ಆಲೆಯ ಪಾಲಾದಾಗ ಬೆಪ್ಪು

ಬಡಿದವರಂತೆ ಗಳಿಗೆ ನಿಂತವರು ದಂಗೆಯೇಳರೇ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಟ್ಟು?

ಹಾಡು ಹಗಲಲ್ಲಿ ದಾರಿಹೋಕ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸೆರೆಗಿಟ್ಟು

ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರುಪಡಿಸಿದ್ದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು -

ಬೆಳಕಾರುವಾಗ ದಾರಿಗಳ್ಳರಿಗೆ ಎದೆ ಬಿರಿಯುವಷ್ಟು ದುಃಖ ಸಿಟ್ಟು.

ಕುರುಡು ಕಣ್ಣಿಗೂ ಉಲ್ಲಾಸವುಂಟು; ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಉಲೈ ಸುಟ್ಟು

ಕಣ್ಣು ಜ್ವಲಿಸುವುದುಂಟು. ಸಾವಿನ ದಪ್ಪ ಕಪ್ಪು

ತೆರೆ ಬಿದ್ದ ಗಳಿಗೆ ಒಳಗಣ್ಣು ಬೆಳಗಿ ಎದೆ ಬಿರಿಯುವಷ್ಟು ದುಃಖ ಸಿಟ್ಟು.

ತಂದೆ, ತುದಿಬೆಟ್ಟದೇಕಾಂತ ಬಿಟ್ಟು ಬಾ, ಸಾಕು. ಬಂದು ಮೈ ಮುಟ್ಟು

ಹರಸು ಅಥವಾ ಶಪಿಸು. ಸುಡಲಿ ನಿನ್ನ ಕಂಬನಿಯುಳ್ಳು.

ಬೆಳಕಾರುವುದು ಬೇಡ. ಬೊಬ್ಬೆಯಿಡು. ಹೆಜ್ಜೆ ಮೇಲೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು

ಕರಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಡ. ಭುಗ್ಗನುರಿಯಲಿ ಸುಡಲಿ ಸಿಟ್ಟು

Do not go gentle into that Good Night

95

ಕಾಗದಕ್ಕೆ ರುಜು

ಕಾಗದಕ್ಕೆ ರುಜು ಬಿದ್ದ ಗಳಿಗೆಗೇ ನಗರ ವಿಧ್ವಂಸ,

ಐದು ಬೆರಳುಗಳ ಐಲು ದರಬಾರು-ಉಸಿರಿಗೂ ತೆರಿಗೆ

ಸುಡುಗಾಡು ಬೆಳೆದು ನಾಡು ಸುರುಟಿದ ಹಾಗೆ,

ಮರಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದೊರೆಗೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ,

ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಕೈಗೆ ತಕ್ಕ ತೋಳು ಇಳಿಜಾರು ಭುಜ,

ಸುಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಮರವಟ್ಟ ಬೆರಳು.

ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದು ತಡೆದ ಕೊಲೆ ಮೊದಲು, ರುಜು

ಬಿದ್ದು ಈಗ ಕಗ್ಗೋಲೆಗು ಫೈಸಲು.

ಒಪ್ಪಂದವಾದ ಕೂಡಲೇ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಂತೆ ಜ್ವರ

ಹಬ್ಬಿ ಹುಳ ಹೊಡೆದ ಹೊಲ ಗದ್ದೆ, ನಾಡಿಗೇ ಬರ.

ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಲಗತ್ತಿಸಿದಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೃತ್ಯ -

ಜನದ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾರುಪತ್ಯ.

ಇದ್ದರಾಯ್ತು ಆ ಐದು ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ ಸತ್ತವರ ಸಂಖ್ಯೆ.

ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಮುಲಾಮು ಸವರಿ ಹಣೆಯ ಹನಿಬೆವರು

ಒರಸುವುದು ಯಾಕವರಿಗೆ ? ನಿರಂಕುಶ ಕೈಗಳಂತೆ

ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಕಂಪಕ್ಕೆ ಸುರಿಸದೋ ಕೈಯಿ ಕಣ್ಣ ನೀರು.

The Hand that signed the Paper

96

ಜಾನ್ ಬೆರಿಮನ್ (೧೯೧೪-೧೯೭೨)

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬರೇ ಅಮೆರಿಕನ್ ಕವಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬ ಮುಂದೆ ಬರುವ ರಾಬರ್ಟ್ ಲವೆಲ್, ಈ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗದ ರಯಕೆ ಅವರ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತ. ಇವರದ್ದೂ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಅಮೆರಿಕನ್ ಕಾವ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ನಿವೇದನೆಗಳನ್ನು ಬೆರಿಮನ್ನಿನ Eleven Addresses to the Lord ಅನ್ನುವ ಪದ್ಯ ಮಾಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾರ್ಥನಾರೂಪದ ಪದ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗಿಟ್ಟು ಇವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

Dream Songs ಅನ್ನುವುದು ಬೆರಿಮನ್ನಿನ ಹೆಸರಾದೊಂದು ಸಂಕಲನ.

ಚೆಂಡಿನ ಪದ್ಯ

ಏನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಯಾನೋ ಹುಡುಗ? ಚೆಂಡ ಕಳಕೊಂಡು ಅದೇನಾರ ಮಾಡಿಯಾನೋ? ಬೀದಿಯುದ್ದಕ್ಕೆ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಚೆಂಡು ಛಂಗನೆಗರಿ ಆಚೆಗೆ ಹಾರಿದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆ. ಅದೋ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಹೋದರಿನ್ನೊಂದು ಚೆಂಡು, ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಸಮದ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತು ಕಾಲ ಕಸಕ್ಕೂ ಕಡೆ. ಗಕ್ಕನೆ ದುರಂತ ಬಡಿದು ತತ್ತರಿಸಿದ ಹುಡುಗ ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲಾಗಿ ತನ್ನ ಎಳೆ ಪ್ರಾಣದಷ್ಟನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂದು ಬಂದರಿನ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಹೊಸತೊಂದು ಚೆಂಡು ? ಅಥವಾ ದುಡ್ಡು ? ಒಡತನದ ಹಕ್ಕಿನ ಬದುಕು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿರುವಾಗ ದುಡುಕು ಮಾತಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಚೆಂಡಿರುವುದೇ ಹಾಳಾಗಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮದಲ್ಲದ ಚೆಂಡು ಕದಿಯುವ ಮಂದಿಯಿದ್ದಾರೆ ಕಣೋ. ಒಮ್ಮೆ ಹಾಳಾದ ಚೆಂಡು ಹಿಡಿದು ತಂದವರಿಲ್ಲ. ಹಣ ಅಪ್ರಧಾನ. ಇಂಗಿದಾಸೆಯ ಕಣ್ಣು ಹಿಂದೆ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರಮೇಯದ ವಿಚಾರ, ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೌಶಲದ ಕಲಿಕೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ದಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಕೌಶಲ ಬಿದ್ದು ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆದ್ದು ನಿಲ್ಲುವ ಛಲ.

ಬೀದಿಗೆ ಬೆಳಕು ಉದಿದ ಸೀಟಿ ಅದೃಶ್ಯವಾದ ಚೆಂಡು. ಬಂದರಿನ ಒಂದೊಂದು ಕೊರಕಲನ್ನೂ ಹೊಕ್ಕು ನನ್ನಂಶವೊಂದು ಹುಡುಕುವುದು, ಗೊತ್ತು. ತನ್ನ ಕಲಕಿದಷ್ಟರ ಜೊತೆಗೆ ತಾನೂ ಕಲಕಿ ಚಲಿಸುವುದು ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣ, ನಾನು ಸರ್ವತ್ರವ್ಯಾಪಕ. ಸಿಳ್ಳು ಹೊಡೆಯುವ ಅಥವಾ ನೀರ ತಳ ಶೋಧಿಸುವ ನಾನೀಗ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನಲ್ಲ.

A Ball Poem

ನಿವೇದನೆ - ಒಂದು

ಹಿಮದ ಹಲ್ಲೆಯ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಯೇ, ಎಂಥ ಕಲ್ಪನೆ
ನಿನ್ನದೋ, ಸರಿಜೋಡಿಯಿರದ ಸೌಂದರ್ಯದರಸನೇ,
ಬೋರು ಹೊಡೆಯುವ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಡದಂದದುಂಬಳಿ
ನನಗೆ ನನ್ನ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟೆ; ನಮಸ್ಕಾರ ನಿನಗೆ.

ಪ್ರಾತಃವಂದನೆಗೆ ಮಾತು ಪೋಣಿಸಿಯಾಯ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ
ಎರಡು ದಿನಗಳ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ದುಡಿಮೆ.
ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಷ್ಟು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ.
ಅದು ಖಂಡಿತಾ ವಾಗ್ಮ್ಯಖರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೈ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಸಲಹಿದೆ ನೀನು.
ದಾರಿ ದುರ್ಗಮವಾಗಿ ಕಾವಳ ಕವಿದು ಕಣ್ಣು
ಕುರುಡಾದಾಗ ಕಣ್ಣಿದೆ. ನಾಶವಾದರೂ ನನ್ನ ಅನೇಕ
ಸ್ನೇಹಿತರು, ತುಸು ಹಾನಿಗೊಂಡ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಇನ್ನು.

ಗಿನಿಇಲಿಗೆ ನಾನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ
ನನಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ನೀನು. ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ ಪ್ರೀತಿ?
ನಿನ್ನಂದೇಹವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದಿಷ್ಟು
ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಜೊತೆಗೆ ಭಯ ಬೆರೆತ ಭಕ್ತಿ,

ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿದೆಯೆ? ಅದೊಂದು ಮರ್ತ್ಯ ನರಪ್ರಾಣಿ

ಕಂಡ ಹುಚ್ಚು ಕನಸೆಂದೇ ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ.

ತರ್ಕಕ್ಕೆ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಎಟುಕದಂಥ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆ

ನಿನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಪವಾಡ ಸಾಧ್ಯ ತಾನೇ.

99

ನನ್ನಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುರ್ಚಿಯಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ

ನಿನ್ನ ಚೀಲರು ಅಂದು ಕಂಡ ಪುನರುತ್ಥಾನ,

ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಅನುಮಾನ : ಹಾದಿಗವರನ್ನು

ಹೆಚ್ಚಲೆಂದೇ ಅಂಥ ಅತಿಮಾನುಷ ದರ್ಶನ?

ಸೌಂದರ್ಯದರಸನೇ, ಕೊನೆಗೆ ನಿನಗಂಥ ಗತಿಯೋ

ಕಾಣೆ. ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಚಾ ಎಂದೇ ನಿನ್ನಾಣತಿಗೆ,

ನೀನು ಕರುಣಿಸುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾದು ನಿಂತಿದೆ ಪ್ರಾಣ.

ಎಲ್ಲದರ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವ ನೀನು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಜಾಣ,

From: Eleven Addresses to the Lord

ನಿವೇದನೆ - ಎರಡು

ತಾರೆ ಹಾರುವ ಬೀದಿಗಾವಲಿಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಒಬ್ಬಂಟಿ ಮೂರ್ತನೇ,

ಗಕ್ಕನೆದ್ದು ಹೆಡೆ ಕಂಪಿಸುವ ಮಸ್ತಿ ಗೆಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಸಲಹು.

ತಂಗಿ ಅಥವಾ ಮಗಳಾಗಿ ಕಾಣಲಿ ಹೆಣ್ಣು, ಉಳಿದಿರುವದೆರಡೇ ಎರಡು -

ಮದುವೆ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯ. ಅವಕ್ಕೆ ಮುಡಿಪಾಗಿರಲಿ ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕಸುವು.

ಪಿತ್ತ ಕೆರಳಿ ಹತೋಟಿ ತಪ್ಪಿದ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡದ

ನೆಂಟನಾಗು. ಪ್ರತಿರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಕೊಡು, ಕನಸಿಗೊಂದಿಷ್ಟು ಲಾವಣ್ಯ

ಸವರು. ಎತ್ತಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕದ ಹಟ ಕಲಿಸು,

ಸಾಧಿಸಿದ್ದರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ವಿವೇಕದ ಹುದುಗು ಕಲಸು.

ಆಗ ಈಗ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ಆಸರೆಗೆ ಭುಜವಿರಲಿ.

ನರ ನುಲಿದು ಚೀರಿದಾಗಲೂ ವಿಸ್ಮಯಮಲಿನ ಮರೆ ಬೇಡ,

ಬಾಟಲಿಯ ಮುಚ್ಚಿಡು, ನಿನಗೆ ನಾನೆದೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಸಾವಿನನುದಿನದ

ಜಾಡಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲಿರದ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವಂತೆ ಮಾಡು.

ಮಗಳ ಮೇಲೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಕಾರಣ ಸಿಟ್ಟು, ಆಗವಳ

ಕಷ್ಟೊಡೆದು ಕಣ್ಣೀರು ತೆರಲಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ

ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಕ್ಷಮೆ. ನನ್ನಾತ್ಮ ಭಿದ್ರವಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಭದ್ರ ಹಿಡಿ,

ಒಂಟಿ ಅಲೆಯುವ ಬಿಡುಗಣ್ಣು ತಾರೆಗಳ ಮನೆಗಾವಲೇ.

ಥಾಮಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಬರ್ನ್ (೧೯೧೬ - ೧೯೭೭)

ಹಲವಾರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕವಿ. ತನ್ನೊಳಗಿನ ಭಾವಪ್ರಪಂಚವೇ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅನ್ನುವಂತೆ ಬರೆದ ಕವಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ಯೇಟ್ಟನ ಪ್ರಭಾವ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವಂತಿದ್ದು ಈನ ಕಾವ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಬರ್ನ್ ಆಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನೇರವಾಗಿ ಓದುಗನ ಎದೆ ಕಲಕುವ ಹಾಗೆ ಬರೆಯುವ ಈ ಕವಿಯ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯ ಅದರೊಳಗಿರುವ ಅನುಕಂಪಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅರ್ಥದ ಬಗೆಗೆ ಕವಿ ಕೇಳುವ 'ರಿಲಿಜಸ್' ಅನ್ನಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಮತಿವಿಕಲರ ಆಸ್ವತ್ಥೆ

ಕೊಡುಗೈಯ ಧಣಿಯೆಂದು ನಿನ್ನದತ್ತಿದ ಹೆಸರು,

ಈ ಪವಾಡದ ಗುಟ್ಟೇನು, ಹೇಳು.

ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಪ್ರಜಾಪತಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಅನಂತ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ

ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಮುಳ್ಳು

ಗಿಡ ಅರಳುವ ಗುಲಾಬಿಯೂ ತಕ್ಕ ಪರಿಭಾಷೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ನೀರುಳ್ಳಿ ಗೆಡ್ಡೆ ಕೀಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಗಂಡಾಳು

ನಾದಿದ್ದರೂ ಹುದುಗು ಹಾಕಿ ಕಲಸದ ಹಿಟ್ಟು -

ಅದರ ತಳಕ್ಕೆ ಹುದುಗಿರುವ ಅರ್ಥ ಹೇಳು.

ತೇನ ವಿನಾ ತೃಣಮವಿ ನ ಚಲತಿ ; ಒಂದೊಂದಕ್ಕು

ನಿನ್ನ ಎದೆ ಬಡಿತವೇ ಕ್ರತುಶಕ್ತಿ, ಗೊತ್ತು.

ಗೆಡ್ಡೆ ಕಿತ್ತು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಲೆರಡಾಳು, ತುಂಬಿದ

ಹೊರೆಬಂಡಿಗೆರಡಾಳು ಜೋಡಿ ಎತ್ತು.

ಮೈಗೆ ಮೈಯಂಟಿದಂತಿದ್ದರೂ ಮಾತುಕತೆಯಿಲ್ಲ

ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವೆ

ನಾದಿದ್ದರೂ ಹಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬದ ಹಾಗೆ ;

ಮರೆತದ್ದು ಹುದುಗು ಪುಡಿಯೇ ?

ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ ಕೂತ ಮೂರು ಜನ,

ಮಂಡಿ ಮೇಲಿನ್ನೊಬ್ಬ ಬಡಿದ ಲಯಬದ್ಧ ತಾಳ.

ಅವರ ಭಾಷೆ ನಿಗೂಢ, ಹೊಸತು ಸ್ವರಸಂಚಾರ

ಮೊದಲು ಕೇಳದ ಆ ಧ್ವನಿಯ ಧ್ವನಿತಾರ್ಥ ಹೇಳು.

ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಅನಂತ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ

ಕಣ್ಣ ರೆಪೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಮುಳ್ಳು

ಗಿಡ ಅರಳುವ ಗುಲಾಬಿಯೂ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಮೆ. ಅದೋ,

103

ಪಾಲಕ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಿಗಿದಾಗಲೂ

ಚೀರಿ ಹಾರದೇ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸದೇ ನಿಂತ

ಹುದುಗು ಬರತು ಹುಳಿ ಹಿಡಿಯದೇ ಹೋದ ಆಳು.

ಈರುಳ್ಳಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಈ ಪ್ರತಿಮೆ

ಉದ್ದೇಶವೇನು, ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳು.

Hospital for Defectives

ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಕವಿ. ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾವ್ಯಕರ್ಮವನ್ನು ತಪಸ್ಸೆನ್ನುವಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಲವೆಲ್ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೊಸ ದೊಂದು ಮಾರ್ಗದ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಬಂಧದ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಭಂದದಲ್ಲೂ ಅಪಾರವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಕವಿ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ.

ಈ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಯೇಟ್ಸ್ ಎಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ ಕವಿ ಯಾಗಿದ್ದನೋ ಎರಡನೇ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಲವೆಲ್ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ ಕವಿ. ಅವನು ಸತ್ತಾಗ ಕಾವ್ಯಪ್ರಪಂಚ ಬಡ ವಾಯಿತು.

ಮನೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ

ಪಾಪ, ಇದೊಂದು

ಬಣ್ಣ ಕಳಕೊಂಡ ಗೊಂಬೆ.

ಅಪ್ಪ ಹಟ ಹಿಡಿದು

ಹಣ ಸುರಿದು ಕಟ್ಟಿದ್ದು

ವರ್ಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಕಾಲಿಟ್ಟು, ತೀರಿಕೊಂಡ.

ಅಪ್ಪ ಸತ್ತ ತಿಂಗಳೊಳಗೇ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದ

ಮನೆ ಈಗ ಖಾಲಿ, ಬಹಿರಂಗ,

ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮನೆ ತುಂಬ

ಅಂತರಂಗದ ಬದುಕು ಗಂಧ,

ಚಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತವನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ

ಸಾಗಣೆ ಬಂಡಿ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತ

ನಿಂತ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿಗೋ

ಹಿಮ್ಮಡಿ ನೆಲಕ್ಕೂರದಂಥ ತವಕ.

ಹೊರಟು ನಿಂತ ನನ್ನವ್ವನಿಗೆ

ಹೋಗದೇ

ಎಂಬತ್ತರತನಕ

ಒಂಟಿ ಉಳಿದಿರುವ ಭಯ.

ತನ್ನೂರಿನಾಚೆ ನಿಲ್ದಾಣವೊಂದರತನಕ

ಮೈಮರೆತು ರೈಲೊಳಗೆ ಕುಳಿತವಳ

ಕಂಗೆಟ್ಟ ಮುಖ

ಕಿಟಕಿ ಗಾಜಿನ ಹಿಂದೆ.

106

ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ

ಕೋಣೆ ಕಿಟಕಿಯ ತೆಗೆದು ಮಲಗಿದ್ದರೂ ನಿದ್ರೆ

ಬರದಂಥ ರಾತ್ರಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಒಡೆದಿದ್ದ

ಲವಲವಿಕೆ ಬಂದಂತೆ ನನ್ನ ಜಿಗಿಹುಳ ಗಂಡ

ಮನೆಜಗಳ ನೆಲಕ್ಕೆಸೆದವನೇ ಬೀದಿ ಕಂಡ.

ಸೂಳೆವಾಸನೆ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟವನ ಹುಚ್ಚಾಟ,

ದರ್ಪ ಇವನದ್ದು ನಿಜ, ಅಸಿಧಾರಾವ್ರತ.

ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊಂದು ತಕ್ಷಣ ಕಾವಿಯುಟ್ಟರೂ

ಉಟ್ಟಾನು, ಹುಚ್ಚು ಆಸಾಮಿ. ಅಷ್ಟಾದರೂ

ಎಂಥ ಮೋಡಿ, ವಿಸ್ಮಯಮಲಲ್ಲಿ ತೂರಾಡಿ

ಬಂದು ಮುಂಜಾವ ತಂದಾಗ ನನಗೋ ಅಗದಿ

ಜೀವಭಯ. ಬದಲಾಗದಿವನ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮಸ್ತಿ

ಮಲಗುವ ಮುಂಚೆ ನೂರು ರೂಪಾಯೊಳಗೆ ಸುತ್ತಿ

ಉಡಿಗಿಟ್ಟ ಕಿಲಿ ಕೈ... ಸಂಧಿಕಾಲದ ತೀಟೆ

ತಿವಿದು ಮೈ ಕವಿದು ನಿಲ್ಲುವ ಗಂಡ – ಆನೆಯಂತೆ.

To Speak of the Woe that is in Marriage

107

ನಲವತ್ತಕ್ಕೆ

ನಡುಮಾಗಿ.

ಗಾಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದೆತ್ತಾಗಿ

ಅಗಿದಗಿದು ಉಗಿದ ಬೀದಿಯಲೆದಲೆದ

ನನ್ನ ಕಸುವೊಳಗೆ

ಲಂಡನ್ನ ಭೈರಿಗೆ.

ನಲವತ್ತಾಯ್ತು

ಮುಂದೇನು, ಏನು?

ರಸ್ತೆ ತಿರುಗಿದಾಗೆಲ್ಲ ಗಸ್ತು ಹೊಡೆಯುವ ನೀನು

ಜೀವಂತ ನಿಂತಂತೆ

ನನ್ನ ತಂದೆ.

ತಂದೆ, ನನ್ನ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ

ಸಿಕ್ಕಿ ಮುಕ್ಕಾದ ಅಷ್ಟರನ್ನೂ ನಾನು ಕ್ಷಮಿಸುವಂತೆಯೇ

ನನಗಾದ ಕೆಡುಕ

ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡು, ತಂದೆ.

ಹಿಮಾಲಯದ ತುತ್ತತುದಿ

ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತವನಲ್ಲ ನೀನು.

ಆದರೂ, ನನ್ನ ಹಾದಿ

ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ,

ತಂದೆ, ನಿನ್ನ ಡೈನೊಸಾರ್ ಪಾದ ಎದುರಿಗೆ.

Middle Age

108

ಪುನರಾಗಮನ

ನನ್ನ ಗ್ಯಾಂಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಈಗ

ಬಕ್ಕ ತಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿರುವ

ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹಳೆಯ ವಾಸನೆ ಹಿಡಿದು

ನಾಯಿ ಬಾಲವಾಡಿಸಿ ಬಂದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ

ಮೃಗಜಲದ ಕಣ್ಣಿಗಿದು ಸತ್ತ ಜಾಗ.

ಅಲೆ ಬಡಿದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ತೊಳೆದ

ಒಡಲನ್ನು ತೆರೆನೊರೆಗಡ್ಡೆ ಹಿಡಿದು

ಮುಳುಗಿ ಚಂಚಲ ನೀರು ಹೊಳೆದ

ಹಸುರಿಗೆ ಜಿಗಿದು ನೆಲ ಕಂಡು ಅಂಡಲೆದ

ನನಗೀಗ ತುಂಬ ದಣಿವು,

ಗೋಳು ಕರೆಯುವ ಬೀದಿ; ಡಾಮರದ

ನೆಲಗಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹುಳ ಹೊಡೆದು ಮುಪ್ಪಡರಿ

ನಿಂತ ಆಲ. ಎಲೆ ಚಿಗುರಿ

ಎಲೆ ಉದುರದ ಮರಕ್ಕೆ

ಮಾಗಿ ಚಳಿಯೆದುರಿಸುವ ಫಲವಿಲ್ಲವೀಗ.

ಹಿಂದೆ, ಶಂಕೆ ಮುಟ್ಟದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬೆಳಕಿನ

ಕಣ್ಣು ಕಂಡದ್ದೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದ ಹಾಗೆ

ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಇದೇ ಮರದ

ಬುಡದ ಬಲಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ದೇಹದದಮ್ಯ ದಾಹಕ್ಕೆ

ಪರಿಹಾರವಾದವಳ ವಶನಾದ ವರ್ಧಮಾನ.

ಅದುವರೆಗಿನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ

ಲಕ್ಷಣ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಆ ಗಳಿಗೆ ಒಡೆದ ಕುಡಿ

ಬೆಳೆದು ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳು ಹರಡಿ

ಹಬ್ಬಿ ನಿಂತ ಹಸುರಿನ ಕೆಳಗೆ

ಈಗ ಕಪ್ಪಿಗೆ ನೆರಳು, ಹಗಲಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು.

ಹುಟ್ಟಿದೂರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ

ರಸ್ತೆಯೆಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತೊಗಟೆ ಸುಲಿದು

ನಿಂತ ಮರದ ಸಾಲು.

ಉರಿಂದ ದೂರ ಹೋದವನು ಒಂದಡಿ ಬೆಳೆದು

ಕಣ್ಣಿಗೆಟುಕದು ಕಾಲ ಧೂಳು.

ಆದರೂ, ಪೊರೆಗಣ್ಣು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

ಯಾವುದೋ ಮುಖವಿರದ ಹೆಸರನ್ನು,

ಹೆಸರಿರದ ಮುಖವನ್ನು, ಹುಡುಕಿದಂತೆ.

ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವ ಮಂದಿ

ಪುಕ್ಕ ಕೆದರಿ ಹಾರುವ ಬಕ್ಕ ತಲೆ ಹಕ್ಕಿ ಬಳಗ

Homecoming

ಕೀತ್ ಡಗ್ಲಸ್ (೧೯೨೦ - ೧೯೪೪)

ವಿಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಓಯನ್ ಮೊದಲನೇ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸತ್ತ ಹಾಗೇ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಡಗ್ಲಸ್ ಬದುಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅನ್ನುವುದು ವ್ಯರ್ಥವಾದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದರೂ ಕೇಳುವುದು. ಅಸಂಗತವಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದೊಂದು ಚೇತನವನ್ನು ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತಂದ ಡಗ್ಲಸ್ ಅವನಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಕವಿಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಕ್ರಮವನ್ನು ತಿದ್ದಿರು ವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

111

ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ

ಸತ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆತನ್ನಿ,

ಮತ್ತೆ ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ.

ನೆಲದ ಮಣ್ಣಿನತಿ ಸಹಜ ಕಾರ್ಯಗತಿ

ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುಲಿದೆಸೆದ ಕೂದಲಿನ ಕಂದು

ಮೈದೊಗಲ ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪು.

ತಣ್ಣಗಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಬರುವ ಚಂದ್ರನ ರೀತಿ

ಬಕ್ಕ ತಲೆ ಚಾಚಿ ಕಿರುಚಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಬಂದ

ಕಂದ ನಾನಾಗ ಅತಿ ಸರಳ ರೂಪು.

ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೊನೆಗೆ ಬಹುಶಃ

ಪಂಡಿತನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟೀಕೆ : ಗಂಡು,

ಈ ನಮೂನೆಯದು ಮೈಕಟ್ಟು, ಇಷ್ಟವನ ಬುದ್ಧಿಮಟ್ಟ.

ವರ್ಷದೊಳಗೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆನಪಷ್ಟು ನಾಶ.

ಘಟನೆಗಳ ಕಥನ ನೆರವಾಗದಂದು

ನನ್ನನರ್ಥೈಸಲಿಕ್ಕೆ, ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಾ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಸಾಧ್ಯ ಸಾರಾಂಶ :

ಹೀಗಿದ್ದ ಇವನಿಗಿದ್ದದ್ದು ಇಂಥಿಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆ

ಇದು ಆಗದೇ ಹೋದ ಜನ ಕೊಟ್ಟೊಂದು ಶಾಪ.

ಹಿಂದುಮುಂದಾದ ದುರ್ಬೀನು ಕಾಲ, ಕಂಡ ಮನುಷ್ಯ

ಸಣ್ಣ ಅತಿ ಸಣ್ಣ. ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿದ್ದ

ಆಸಾಮಿಗೀಗ ದೂರ ವಿಧಿಸುವ ಅತಿ ಸರಳ ರೂಪ.

ಗಾಜೊಳಗೆ ನೋಡಿ, ಕಂಡದ್ದು ತಿರುಳೆ

ಇಲ್ಲ ಬರಿ ನೆರಳೆ, ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಉಲ್ಲೇಖ ಬೇಡವೆನಿಸಿದರೆ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ವಿಸ್ಮಯ ತಿಳಿ ತಳ್ಳಿ

ಅಕಾರಣವಾದ ಅನುಕಂಪವರಳಿ

ಅಥವಾ ಪಿತ್ತ ಕೆರಳಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ.

ಆರಾಮ ಕೂತು ಚಿಂತಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಿರಲಿ.

ಸತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆತನ್ನಿ,

ಮತ್ತೆ ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ.

Simplify me when I am dead

ಕೊಲೆಗೊಂದು ಕೈಪಿಡಿ

ಆಕಾಶಕ್ಕೆಸೆದ ಚೆಂಡ ಕಮಾನಿನ ಕೆಳಗೆ ರಿದಗಡಿವಡಿ ಡಿ

ಎಳೆ ಹುಡುಗ ಬೆಳೆದೆ, ಗಂಡಸಾದೆ.

ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಚೆಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿತ್ತುಕಾ ದೇಡರಕ

ಅಂಗೈಯ ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲಿ ದುಂಡಗೆ ಕೂತು

ಹೇಳಿತ್ತು : ಬೆರಳ ಸಡಿಲಿಸು, ನೋಡು, ಕೆಯೊಳಗೆ

ದಿವ್ಯ ವರ, ಕೊಲೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಯುಧ

ದುಂಡು ಗಾಜಿನ ಫಲಕಕ್ಕೆ ಯೋಧ ಕಾರ ಅತಿಯ

ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಈಗ ಏರಿ ಬರಲಿರುವ

ಸಾವು ತಿಳಿಯದ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೆಳ್ಳಗೆ ನಗೆ. ಈಗಲೂ,

ಹಡೆದಂದಿನಿಂದ ಅವನವ್ವನಿಗೆ ಪಾಲವಾಗಿದ್ದ ಹಾವಭಾವ.

'ಈಗ'-ರೇಖೆಗಳ ಕೂಡಲಿಗೆ ಬಂದ ಮುಖ ಕಂಡ

ನನ್ನ ಕೂಗು ಸಾವಿನ ಕಿವಿಗೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಸಾವು ಪರಿಚಯದ ಆಳು.

ಅದೋ, ರಕ್ತ ಮಾಂಸಗಳ ಗಂಡೀಗ ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಪಿಂಡ.

ಎಂಥ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಂಥ ಎಂಥ ಪವಾಡ :

ಚದುರಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾದಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಕೇಂದ್ರ,

ಶೂನ್ಯದುಸುಬಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿದ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೆಲೆ.

ಅನಿಷ್ಟದವನಿರಬೇಕು ನಾನು. ಕೊಂದ

ಖುಶಿ ನನಗೆ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಕೊಲ್ಲುವ ಕಲೆ.

ಹಗುರಾಗಿ ಮೇಲೇರಿ ಹಾರಿ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಬಿದ್ದ ತನ್ನ ಸಣ್ಣ ನೆರಳನ್ನು ತಬ್ಬುವುದು ಸೊಳ್ಳೆ

ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತವನ ನೆರಳಿಗಂಥದೇ ಮಿಲನ,

ಬೆಸೆದಂತೆ ನೆರಳು ತಿರುಳು.

ಸಾವಾದ ಸೊಳ್ಳೆ ಹಾರಾಡಿ ಬಳಿ ಬಂದ ಕ್ಷಣ -

ಮನುಷ್ಯನೇ ಅದರ ನೆರಳು.

How to Kill

114

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿರಲಿ ನಿನಗೇ

ದುಸ್ವಪ್ನದಂಥ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳನಂತರ

ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ ಎದುರಾಳಿಗಳ ತಂಡ

ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಬಂಟ ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಚೆಲ್ಲಿ ಇಹ

ಮಲಗಿದ್ದ. ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಿಸಿಲಿನ ಝುಕ

ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದ ಫಿರಂಗಿ ಚಾಚಿದ ತೋಳು

ಸತ್ತವನ ರಕ್ತಣಿಗೆ ನಿಂತಂತಿದೆ. ಡಕ ಹಿಂದಿ ಕಿಟ

ನೆನಪಿದೆ ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಟ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ ಕಂಡಿತ

ಅದು ಪೆಡಂಭೂತ ಬೆಂಕಿ ಕಾರಿದ ಹಗಲು, ದಿಗಿಲು: ಹ ದಂಡಿ

ಅದೋ, ಅವನ ಹುಡುಗಿಯ ಚಿತ್ರ ಫಿರಂಗಿ ಗುಣಿ

ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ, ಅಸಡ್ಡೆಗೊಳಗಾದ ಹುಡುಗಿ

ದುಂಡಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು, ಜೊತೆಗೊಕ್ಕಣೆ

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿರಲಿ ನಿನಗೆ ಹುಟಟಿಗೆ ಗಸಂಪಿ

ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರವಳು

ಅವಳಿಗೋ ಅಳು ಖಂಡಿತ. ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ನೋಣಗಳ ದಾಳಿ,

ಕಾಗದದ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ನವಿರಾದ ಧೂಳು,

ಹೊಟ್ಟೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸುರಂಗ, ಸುರಂಗ ಖಾಲಿ,

ಒಡಲು ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದ

ಯೋಧ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಮಿ-ಒಬ್ಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬೆಸೆದ ಹಾಗೆ.

ಸಾವು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದ ಗುಂಡು ಬಡಿದಿದ್ದು ಯೋಧನಿಗೆ

ಪ್ರೇಮಿ ಸತ್ತು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ Forget-me-not ಹೂವಿಗೆ Vergissmeinnicht ಜರ್ಮನ್ ಹೆಸರು, ಹಳದಿ ಕಣ್ಣಿನ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಈ ಹೂವು ಮುಡಿದ ಹೆಣ್ಣು ಸದಾ ಇನಿಯನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವಳು ಅನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ.

ಫಿಲಿಪ್ ಲಾರ್ಕಿನ್ (೧೯೨೨ - ೧೯೮೫) ೧೯೮೫)

ಮೊದಲ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಬರೆದ ಲಾರ್ಕಿನ್ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕವಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ೧೯೪೬ರ ಆಚೆಗೆ ಹಾರ್ಡಿ ಯ ಕಾವ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಮ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುವಾದದ್ದೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ.

ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಒಣಗಿದಂತೆ ಕಾಣುವ ಸಾಲುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಳಗೆ ಸುತ್ತಣ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಸದಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವ ಚೇತನ ವೊಂದು ತುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಲಾರ್ಕಿನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಈಚಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಕಿನ್ ಒಬ್ಬ Sunny Prestatyn ಅನ್ನುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೌರ್ಯ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಗಿಡಿಚಿರುವ ಕವಿಯ ಕಲೆ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದದ್ದು.

ಇಲ್ಲಮೆ

ಇವೆಲ್ಲದರಾಚೆಗೇಕಾಂತದಾಸೆ :

ಪಾರ್ತಿಗಳ ನೂರಾರು ಕರೆಯೋಲೆ ಕವಿದು

ನೆತ್ತಿಗಾಕಾಶ ಕಪ್ಪಾದರೂ

ಅಚ್ಚಿನಾದೇಶಕ್ಕನುವಾಗಿ ಮೈಥುನದ

ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋದರೂ

ಬಾವುಟದ ಕೆಳಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದರೂ

ಇವೆಲ್ಲದರಾಚೆಗೇಕಾಂತದಾಸೆ.

ಇವೆಲ್ಲದರ ತಳಕ್ಕಿದೆ ವಿಸ್ಮಯ ತಿಯ ಬಯಕೆ :

ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನ ಕಪಟ ಕರ್ಷಣೆಯ ಕೆಳಗೆ

ಜೀವವಿಮೆಯೊಳಗೆ

ಹಲುಹಲುಬಿ ಫಲಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ

ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಕರ್ಮಗಳ ಕೆಳಗೆ

ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ

ಹಿಡಿದ ದುಬಾರಿ ದಾರಿ ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೆ

ಇವೆಲ್ಲದರ ತಳಕ್ಕಿದೆ ವಿಸ್ಮಯ ತಿಯ ಬಯಕೆ.

ಕರಾವಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ

ರಜಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಈ ಕರಾವಳಿಗೆ.

ಬಿಳಿಯ ಮರಳಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ

ಕೂತು ಮೈಗಂಟಿದ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು

ದಪ್ಪಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ಕು ಕರೆದ 'ಹುಡುಗಿ, ರಂಜಕ ಅಂಕಲಿ,

ಅವಳ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗೂಡಾಗಿದರಾದ ಅ

ಕಡಲಂಚು ; ಅವಳ ತೊಡೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಟು ೧ ಡಿಡಿಡಿ

ಅರಳಿದಂತಿದ್ದ ಹೊಟೇಲಿನಂಗಳದತೆಂಗುಗರಿ

ಕೈ ಬೀಸಿ ಕರೆದಿತ್ತು ಬಳಿಗೆ

ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೊಂದು ದಿನ

ಅದೃಷ್ಟ ಕುದುರಿ ನವನಾಜೂಕಿನಲಂಕಾರ

ಹುಡುಗಿಗೆ: ಹಲ್ಲುಬಿದ್ದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸಿಟುಟ ದಳ ರಿದ್ದಂಡಿ

ಕಣ್ಣು, ಎದೆ ತೂಗಿದ್ದ ಅಗಾಧ ಮೊಲೆ

ಕೆಳಗೆ ಕಾಡು, ಕಾಡು ಸೀಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯೋನಿದ್ದಾರ.

ಅವಳ ತೊಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಖಾಲಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂತು

ಬೀಜ ತೂಗಿದ ಗಂಟು ಗಂಟಾದ ಶಿಶ

ಹುಡುಗಿ ಸವಾರಿ ಹೊರಟಿದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಅವಸರದ ಕಲೆ.

ಕಲಾವಿದನ ಹೆಸರು ಮೂಲೆಗಿದ್ದದ್ದೊಂದು ವಿಶೇಷದ ದಿಹಿ

ಮೀನೆ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಅವಳ ಮುಗುಳನಿರಿದಿತ್ತು ಚಾಕು
ಅಥವಾ ಅಂಥದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯುಧದ ಚೂಪುರದ ಅಡಿ
ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಗೆ ಒಗ್ಗದಂತಹ ರೂಪು
ಪಡೆದು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದೇ ನಾಶ.
ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಹರುಕು ಉಳಿಸಿದ ಅನಾಥ ತೋಳಿನ ಮುರುಕು,
ಕೆಳಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಡಲ ನೀಲಿ; ಅದರ ತಳಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ಜಾಹೀರಾತು :
ಚಿಕ್ಕ ಚೊಕ್ಕ ಸಂಸಾರ ಸಾಕು.

Sunny Prestatyn

118

ಸನ್ಯಾಸಕ್ಕೊಂದು ಪದ್ಯ

ಆಗ ಈಗ ನೀವೂ ಕೇಳಿರಬೇಕು ಆಹ ಆಗಿಹ
ಚರಮವಾಕ್ಯದ ರೂಪ .ಗಾಡಿ ಆಹ5
ಪಡೆದ ಕಿವಿಚಾಟು ಮಾತು ಗೊಂದದಿರಣ &
ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಎದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕಿತ್ತೊಗೆದು
ನಡೆದೇ ಬಿಟ್ಟ ಭೂಪ.
ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಯಂಥ ಇಂಥ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ
ಎಂಟೆದೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಕ್ಷೆ ಬೀಳುವುದು
ಖಾತ್ರಿಯೆನುವ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಧ್ವನಿಗೆ

ಅಕಾರಣವಲ್ಲ ಅಂಥ ವಿಶ್ವಾಸ, ನೋಡಿ,

ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಿಂದರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಸಡ್ಡೆ.

ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ.

ಹುಡುಕುಡುಕಿ ತಂದ ಹತ್ತು ಥರದ ಕಸ

ಅದರಲ್ಲಿ. ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕೆ ಸಾಕು ನನ್ನ ಕೊಟಡಿ :

ಮೆತ್ತಗಿನ ಮಂಚ, ಒಳ್ಳೆ ಪುಸ್ತಕದ ಗುಡ್ಡ

ಮಂಚದ ಸುತ್ತ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬದುಕು;

ಆದರೂ, ನಡೆದೇ ಬಿಟ್ಟ ಅದೆಂಥ ಮಾತು.

ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮುಖ ಕೆಂಪಾದರದು ಸಹಜ ತಾನೇ?

'ಬಟ್ಟೆ ಕಳಚಿ ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತೊಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ'

ಅಥವಾ, 'ಹಲ್ಲು ಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡು, ಬೋಳಿಮಗನೇ

ಅನ್ನುವ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಸಿಯಾದ ಹಾಗೆ,

ನೋಡಿ. ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ನನಗೂ ಸಾಧ್ಯ.

ಹಾಗಂದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ

ಬಂದು ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ಕಾಯಕಕ್ಕೇನೋ ಸಿದ್ಧ.....

ಆದರೂ ಎದ್ದು ನಡೆದೇ ಬಿಡುವ ಬಯಕೆ.

ಸರಿ, ಹೊರಡು, ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳಿನ ಜಾಡು ಹಿಡಿ, ಹೋಗು.

ಅಥವಾ, ಹಡಗಿನಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ಮೈ ಮುದುಡಿ ಕೂತು

ಬಿಳಿಯ ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಸೌಜನ್ಯ ಹಚ್ಚಿ ಬೀಗು.

ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೃತಕತೆ ಇರದಿದ್ದರಾಗಿತ್ತು

ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ, ಅದಿರಲಿ, ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ

ಇಂಥ ವಿಪರೀತ ವಿಮುಖತೆ?

ಕಲೆ, ಗ್ರಂಥ, ದೋಷವೇ ಇದು ಸರಿ ಎನಿಸುವಂತಹ ಒಂದು

ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ-

ಗುರಿ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸನ್ಯಾಸ ಬೇಕೇ?

Poetry of Departures

120

ಜೇಮ್ಸ್ ಕರ್ಕಪ್ (೧೯೨೩ -)

ಕವಿ ನಾಟಕಕಾರ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದಕ. ಸುಮಾರು ೬೦ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕರ್ತೃವಾದ ಕರ್ಕಪ್ ಜಪಾನಿ ಹಾಗೂ ಚೈನೀಸ್ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತ ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ವಸ್ತುವಾಗದ ಪದಾರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ ಗಳಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಕರ್ಕಪ್ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ ಅನ್ನಿಸುವುದು ಸಹಜ.

ಬರೆಯುವುದು ಉಸಿರಾಟದಂತೆ ಸುಲಭವಾದಾಗ ಪದ್ಯ ತೆಳ್ಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕರ್ಕಪ್ಪಿನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದ ದಂತಿದೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು.

121

ಗುಡ್ ಪೈಡೇ

ಮಣ್ಣೆಗಳೆ ಸೂರ್ಯ ಗೋರಿ ಅಗೆದಂತೆ

ಆಕಾರವುಂಟು ನೆರಳಿಗೆ

ಎಳೆಯೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಚಳಿಗಾಲ ಬೆಳೆದು ಕಿಡಕ ಗಡಿ

ಎಲುಬುಗೂಡಾದ ನನ್ನ

ಬಳಮೊಗದ ಹೆಜ್ಜೆ

ಹದ್ದು ಗಿಡುಗಗಳ ಬೀಡಾದ

ಪಾಳುಗುಡಿ ಕಡೆಗೆ

ಅಂಗಳದ ತುಂಬ ಹೊಂಬಿಸಿಲು,

ಅಂಗೈಯ ಬಣ್ಣ ಕೆಂಪು.

ಶಿಲುಬೆ ಹೊತ್ತು ಸರಾಗ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದವನ

ವಿರಾಗದ ನೆನಪು.

ಅವನ ನೋವಿನ ಕಥನ ಸುರುವೆನುವ ಭೀತಿ.

ಬಳ್ಳಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆ ಹುಡುಗಿಯರು

ಬಡಿದಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರಿಗೆ

ರಾಗೋದ್ರೇಕ ಮೂರ್ಛ

ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ತಾಯಿ ಸೆರಗೊಂದೆ ರಕ್ತೆ.

ಎದೆ ತುಂಬಿದಳಲ

ಹೆಣದಂಥ ಒಡಲ

ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯಗಳ ಭಾರ ದರದರನೆಳೆದು

ಕಡಲ ದಡಕ್ಕೆ ಬಂದವನ ಸುತ್ತ ಮರಳು.

ಗಾಳಿ ಫಕ್ಕನೆ ಬೀಸಿ ತಲೆಗೂದಲೆತ್ತಿ

ಹಸಿರ ನೀರಿನಲೆ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದಂತೆ

ಶಿಲುಬೆ ನೆರಳು.

Good Friday

122

ಪಟ್ಟಿಶಿಯ ಬಿಯರ್ (೧೯೨೪-)

ಇಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬರೇ ಇಬ್ಬರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ (ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಬರೆಯುವ ಕಾವ್ಯದ ಮೇಲೆ ಯೇಟ್ಸ್ ಅವೆಲ್ ಹಾಗೂ ಟೆಡ್ ಹೌಸ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವವಿರುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಯರ್ ಇದುವರೆಗೆ ಐದು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆಗೆ ಆದ್ಯ

123

ಕಾಗದ

ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ನಿನ್ನ ಕೈಯಕ್ಷರ

ಹಿಂದೆ ಬಲು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಥರ

ನನಗೆ ಎದೆಬಡಿತವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆತುರ.

ಗೊತ್ತು ಕಾಗದದ ವಿಷಯ ನಿನ್ನ ಈಚಿನ ಕೃತಿ.

ಅನ್ಯ ಪ್ರೇತಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ನಿನಗಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ

ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದಾಗ ನನ್ನದಕ್ಕೂ ನಿನ್ನದರ ಗತಿ.

ಮೆಳೆ ನಿಂತು ಈಗ ಬಿಸಿಲು ಝಗಝಗ ಹೊಳೆದರೂ

ನೆತ್ತಿಗೆ ಸುರಿದ ಕೊಂಬೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ನೀರು.

ನೂರು ಮೊಳೆ ಬಡಿದಂತೆ ತಲೆಗೆ ಹನಿಗಳುದುರು.

The Letter

ಡೆನಿಸ್, ಬ್ರೂಟಸ್ (೧೯೨೪ -)

ಈಗಿನ ಜಿಂಬಾಬ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸೌತ್ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಬೆಳೆ ದವನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ಣನೀತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಕುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ರಾಬಿನ್ ದ್ವೀಪದ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದವನು. ಕೊನೆಗೂ ಸೆರೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವನು ಈಗ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ.

Letters to Martha ಅನ್ನುವುದು ಬ್ರೂಟಸ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಸಂಕಲನ.

ಅವನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿರುವ ಸಿಟ್ಟು, ನೋವು ಹಾಗೂ ಬಂಡಾಯ ಮನೋಭಾವಕ್ಕಿಂತ ಭಾವಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಮೆಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವೆನಿಸುವಂತಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬ್ರೂಟಸ್ ತೋರುವ ಕಲೆಗಾರಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಆಫ್ರಿಕದ ಕಪ್ಪು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರಾದ ಬ್ರೂಟಸ್ ಉತ್ತಮ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ನಿರೀಕ್ಷೆ

ಭೇಟಿಯ ದಿನ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಉಸಿರಾಡದ ಮಿಸುಕಾಡದ ಕಾದು ಕುಳಿತ ನಾವು ಹಿಡಿದ

ಕೆಡದಂತೆ ಗಾಜಿನ ಕೆಳಗೆ ಕಾಲ ಮಾದರಿಗೆಂದು

ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಸಾಲು. ಅದಕ ಗಳ ಡಿಟಂ ಫಿರ್

ವುಸ್ತಕದ ಗಟ್ಟಿ ರಟ್ಟು ಮುಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ crisM of its.i

ಅವಧಿ ಕೊನೆಗೊಂಡು

ಯಾವ ನರಪಿಳ್ಳೆಯೂ ಬಳಿ

ಸುಳಿಯದೇ ಹೋದದ್ದರರಿವುಟಿಸಿ

ಏಳು ಇನ್ನೇಳು ದಿನಗಳವರೆಗೆ

ತೆರವು, ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ

ಇರವು.

On the Island - 4

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಈ ಪದ್ಯ ಹಾಗೂ ಮುಂದೆ ಬರುವಂತಹವನ್ನು ಕವಿ ಬರೆದದ್ದು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ

ಮಾರ್ತಾಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ

ಅದರೊಳಗೂ ಜೈಲಿನ ಒಂಟಿ

ಬದುಕಿನಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು

ಕಿಕ್ಕಿರಿಯುವ

ಆಸ್ತಿಕ್ಯ ಭಾವ.

ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ದೇವರಿಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಕೈ ಮುಗಿದು

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಚಾಳಿ

ಕಾರಣವೇನೋ. ಅಥವಾ, ಕೈ ಚಾಚಿದರೆ ಸಾಕು,

ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಬೈಬಲ್ ಏನೋ ?

ಅಥವಾ, ಹತ್ತಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು

ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಸಾವು ಕಾರಣವೇನೋ.

ಎಷ್ಟಾದರೂ,

ಚಲಾವಣೆಗೆ ನಾಣ್ಯ ತಾನೇ ದೈವಭಕ್ತಿ?

ಭಕ್ತಿ ತೂಗುವ ಮಾತು ಚಲಾಯಿಸಿದವನಿಗೋ

ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲವರ ಅನುಗ್ರಹ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.

ಭಕ್ತಿ ಸೂಸಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೋತು ಬಂದದ್ದನ್ನು

ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ಬಡ್ಡಿ ಖಾತ್ರಿ.

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ದಮನಕ್ಕೆ

ಕಂಡ ಕಂಡ ದೇವರ ಪಾದಕ್ಕಡ್ಡ ಬಿದ್ದು

ಗೋಗರೆಯುವುದು ನಿತ್ಯಾನ ವಿಧಾನ, ಗೊತ್ತು.

ಆದರೂ, ಗೋಳು ಸುರಿಯುವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ದೇವರ ಜೊತೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಕೂತು

ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುವ ನಾನು.

Letters to Martha 4

127

ಮಾರ್ತಾಗೆ ಬರೆದ ಎರಡನೇ ಪತ್ರ

ನಡೆದ ಸಾವಿರದಲ್ಲೆ

ಖುದ್ದಾಗಿ ಕಂಡದ್ದೆರಡು.

ಆ ಎರಡು ಬಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಎದೆ ತಳಕ್ಕಿದ್ದ

ತಳಮಳ ನೋವು, ಜೀವಕ್ಕಿದ್ದ

ಅಪಾಯ ಭಯ ಒಂದೇ ಆದರೂ

ವಿಮೋಚನೆಗೆ ಕವಲೊಡೆದ ದಾರಿ.

ಆನೆ ತೋರಿಸಿ ತೀಟೆ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ

ಜನಕ್ಕಂಜಿದೊಬ್ಬ ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟುಗಳ

ತನ್ನ ಚಟ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ. ಬದಲು,

ಮೈನೆರೆದು ಮದುವೆಗೆ ಬಂದ

ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕನಸ ಕಟಕಟೆಯೊಳಗೆ

ಕೂತುಬಿಟ್ಟ.

ಗೂರಲಿಗೆ ಮೊದಲು, ಆಮೇಲೆ

ಮೂರ್ಛಾರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ

ಕೊನೆಗೆ ವಿಮೋಚನೆ ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣೆಯಲ್ಲಿ,

ಸಲಿಂಗರತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ

ಇಲ್ಲಿ ಜೈಲಲ್ಲಿ

ಅದೆಂಥ ಒತ್ತಡ.

Letters to Martha - 6

ಅವರ ಅಪರಾಧ

ನಮ್ಮ ಅವರ ಅಪರಾಧಗಳ ನಡುವೆ

ಅಂಥ ಅಂತರವಿಲ್ಲ,

ಗುಣಭೇದವಂತೂ ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ.

ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಉಬ್ಬಿ ಒಣ ದರ್ಪ ಚಲಾಯಿಸದವರು ಅಥವಾ, ನಮ್ಮದಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸಿ ಕೈ
ಚಾಚದೇ ಹೋದವರು ಅಥವಾ, ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಾದ ಮೇಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಬಳಸದವರು - ಒಂದಲ್ಲ
ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗದೇ ಉಳಿದವರು

ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಯಾರು,

ಹೇಳಿ.

ಎಂದೇ, ಅವರ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ

ಕೋರೆಹಲ್ಲಿನ ಕ್ರೌರ್ಯ

ತೊಡೆ ತಟ್ಟಿ ಎದೆ ಚಾಚಿದಾರ್ಭಟ ಅಟ್ಟಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ

ಒಳಗಿನ ಧ್ವನಿ ಮುಳುಗಿಸಿದಂಥ

ಮಂತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಗಂಟೆ ಜಾಗಟೆಗಳಲ್ಲಿ -

ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ.

ಆದರೂ, ಅವರ ಅಪರಾಧ ಅಗಾಧ

ಸುಸಂಘಟಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ,

ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಏಕಾಂತದ ಅರೆಬೆತ್ತಲೆ ಸಲಿಗೆ

ಬೀದಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಗುಂಪಿನ ಕಾಮಕೇಳಿಯಾದಂತೆ

ಅಸಹ್ಯ ಅಶ್ಲೀಲ ವಿಧ್ವಂಸಕ,

Their Guilt

129

ದ್ರೋಹ

ಮೋಣಕಾಲೂರಿ ಕೂತು ಎದೆಯ ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟೂ ನಿಷ್ಠೆ

ತಂದು ತುಂಬಿದ ನಿನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೈ ಚೌಕಟ್ಟು,

ಚಾಕು ಚೂರಿಗಳ ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ಜಗತ್ತಲ್ಲಿ

ಬದುಕಿದ್ದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಶೋಧಿಸಿದ ನಿನ್ನ ಗಂಭೀರ ದೃಷ್ಟಿ

ಸಮುದ್ರದಾಚೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತರೂ ಎದೆಗೆ

ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿದ ನಿನ್ನ ಅವೊತ್ತಿನ ಚಿತ್ರ ಎದ್ದು ದೂರಿದ ಹಾಗೆ

ದುಷ್ಟ ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ದ್ರೋಹದಾರೋಪಣೆ

ವಿಚಾರಣೆ ದಂಡ, ವಿನಾಯಿತಿಗೆ ನಮದೆಂಥ ಕಾರಣ?

ನನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದದ್ದು ತಾನೇ,

ನನ್ನ ನೆಲದೊಲವಿಗೆ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ.

ಆದರೂ, ಮಿತವಾಗುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆ

ನಿನ್ನ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವೆ.

ನೀನು ನಿನ್ನ ಅಲೌಕಿಕ ಚೆಲುವಿನ ಬಲೆ ಬೀಸಿ

ಒಲವಿನ ಸುಭದ್ರ ರಕ್ಷೆ

ಕೊಡುವ ವಾಗ್ಧಾನ ಮಾಡಿ

ನನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕಂಡು ಕಂಡೂ ಶಾಮೀಲಾದೆ _

ನನ್ನ ನೆಲಕ್ಕೆ ನಾನು ದ್ರೋಹ ಬಗಿದೆ.

ನಿನಗೆ ಸರಿಸಾಟಿ ಅವಳು,

ಮೆಲ್ಲೆದೆಯೆ ಕೋಮಲೆ.

ನಿನ್ನ ಹಾಗೇ ಅವಳು, ಅವಳೂ ಕ್ಷಮೆ ನೀಡಿ

ದ್ರೋಹದ ದೂರು ನನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗುವ

ಆಸೆ, ಭರವಸೆ.

It is the Constant Image of your Face

ಇರುಳಿಗೊಂದು ಹಾಡು

ನಿದ್ರೆ ಮಾಡು, ಚೆನ್ನಾಗಿ

ನಿದ್ರೆ ಮಾಡು, ಚಿನ್ನ.

ಬಂದರಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಕು ಬಡಿದಿರುವ

ದೀಪಗಳ ಮಂದ ಪ್ರಕಾಶ,

ಬೀದಿ ಬೀದಿಗೂ ಇಳಿದ

ಬುಳಬುಳ ಜಿರಳೆ ಪೋಲಿಸು ಕಾರು.

ತಿಗಣೆ ಹೆಣೆದ ರಗ್ಗು ಕಿತ್ತೊಗೆದಂತೆ

ಉರ ನೂರಾರು ಜೋಪಡಿ ತಗಡು

ಆಕಾಶಕ್ಕೆಸೆದ ಕ್ರೌರ್ಯ,

ಗಾಳಿ ಬೀಸದೆ ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಸದ್ದಂತೆ

ಆಸ್ಪೋಟಕ್ಕೆ ಕಾದು ಕೂತಿರುವ ಹೆದರಿಕೆ.

ಮುಗಿದರೂ ಮುಗಿಯದಂತಹ ಹಗಲ

ಸಿಟ್ಟಿನುಬ್ಬಸದುಸಿರು ಮಣ್ಣಿಂದ,

ಬಂಡೆಯಿಂದ.

ಏರಿಳಿದ ಎದೆಯ ಮಾರ್ದವದ

ಈ ರಾತ್ರಿಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ

ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಕಣೋಳಿಗಿರಲಿ,

ಒಲವೇ,

ಓ, ನನ್ನ ನೆಲವೇ.

Nightsong City

131

ಜಾನ್ ವೇಯ್ (೧೯೨೫ -)

ಅನೇಕ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೂ ಕಾದಂಬರಿಕಾರನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಕನಾಗಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಕವಿ. The Move- ment ಅನ್ನುವ ಐವತ್ತರ ದಶಕದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಹೊಸ ತೊಂದು ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೇಮ್ಸ್ ಛಂದಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಗೆ ನೂರುವರ್ಷದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಬಂಧದ ಜೊತೆಗೆ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಾವ್ಯ ಬರೆದ.

132

ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ

ತಲೆಕೆಳಗೆ ಅಂಗೈಯಿಟ್ಟು

ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿದ ಗೊರಿಲ್ಲ

ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೆ.

ದುಡಿದು ಸುಸ್ತಾದ ಗಂಡಾಳಿನ ಹಾಗೆ ;

ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ದುಡಿದುಡಿದು ಕಸುವಷ್ಟೂ ಸುಟ್ಟ

ಬಲಾಡ್ಯನ ಹಾಗೆ.

ಪ್ರಾಣಿ ನಿತ್ರಾಣಿ, ನಿಜ. ಆದರದು ಬಳಲಿದ್ದಕ್ಕೆ

ಕೆಲಸ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಒಡಲಿನಪಾರ ಶಕ್ತಿ

ಕ್ಷಯಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬೇಸರವೆ ಕಾರಣ.

ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹಗಲ ಬೆನ್ನಿಗಿನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರ ಹಗಲು,

ಪುಕಸಟ್ಟೆ ಕೂಳು. ಬೇಸರ ನೆಕ್ಕಿ ನೆಕ್ಕಿ

ಕರಗಿ ಹೋದದ್ದು ದೈತ್ಯ ಶಕ್ತಿ,

ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗದಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಕ್ಕಿದ್ದು

ಅದು ಗೇಯಲೆಂದೇ? ಗೊರಿಲ್ಲ

ಗೊರಿಲ್ಲವಾಗಿ ಉಳಿದರಷ್ಟೇ ಸಾಕು ನಮಗೆ

ಎಂದೇ ಅಂದು ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ

ತಲೆಕೆಳಗೆ ಅಂಗೈಯಿಟ್ಟು

ಅಂಗಾಂತ ಮಲಗಿತ್ತು ಗೊರಿಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೆ

ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ, ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ,

ಅವರು ಅವರಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು

ನಾವು ಸಾಕುವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆ,

133

ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹಗಲ ಬೆನ್ನಿಗಿನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರ ಹಗಲು,

ಪುಕಸಟ್ಟಿ ಕೂಳು. ಅಂಗಾಂತ ಮಲಗಿ ಅಂಗೈಲಿಟ್ಟ

ತಲೆತುಂಬ ಬೇಸರ.

Au Jardin Au Plantes

ಎಲಿಸಬೆತ್ ಜೆನಿಂಗ್ಸ್ ಜೆನಿಂಗ್ಸ್ (೧೯೨೬ -)

ತುಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅನುಭವದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಶೋಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಬರೆಯುವ ಈಕೆ ರಾಬರ್ಟ್ ಲವೆಲ್ ಹಾಗೂ ಸಿಲ್ವಿಯಾ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಗೇ ಮನೋವ್ಯಾಧಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಅದರ ಬಗೆಗೂ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನೊಪ್ಪಿಗೆಯೆನ್ನುವಷ್ಟು ಬಿಚ್ಚಿ ಹರಡಿದ ಕವನಗಳು ಇವಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ವಯಸ್ಸಾದ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮಂದಿರ ಬಗೆಗೆ ಬರೆದ One Flesh ಅನ್ನುವ ಪದ್ಯ ಜೆನಿಂಗ್ಸ್ ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳಲ್ಲೊಂದು.

135

ಮುಪ್ಪು

ಸರಿಹೊತ್ತಲ್ಲೂ ಮಂಚಗಳ ನಡುವೆ ಕಪಾಟಿನ ಮೇಲೆ

ಸಣ್ಣಗುರಿಯುವ ದೀಪ. ಕೈ ಹಿಡಿದ ಪುಸ್ತಕದ ಹಾಳೆ

ತಿರುವದೇ ಮಲಗಿದ ಗಂಡು, ಗಂಡು ಕುಲದಷ್ಟು ಅಷ್ಟೂ ಚಿಂತೆ

ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಹುಟ್ಟೂರ ಮುಟ್ಟಿ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಂಥ

ಹೆಣ್ಣು ಮಾರಾಚೆಗೆ, ಚಾವಣಿಯ ನೆರಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ

ಯಾವ ಘಟನೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ? ಯಾವಾಗ, ಎಲ್ಲಿ?

ಹಿಂದೆಂದೂ ಉಬ್ಬಿ ಅಬ್ಬರಿಸಿದ ಕಾಮ ಚೆಲ್ಲಿದ ಜೊಂಡಂತೆ

ಇವರು. ಪ್ರೀತಿ ಬತ್ತಿದಂತೆನಿಸಿ ಭೂತಗಣ ಕಣ್ಮಂದೆ

ಕುಣಿದಾಗ ಅಥವಾ ಹುಚ್ಚೆದ್ದ ಹಳ್ಳ ಕೊಚ್ಚಿ ದಡ ಕೆಡವಿ
ಕಬಳಿಸಿದಾಗ ಗಕ್ಕನೆ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಶ. ಬಯಕೆಗಳ ಗೊಡವೆ
ಕಳಚಿದಾಶ್ರಮದ ಬದುಕಷ್ಟೆ ಉಳಿಯುವುದೆ ಕೊನೆಗೆ?
ಒಪ್ಪ ಮಾಡಿ ಕುದುರಿಸಿದ ಆಲಯದ ಬದುಕು ಅಡವಿಗೇ?

ಒಡೆದು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದರೂ ಇವರದ್ದು ಅತಿ ಸಮೀಪದ
ಬದುಕು. ನಡುವಿಗೆ ನಿಂತ ಮೌನಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲಿನ ಹದ
ಅವಲಂಬನಕ್ಕಾಯ್ತು ಗೂಡಿಗಾಗದೇ ಹೋದದ್ದು,
ಮೈ ಸವರಿ ತೇಲಿ ಹೋಗುವ ಕಾಲ ಮೃದು,
ಗಾಳಿಯಂತೆ, ನನಗಿದೆ, ಇವರಿಗಿದೆಯೇ ಬೆಂಕಿ
ತಣ್ಣಗೆ ಆರಿ ಮಾಗಿ ಚಳಿ ಕಾಲೂರಿ ನಿಂತದ್ದರ ಶಂಕೆ ?

One Flesh

ಮಾಗಿಯ ಮೊದಲಿಗೊಂದು ಹಾಡು

ವಾಸನೆಗಳ ಬೆನ್ನೇರಿ ಮಾಗಿ

ಕದ್ದು ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಿರ, ಹೇಳಿ,

ನೆನ್ನೆ ಹಾಗೇ ಈಗಲೂ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಗಾಳಿ

ಹಸಿರು ಮರ ಬಸಿರು ಹೊಲ ಕಣ್ಣು

ಕುಕ್ಕುವ ಹೂವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ

ಆದರೂ ಮಾಗಿ, ಹೇಗೆ ?

ಮಕ್ಕಳ ಮಿಠಾಯಲ್ಲಿ ಕಾಲದುರುಳು

ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಪ್ರೊಸ್ಟನಿಗೆ ದ್ವಂದ್ವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ

ಸಾಧ್ಯವೇನೋ. ಅದೇ ಬೇಸಿಗೆ ಸೂರ್ಯ

ಆದರೂ, ನೆಲದಾಳದಿಂದ ತೆಳ್ಳಗೆ

ಎದ್ದು ಸುಳಿದಾಡುವಂತೆ ಹೋಗಿ.

ಮೈ ತಡವಿದಂತೆ ಮಾಗಿ ಬೆರಳು.

ಒಂದೊಂದು ಋತುವೂ ತೂಗಿ ಬಿಡುವ ಗೊಂಚಲು

ಹಲುಬು, ಪ್ರತಿ ಹಲುಬಿಗೂ ನಾಮಕರಣ ;

ಚೈತ್ರ ವೈಶಾಖ ಜೇಷ್ಠ ಆಷಾಢ ಶ್ರಾವಣ.

ಬಳಕ್ಕಿಳಿದು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ಹೊರಗಿಟ್ಟ

ಮೂಡಿಗೊಂದಿಷ್ಟು ಉಸಿರೂದಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟು

ಅಮೂರ್ತಕ್ಕೆ ಮೈಯುಡಿಸುವುದು ಹಂಬಲು.

ಆದರೂ, ಪರವಶವಾದಂತೆ ಬಗೆ

ಓಡೋಡಿ ನಿಂತಾಗ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಗಾಳಿ,

ಹೊಗೆ ಬೆಂಕಿಗಳ ಮಾಗಿ, ಸಣ್ಣಗೆ ಚಳಿ.

137

ಮುಚ್ಚಿದ ಕಿಟಕಿಯಾಚೆಗೆ ಬೀದಿ ತುಂಬುವ ಹಾಗೆ

ಬಿಸಿಲಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ನಾನೇ ಮಾಗಿಯೆಂದುಕೊಂಡಾಗ

ಸುಳಿದಾಡುವುದು ಮಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಒಳಗೆ

Song at the beginning of Autumn

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಪ್ರೂಸ್ಟ್- Marcel Proust (Remembrance of Things Past)

ಈ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲಿಗಿದ್ದ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ,

138

ಆಡೆನ್ ಹಾಗೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಬಿಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೂ ಬರೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ ಅಂತನ್ನಿಸದ ಹಾಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಗನ್ ಕಾವ್ಯವಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಓರಗೆಯವರಾದ ಲಾರ್ಕಿನ್, ವೇಯ್ ಅವರ ಮಾದರಿಗೂ ಇವನ ಮಾದರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ದಶಕದ, ಅಂದರೆ ಡಿಲನ್ ಥಾಮಸ್ ಅಂತಹ ಕವಿಗಳ, ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಸಿಸಮ್‌ನ ವಿರುದ್ಧ ಬರೆದಂತೆ ಅಲಂಕಾರ ಅಡಂಬರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಲಾರ್ಕಿನ್ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗನ್ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಕೀ ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಎದೆ ಮುಟ್ಟುವಂಥ ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆದ.

ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತ್ತು ಅವನ ತಾಯಿ

ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತ ಅವನಿಗಿಂತ ದೇವರು

ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವೆ, ಮಗನೇ? ಕಳಿತ

ಹಣ್ಣಿನ ಬಂಗಾರದಂಥ ತೋಟವಿದೆ, ಇಲ್ಲಿರು.

ತಿರುಳು ತುಂಬಿದ ಪೇರು ಹಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಿತ.

ಕಾಲ ಬಂದು ಫಲ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದರೂ

ಕಣ್ಣೀರಿಗುದ್ದಿಲ್ಲ, ನೆಲಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿ ಪಾಕ.

“ನನಗಾದರೂ ನಾನು ನನಗಲ್ಲದಂತೆ.

ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಾತಾಡದೇ ನಿಂತು
ಪರದೇಶಿಯಾದರೂ ಹತ್ತು ಜನದಂತೆ ಕಂಡ
ಗಂಡಸಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು ಬಿಳಿ ಹೂವಿನೊಂದು ದಂಟು.
ದೇವಾಧಿದೇವ ಅಥವಾ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಗಂಡ -
ಯಾರಿಗೂ ಇರದ ಅವನ ಕಣ್ಣಿನ ಕೆಂಡ
ಸುಟ್ಟು ಸುರುವಾದದ್ದು, ಅದಕ್ಕಿದೆಯೆ ಅಂತ್ಯ?
ನನಗೆ ನಾನಾದರೂ ಆಗ ನನಗಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯಾರಿವರು ನಿನ್ನ ಜೀತಕ್ಕೆ ನಿಂತ
ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ? ಅರ್ಥವಾಗದು ನಿನ್ನ ಮಾತು.
ಮಾತು ಕಲಿಸಿದ್ದು ನಾನು. ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ನೀನೂ ಅಂದು
ಋತು ಕಳೆದು ಹೊಸತೊಂದು ಋತು
ಬಂದು ಕರೆತಂದ ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗುರುತು
ಹಿಡಿದು ಕರೆದಿದ್ದೆ. ಮನೆಗೆ ಮೌನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗು ಸಂತೆಯಿಂದ-
“ನನಗಾದರೂ ನಾನು ನನಗಲ್ಲದಂತೆ.”

ಮುನಿಸೇಕೆ, ಮಗನೆ, ಕೇಳು ಹೆತ್ತವಳ ಮಾತು.
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಸಲಕರಣೆ ಸಾಲಾಗಿ

ಕಾದಿದೆ -ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮೊಳೆ ಚಾಕು

ಗರಗಸ, ಹತ್ತರಿ ಹಿಡಿದು ಜಾಣ ಬಡಗಿ

ಮಾಡುವ ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜುಗಳಂತೆ ನಯವಾಗಿ ಬದುಕು.

ಪಾಠ ಕಲಿಸುವ ನಾನು, ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ, ಹೆಂಡತಿಯ ಹಾಗೆ

ನನ್ನೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀನಾಗುವಂತೆ.

ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದತ್ತ

ಸೊಕ್ಕಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ

ಬೇಕು. ತುಪ್ಪಳದ ಉದ್ದ ನಿಲುವಾಗಿ ತೊಟ್ಟ

ಪಂಡಿತರ ಜೊತೆಗೆ ವಾದ ಹೂಡಿದೆಯಲ್ಲ, ಹಟಮಾರಿ ಉದ್ದಟ.

ಈಗ ಪ್ರತಿ ಬೀದಿಗೂ ಬಂದಂತೆ ದೊಂಬಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ

ಯಾರ ಕೈಯೊಳಗಿದೆಯೋ ಕುಡುಗೋಲು ಕತ್ತಿ ?

ಅವರಿವರಿಗಾದವನು ತನಗಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಟ್ಟಿ ಹೊರಗೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟರೇ

ಸಾಕು, ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುವುದು ಕರಾಳ ನೆರಳು.

ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಹತ್ತಿರವಿರದೆ ಹೊಕ್ಕುಳ ದಾರ

ನಾನೇ ಹಿಡಿದು ಕಡಿದು ಪಡೆದ ಮಗನೇ, ಕೇಳು :

ಅಷ್ಟೆತ್ತರಕ್ಕಿದ್ದರೂ ನೀನು, ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವರೇ

ಎಂದು ಕರೆಯಲಾರದು ಹೆತ್ತ ಕರುಳು

'ನನಗೆ ನಾನಾದರೂ ನಾನು ನನಗಾಗದಂತೆ'.

Jesus and his Mother

141

ಕೊನೆಗುಳಿದ ಮಾನವ

ಸದ್ಯ ಕೊನೆಗಾದರೂ ಬಂತು ಮೊರೆಗೆ ಮಾರುತ್ತರ,

ಅಶರೀರ ವಾಣಿಯೇ ಹೇಳು, ಇದ್ದೀಯ ಹತ್ತಿರ ?

ಇಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹತ್ತಿರ.

ತಳ ಕಾಣದೊಂದು ಕಮ್ಮರಿಯೊಳಗೆ ನೀನು ಸುಭದ್ರ,

ಕೊನೆಗಂಡಿತೇ ಕಳೆದ ಯುದ್ಧ?

ಮುಗಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಯುದ್ಧ.

ನನ್ನದು ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣ. ಒಬ್ಬನೂ ಎದುರಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳದಲ್ಲೆ?

ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿಲ್ಲ.

ಜನಜಂಗುಳಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದವ ನಾನು ;

ತಳಪಾಯ ಕುಸಿದು ತಲೆಗೆ ಚಾವಣಿ ಬಿತ್ತು. ಉಳಿದಿರುವದೇನು?

ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು, ನೀನು.

ಸುತ್ತ ಬತ್ತಲಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯ ಹಿಡಿದ ಎದೆ

ತಳಕ್ಕಿರುವ ಭಯ ಕಳೆಯುವಂತೇನಿದೆ?

ಇರುವುದೊಂದೇ ದಾರಿ, ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆ,

ಯಾವ ಭಾವನೆಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿಡಲಿ ಅಳಿದುಳಿದ ನಂಬಿಕೆ ?

ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದೇನು ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ?

ಇದೆಯಲ್ಲ ಹೇಸಿಕೆ.

Last Man ||

142

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಬ್ರಾತ್ ವೇಟ್ (೧೯೩೦ -)

ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸಿನ ಬಾರ್ಬೇಡೋಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಲ್ಲಿ, ಈಗ ಕಿಂಗ್‌ಸ್ಟನ್ನಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾತ್‌ವೇಟ್ ಬರೆದಿರುವುದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಜನದ ಬಗೆಗೆ, ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಅವರಿ ಗಾಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವೇ ಅವನ ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತು, ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಪ್ಪು ಜನ ಹೇಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಾರು ಅನ್ನುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಕ್ರಮವೇ ಬ್ರಾಡ್‌ವೇಟಿನ್ ಕಾವ್ಯ.

Rites of Passage ಅನ್ನುವ ಸಂಕಲನ 1967ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಕವಿಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದ ಗಮನ ಸಿಕ್ಕಿತು.

143

ಮುಳುಕು

ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ದ್ವೀಪವನ್ನೇ ಬಾಚಿ

ಎತ್ತಿ ನೀರಿಗೆ ಅನಾಮತ್ತು ಮೊಗುಚಿ

ಆಳದ ರೇವು ಕಟ್ಟುವ ಮೊದಲು

ದೂರದ ನೀರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಹಿತಮಿತವಾಗಿ

ತೂಗಿದ ಹಡಗು. ಹಡಗಿನಟ್ಟದ ಮೇಲೆ

ಗಂಡಸರ ಕೈಗೆ ದುಬಾರಿ ಗಡಿಯಾರ,

ಹೆಂಗಸರ ಕೈತುಂಬ ಬಣ್ಣದ ಬಳೆ,

ಕನ್ನಡಕದ ಮನೆಗೆ ರೆಪ್ಪೆ ಬಡಿಯದ

ನೀಲಿ ನೀಲಿ ಕಣ್ಣು.

ಲಂಗರಿಳಿಬಿಟ್ಟು ಹಡಗು ತಂಗಿದ ಕಡೆಗೆ

ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ನಾವು

ಚೆಡ್ಡಿ ಹುಡುಗರ ಪಡೆ

ಅವರು ಕೂತಲ್ಲಿಂದ ಕೈ ಬೀಸಿ ಎಸೆದ

ಒಂದೊಂದು ಬಿಲ್ಲೆಯೂ ಒಂದು ಲೋಹದ ಹಕ್ಕಿ

ಚಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಟೆ ಹಕ್ಕಿ ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದು

ಒಳಕ್ಕಿಳಿದು ನಿಧಾನ ನಿಧಾನ

ಲೋಲಕದಂತೆ ತೊನೆದಾಡಿ ಹಡಗು ಕಲಕಿದ
ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಂಥ ಕಪ್ಪು ನೀರೊಳಗೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ
ಅರೆಗಳಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಮರುಗಳಿಗೆಗೇ
ನಿತ್ರಾಣವಾದೊಂದು ಬಿಸಿಲು ಕೋಲಿಗೆ ಢಿಕ್ಕಿ
ಹೊಡೆದಾಗ ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬೆಳಗಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು ನಾಣ್ಯ.

144

ಆಳುದ್ದ ನೀರೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಕಾದಿದ್ದ
ಹುಡುಗರ ಬೆಕ್ಕುಗಣ್ಣು.
ಕೈಗೆ ತಣ್ಣನೆ ನಾಣ್ಯ,
ನಮಗೆ ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕ ಪರಮ ಸುಖ.
ಹಠಾತ್ತನೆ ಚಾಲಕ ದಂಡ
ಗಿರ್ರನೆ ತಿರುಗಿ ನೀರು ನೀರ್ಗಲ್ಲಾಗಿ
ಕೊರೆದರೇನಂತೆ ? ಅಥವಾ, ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ
ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಮುಳುಗಿದ ಕರಾಳ ನೆರಳು
ಶಾರ್ಕಾದರೇನಂತೆ, ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ ?

145

Dives

ಡೆರೆಕ್ ವಾಲ್ಕಾಟ್ (೧೯೩೦ - ೧)

ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸಿನ ಸೇಂಟ್ ಲೂಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು, ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಾಲ್ಕಾಟ್ ಹಲವಾರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಂಕಲನ In a Green Night, ವಿಮರ್ಶಕ ರೆಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಭಾಷೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಚುರುಕನ್ನು ತಂದ ಕವಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ತೀವ್ರವಾದ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಉತ್ಕಟವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಕಾಟ್ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಈಚೆಗೆ ವಾಲ್ಕಾಟ್‌ಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ.

146

ಸಂಸ್ಕಾರ

ಆಸಾಮಿ ಕುಲಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಂತೆ. ಅಂಥವನ

ಆನೆ ಅಪ್ಪಣೆ ತಾನೆ? ಸರಿ, ಹೊತ್ತಾರೆಗೇ

ದಿಬ್ಬದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಫೇರಾಯಿಸಿತು ಊರ ಜನ.

ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕರಿಗೆ ಇಂಥ ಇಂಥ ಕಿರಾತ ಸಂಸ್ಕಾರ

ನಾಚಿಕೆಗೇಡು-ಪಾದ್ರಿಗಳ ದೂರು. ನಮಗೆ

ಗೊತ್ತಿತ್ತು : ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ನಮ್ಮವರ

ಮೂಲಭೂತ ನಂಬಿಕೆ ಕೆದಕಿ ನೋಡುವ ತವಕ

ಎಲವಲಾ ಇವರ, ಇವರೊಳಗೂ ಇಂಥ ಕುಹಕ.

“ನಾವು ಕಳಕೊಂಡಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ ನೋಡು.

ಡೋಲು ಬಾರಿಸಿ ಕುಣಿಕುಣಿದು ಹೊಳೆಗೆ ಕುರಿಯೆಳೆದು

ತರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಅದೆಂಥ ಲಯ, ಅದೆಂಥ ಬೆಡಗು.

ಧಾರಾಳ ಕಳ್ಳು ಮಾರಾಮಾರಿ, ಕಾಡಾದ ಹಾಗೆ ಉರು.

“ಕೊಚ್ಚಿ ಕುರಿ ಕೊಂದ ಜನ ಹೀರಿ ಉಚ್ಚಿದ ರಕ್ತ

ಏನು ಮಜ, ಬಯಲಾದಂತೆ ಆಗ ಬಾಳ ಸತ್ಯ'.

Moeurs Anciennes

147

ಟೆಡ್ ನ್ಯೂಸ್ (೧೯೩೦-)

ಈಚಿನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಕಿನ್ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖನೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖನಾದ ಹೂಸ್ ಸದ್ಯದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹಿಂಸೆ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಾಣಿಪ್ರಪಂಚದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದಂತಿದೆ ಇವನ ಕಾವ್ಯ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯೂ ಭಾಷೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದೊಂದು ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯನ್ನು ತಂದವನು ಈಚೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಛಂದದ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣ ಬಹುದು.

ಟೆಡ್ ಹೂಸಿನ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಲ್ವಿಯಾ ಪ್ಲಾತ್, ಅವಳು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಟ ವಾಗದೇ ಉಳಿದಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಕವನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅವಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ.

ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಂದ ಟೆಡ್ ಹೂಸಿನ Crow ಸಂಕಲನದ ಬಗೆಗೆ ಸುರುವಾದ ಚರ್ಚೆ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪದ್ಯಮಾಲೆಯನ್ನುವ ಹಾಗೇ ಅದು ಕವಿಯ ಕಾವ್ಯರಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಇಳಿಮುಖ ವಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

148

ಎಸ್ತರಿನ ಗಂಡು ಬೆಕ್ಕು

ದಿನವಿಡೀ ಒಂದು ಕಾಲೊರಸಾಗಿ ಮೈ ಚಾಚಿ

ಕಣ್ಣು ಬಾಯಿಗಳಿರದೆ ಮಲಗಿರುವ ಬೆಕ್ಕು :

ನಿರಂತರ ಕದನ ನೂರಾರು ಹೆಂಡರು ಕೊಟ್ಟ

ಹತ್ತಾರು ಬೋರೆ; ಕಿವಿ ಹರಕುಮುರುಕು.

ಹಳೆ ಹಗ್ಗ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗೋಣಿಚೀಲದ ನಿಧೆ

ಸಂಜೆ ನೀಲಿಗೆ ಮುಗಿದು ಬಿಟ್ಟ ಮಣಿಗಲ್ಲು

ಕಣ್ಣು ರಂಗೋ ಹಸಿರು. ಆಕಳಿಕೆ ಕೆಂಪೊಳಗೆ

ಹೊಲಿಗೆ ಸೂಜಿಯ ಹಾಗೆ ಕೋರೆಹಲ್ಲು.

ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕೊಂದು ಛಂಗನೆ ಹಾರಿ ಸವಾರನ

ಕತ್ತೆ ಸುತ್ತಲೂ ಕೊಕ್ಕೆಗಳ ಬೋನು ಬಿತ್ತು.

ಶತಮಾನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹಲ್ಲು ಪಂಜಗಳಿದಿರು

ವೃಥಾ ಹೆಣಗಾಡಿದ್ದ ಸವಾರ ಸತ್ತು

ಬಿದ್ದ ಕಡೆ ಈಗಲೂ ರಕ್ತದ ಕಲೆ. ಇಂದಿಗೂ

ಆಗಾಗ ಅವತರಿಸಿ ಬಂದದೇ ಬೆಕ್ಕು

ಕುನ್ನಿಗಳ ಕರುಳು ಬಗೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಕದ್ದು

ಬಂದೊಂದು ಕೊಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮುಕ್ಕ

ಹೇಂಟೆ ತಲೆ ಉರುಳುವುದು. ಬೆಕ್ಕಿಗೋ ಸಾವಿಲ್ಲ;

ನಾಯಿಗಳ ಸಿಟ್ಟು, ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹಾರಿಸಿದ

ಬಂದೂಕ, ಬೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯ ತೊಟ್ಟಿ

ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಕಾಮಕೇಳಿ ಹತ್ತಾರು ವಿಧ

ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಂದ ಎದ್ದು ಬರುವ ಗಂಡು ಅಖಂಡ.

ಎದ್ದಾಗಲಂತು ಸರಿ, ನಿಡ್ಡೆಯೊಳಗೂ

ಚಂದ್ರನದೆ ಗೀಳು : ಮಾಳಿಗೆ ದಾಟಿ ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ

ಗೋಳದಾಚೆಗೆ ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣು ಕೂಗು.

Esther's Tom Cat

ಗೂಳಿಕಪ್ಪೆ

ಹೊಂಡದ ನೀರು ತಡೆದು ಹಿಡಿದು

ಜಡವಾದರೂ ಕೂಗು ಮೊಳಗುವ ಹಾಗೆ

ಬಳುಕಾಡುವ ತನ್ನ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಲೆತ್ತಿ ಕುಟ್ಟಿ

ಮಂದ್ರಸ್ವರ ಹೊರಡಿಸುವುದೊಂದು ಜಾತಿ

ಕಪ್ಪೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು.

ಆದರೂ, ಅಂತಿಂಥ ಕಪ್ಪೆ ನೀನಲ್ಲ

ನಿನ್ನಂಥ ಕಪ್ಪೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲ

ಗೂಳಿಕಪ್ಪೆ.

ಕಾವಳದ ನೂರು ಕಹಳೆಗಳ ಕೂಗು

ಬಡಿದದ್ದೆ ತಡ, ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಕಪ್ಪು

ಹಠಾತ್ತಾನೆ ಸೀಳಿ

ಕಣ್ಣ ನೇರ ಹಿಡಿದೇ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಂತೆ ದೈತ್ಯ ನೌಕೆ.

ಅಷ್ಟೇಕೆ,

ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದ ದೇವರ ಹಾಗೆ

ಸಿಟ್ಟು ಕಾರಿದ ನಿನ್ನ ಗುಡುಗು ಮೊದಲ ಸಲ ಕೇಳಿ

ಕೆಸರಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕತ್ತವರೆಗೂ ಹೂತು

ಮಳೆಮೋಡ ಕಕ್ಕಿ ಹುಯಲಿಟ್ಟು ಗೂಳಿ

ಗುಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು ತುಂಬಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪಿದೆ.

ಆದರೋ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ,

ಹತ್ತ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ:

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನ ಚಡ್ಡಿ ಜೇಬಿನ

ನಿಧಿ ಇಲಿಯಷ್ಟು ಗಾತ್ರದ ನಿನ್ನ

ಮುದುಕಿ ಕೈಯೊಳಗೆ

ಮುದುರಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿ ಕೂತ

ಮೌನ.

Bullfrog

150

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಅನಾಹುತವಾದ ಹಾಗೇ ಕಿರುಚಿ

ಮೂಲೆ ಕತ್ತಲಿಗೆ ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ತೆವಳಿ ಹುಣ್ಣು

ನೆಕ್ಕುವಳು, ಗೂತ್ತು. ಗೂಳಿ ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆ ಮರೆಯ ಗುಬ್ಬುಚ್ಚಿ

ಇವಳು. ಹಗಲಿಡೀ ಗಂಡಸರ ನಡುವೆ ಹೆಣ್ಣು

ದೊಂಬ ಚಾಲೂಕು, ಕದ್ದಿಣುಕಿ ನೋಡಿ ಸಡಗರದ ಹೆಜ್ಜೆ

ಹಾಕುತ್ತ ಕೊಂಬು ಅಲುಗಾಡಲಷ್ಟೇ ಸಾಕು,

ಪಟಪಟನೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿದವಳೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುವಳು. ಸಂಜೆ,

ಕೀಲು ಕೊಟ್ಟಿಲಿಯ ಹಾಗೆ ಓಣಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ,

ಎಡಬಲದ ಕಾಮ ಕೈ ಚಾಚಿ ಕಾದಿರುವ ಹಾಗೇ,

ಓಡಿ, ಮನೆಗೂಡ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಹೊಕ್ಕು

ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ಬೇಗ ರುಚಿರುಚಿಯ ಅಡಿಗೆ

ಮಾಡಿ ಬಡಿಸುವಳು. ಗೋಮೆ ಹಚ್ಚಿ ತುಸ ಹೊತ್ತು

ಕೂತು ಹೆಣ್ಣು ಮಲಗುವಳು. ಸ್ವಿಚೊತ್ತಿದಾಗವಳ ಬಾಳ

ಮುವ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಮುಸುಕಿನೊಳಗೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ

ಅಂದ ಬಿಗಿಹಿಂಡಿ ಮಲಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನೆಳಸು ಕಣ್ಣುಗಳ

ರೆಪ್ಪೆಯಾಡುವುದು ಮತ್ತೆ ಮುಂಜಾವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ.

Secretary

ಕಾಗೆಯ ಮತಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ

ದೇವರ ಪ್ರೀತಿ ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದರೆ

ತನ್ನ ಕತೆ ಎಂದೋ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು

ಎಂದಂದುಕೊಂಡಾಗ ದೇವರ ಪ್ರೀತಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು.

ತನಗಿದ್ದ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅದೇ ಕೊನೆಯೆನಿಸಿ

ಕಾಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ತನ್ನ ಎದೆಬಡಿತಕ್ಕೊರಗಿ

ಮಲಗಿದಾಗ ಜೀವಕ್ಕೆ ಆರಾಮವೆನ್ನಿಸಿತ್ತು.

ದೇವನಾಗರಿ 'ಕಾಗೆ'. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ

ಅವತರಿಸಿ ಬರುವ ದೇವರಿಗೆ ಸಾಬೀತಾಗಿ

ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ.

ಕಲ್ಲಿರುವುದು ನಿಜವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ

'ಕಲ್ಲು' ಮಾತಾಡುವುದು ಯಾರು?

ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿದ ಕಾಗೆ ಕೂಗಿ ಸುಮ್ಮನಾದಾಗ

ಬಿಮ್ಮೆನುವ ಮೌನ ಅದು ಯಾರ ಮಾತು ?

ಕೊಂಬೆ ತೂಗುವ ಸತ್ತ ಕಾಗೆಯೊಡಲಿಂದ

ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುವ ಸೀಸದ ಗುಂಡು

ಅದು ಯಾರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ವಸ್ತು?

ಸೀನ ಸೂಸುವ ಮೌನ ಯಾರ ಮಾತು?

ಕಾಗೆಗಾಗ ಮನದಟ್ಟಾಯ್ತು :

ಇರುವುದಿಬ್ಬರು, ಇರುವ ಇಬ್ಬರೂ ದೇವರು.

ಒಬ್ಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಂಡ,

ತನಗಾಗದವರೆಲ್ಲ ಅವನ ಬಳಗ

ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಥರದಾಯುಧ.

Crow's Theology

152

ಚಿರತೆ

ಬಿಸಿಲಿಗಾಕಳಿಸುತ್ತ ಕೂತ ಕೋತಿಗೆ ಹೇನು

ಅ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನ, ಚೀರಾಡುವುದು ಗಿಣಿ ಗರಿಗೆ

ಕಿಡಿ ತಗುಲಿದ ಹಾಗೆ, ಅಥವಾ ಕಡಲೆ ಪೊಟ್ಟಣ

ಕಂಡು ಅಂಡು ಕುಣಿಸುವುದು ಬೀದಿ ಸೂಳೆ ಹಾಗೆ,

ಮೈಗಳ್ಳತನದ ಬಳಲಿಕೆ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಹುಲಿಗೆ,

ಅವಶೇಷವಾದಂತೆ ಹೆಬ್ಬಾವಿನ ಸುರುಳಿ,

ಮೊದಲ ನೋಟಕ್ಕೆ ಖಾಲಿ ಕಾಣುವ ಬೋನಲ್ಲಿ

ತಿದಿಯೊತ್ತುವುದು ಬದಿಗೆ ಒಣ ಹುಲ್ಲು ಹಾಸಿಗೆ

ಇವೆಲ್ಲದರಾಚೆ ಬೋನಿನ ಹೊರಗೆ ಜನಸ್ತೋಮ

ಕಂಡ ಕನಸಿಗೆ ಬಂದಿಯಾದ ಎಳೆ ಮಗುವಂತೆ

ಪರವಶ ನಿಂತ ಮಂದಿಗಳೆನ್ನಿಷ್ಣು ಗಮನ

ಕೊಡದೆ ವಿರಮಿಸದೆ ರಳಾಯಿಸುವುದು ಚಿರತೆ. ಬ

ಭೈರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಸುತ್ತ ಕತ್ತಲ ಕೊರೆದರೂ

ಕಣೋಳಗಿನ ಬೆಂಕಿ ಬೆಳಕು ಕೋರೈಸಿ ಕುರುಡು

ಮಿದುಳಿನೊಂದೊಂದು ಸಂದಿಗೂ ನೆತ್ತರು

ನುಗ್ಗಿ ಧಮನಿ ಸಿಡಿದು ಕಿವುಡಾಗಿಸಿದ ಗುಡುಗು.

ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳು ಶತಪಥಕ್ಕೆ ಗಡಿಯಾದರೂ

ಅದರ ಅನಧೀನತೆಗೆ ಪಂಜರವಿಲ್ಲ. ಹಿಡಿದು

ಕಟ್ಟಿ ಸಾಕಿದ ಕನಸಿಗನಂತೆ : ನೆಲಕ್ಕೆಳಿದು

ಬಂದ ಕ್ಷಿತಿಜವೇ ಕುಣಿಯುವುದು ಕಣ್ಣಿನಿದಿರು.

The Jaguar

ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ

ನಾಯಿ ಬೊಗಳು ಹಾಗೂ ಬಕೆಟ್ಟಿನ ರುಣರುಣಕ್ಕಷ್ಟೆ

ಸುರುಟಿದ ಸಣ್ಣ ತಣ್ಣನೆಯ ಸಂಜೆ

ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ನಿಂತ ನೀನು ಪುಟಾಣಿ ಹುಡುಗಿ,

ಮೈ ಮುಟ್ಟಿ ಜುಮ್ಮನ್ನಿಸುವ ಇಬ್ಬನಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ -

ಸೆಟೆದು ನಿಂತ ಜೇಡನ ಬಲೆ.

ಮೊದಲ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಳಕದಾಮಿಷವೊಡ್ಡಿ

ಕೈ ನೀಡಿ ಕರೆದ, ತುಂಬಿ ತುಳುಕದ, ಕೊಡ ಕನ್ನಡಿ.

ಓಣಿಯೆಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಬೇಲಿ.

ಬಿಸಿಯುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಸುರುಸುರುಳಿ ದಂಡೆ

ಬೇಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ನಡೆದ ಸಂಜೆ ಹಸುಗಳ ಸಾಲು -

ನೆತ್ತರಿನ ಕಪ್ಪು ಹೊಳೆ, ಹತ್ತಾರು ಬಂಡೆ :

ಚೆಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಗಡಿಗೆ ಹಾಲು.

“ಚಂದ್ರ ಚಂದ್ರ’,

ನಿನ್ನ ಕೂಗಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರ

ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕಿಟ್ಟು ನಿಂತು ನೋಡಿದ :

ಬೆರಗು ಮಿರುಗಿನ ಮುಖವೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದ

ತಾನೇ ಕಡೆದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡಿದ

ಶಿಲ್ಪಿಯಂತೆ.

Full Moon and Little Frieda

154

ಕಾಗೆಯ ಹುಡುಗಾಟ

ಈಡನ್ನಿನ ಹೂವು ಕವಿದ ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ

ಆತ್ಮವಿರದೆ ಬರಿ ಕೊರಡಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಎರಡು

ದೇಹ : ಅರೆತೆರೆದ ಬಾಯಿ, ಬೆಳಕಿರದ ಕಣ್ಣು,

ಒಂದು ಗಂಡು, ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣು.

ಪರಿಹಾರವಿರದ ಭೀಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು ಎನಿಸಿ

ಅಂಗೈಲಿಟ್ಟ ತಲೆ ಬಲು ಭಾರವಾಗಿ ನಗು

ದೇವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂತು.

ಕಾಗೆ ನಕ್ಕು ಗಕ್ಕನೆರಗಿ

ದೇವರ ಏಕೈಕ ಸಂತಾನವಾದ ಹುಳ ಹಿಡಿದು

ಕಡಿದಾಗ ಮಿಲುಗುಟ್ಟಿದವು ಎರಡು ತುಂಡು.

ಬಾಲದರ್ಥ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕಾಗೆ

ಗಂಡು ದೇಹದೊಳಕ್ಕೆ ಗಿಡುಚಿ ನೋಡಿತ್ತು :

ಹುಣ್ಣು ಹುಣ್ಣಾಗಿದ್ದ ತುಂಡೊಂದು ಕೆಂಪಗೆ ಹೊರಗೆ

ಕೆಂಡದ ಹಾಗೆ ತೋನೆದಾಡಿತ್ತು.

ತಲೆ ಮುಂದು ಮಾಡಿ ಹುಳದ ತಲೆಯರ್ಥ

ಹೆಣ್ಣಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕು ತಳ ಮುಟ್ಟಿ ಕೊನೆಗೆ

ಕಣ್ಣಿಂದ ಬಂದು ಇಣುಕಿ ದೂರ ತೋನೆದಾಡಿದ್ದ

ತುಂಡು ಕಂಡು ಗೋಗರೆಯಿತು :

ಓಡೋಡಿ ಬಾ, ಕೂಡು ಬಾ. ಅಸಾಧ್ಯದ ಬಾಧೆ,

ಗತಿಯಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಒಂದಾಗಿದೆ.

155

ಯಾರೋ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದಂತಾಗಿ ಗಂಡಿಗೆಚ್ಚರ :

ಕಣ್ಣು ಬಿಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಅತಿ ಹತ್ತಿರ.

ಹೊಟ್ಟೆ ಹುಣ್ಣಾಗುವಂತೆ ಪಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಕಾಗೆ

ನಕ್ಕದ್ದು ಕೇಳದ ಹಾಗೆ

ದೇವರಿಗೆ

ಗಾಢ ನಿವ್ರೆ.

Acak bir tababrad

ಸಿಲ್ವಿಯ ಪ್ಲಾತ್ (೧೯೩೨ - ೧೯೬೩)

ರಾಬರ್ಟ್ ಲವೆಲ್ ಬಗೆಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಅವನ ಕಾವ್ಯ ತಪ್ಪೋಪ್ಪಿಗೆಯ ತರಹದ್ದು ಅನ್ನುವ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು Confessional ಕಾವ್ಯ ವೆಂದು ಜನ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾದರಿಯ ಕಾವ್ಯ ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವರಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವಿಯ ಪ್ಲಾತ್ ಮುಖ್ಯಳಾದವಳು.

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಈಕೆ ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತನ್ನ ೩೧ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಯ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಅವಳ ಗಂಡ ಟೆಡ್ ನ್ಯೂಸ್. ಸ್ವಂತದ ಬಗೆಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಇವಳ ಹೆಚ್ಚಳ, Bell-Jar ಅನ್ನುವ ಅವಳ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವಿಯ ಪ್ಲಾತಿನ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ದಾರುಣ ಚಿತ್ರವಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಮಗು' ಹಾಗೂ 'ಮುಂಜಾವದ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಬರೆದದ್ದು ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ,

ಅಕ್ಕ - ತಂಗಿ

ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೋ ಮೂದೇವಿ,
ಮನೆಯಾಳದ ನೆರಳವಳಿಗೆ
ಇನ್ನೊಬ್ಬಳೋ ಸದಾ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ಬೀದಿ ಬಸವಿ,
ಬೆಳಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ.

ಹಲಗೆ ಹದ್ದಿಸಿದೊಂದು ಕೋಣೆಯೊಳಗಡೆ ಅಕ್ಕ :
ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಗಣಕ
ಗುಣಿಸಿ ಭಾಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಉತ್ತರದ ಪಕ್ಕ
ಸರಿಗುರುತಿಗೆ ಚುಕ್ಕೆ

ಇಟ್ಟಾಗಲೇ ಲೆಕ್ಕ ಮುಗಿದ ಸಮಾಧಾನ.
ದಿನವಿಡೀ ಬನಿ ಕಾಣದಂಥ
ವ್ಯವಸಾಯ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೆಳ್ಳೆಗಣ್ಣಿಗಿಲಿಗಣ್ಣ
ಚುರುಕಿದ್ದರೂ ಕಾಮಾಲೆ ಬಡಿದಂತೆ

ಮೈಯ ಬಣ್ಣ, ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತನ್ನ ತುಂಬು ಮೈಯೊಡ್ಡಿ
ಗಸಗಸೆ ಹೊಲದ ಬದಿಗೆ
ಕಂದು ಕಂಚಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ತಂಗಿ. ಕಿವಿಗೆ
ಕಾಳು ಬಿರಿದ ಚಿಡಿಚಿಡಿ

ಸದ್ಧು ; ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಹುಡಿ ಎದ್ದಂತೆ

ಪರಾಗ, ಅಲಗು ಬಿಸಿಲ

ತಿವಿತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೋಡೆದ ರೇಷ್ಮೆ ಹಾಗಿದ್ದ ಕೆಂಪು ದಳ,

ಹಸೆ ಹಸಿರೊಳಗೆ ನಿಂತ

ಹುಡುಗಿ ಸೂರ್ಯನ ಮಡದಿ, ಬಸಿರೊಳಗೆ ಜೀವದ

ಪಿಂಡದಲುಗಾಟ; ಕೊನೆಗೆ

158

ನೋವು ನುಲಿದರೂ ಹರಿಗೆಮನೆ ಹುಲ್ಲೊಳಗೆ

ಹಡೆದ ದೊರೆಮಗ ತಂದ

ತಂಪು, ಒಣಗಿದ ನಿಂಬೆಯಂತೆ ಕಹಿ ಹಿಡಿದಕ್ಕ

ಕನ್ನೆಯಾಗುಳಿದ ಒಂದು ಗೊಡ್ಡು

ಒಕ್ಕಲಿಗ ಹುಳ ಉತ್ತರೂ ಮೈಯ ಬೆಂಗಾಡು

ಹೆಣ್ಣಾಗದಿದ್ದ ಲೆಕ್ಕ.

Two Sisters of Persephone

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

ಪರ್ಸಿಫೋನೆಯ ಮಾತು ಮೂಲ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ವಿಯ ಪ್ಲಾನ್ ಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿವರಣೆ. ಪದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಅಗತ್ಯ ವೇನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ.

ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಷ್ಟೊ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಕರ್ಮಗಳು ಹೆಂಗಸರ ಹಕ್ಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ, ಕೋರ್, ಪರ್ಸಿಫೋನೆ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟೇಟ್ ಒಂದೇ ದೇವತೆಯ ಮುಖಗಳು ಬೆಳೆಯೊಂದರ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಕೇತವಾಗಿ. ಹತ್ತ ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು ಕೋರ್ ; ಕುಯಿಲಾದದ್ದು ಹೆಕ್ಟೇಟ್ ; ಮಧ್ಯದ ಅವಸ್ಥೆಯದು ಪರ್ಸಿಫೋನೆ.

ಪದ್ಯದ ಅಕ್ಕ ಕೋರ್ ; ತಂಗಿ ಹೆಕ್ಟೇಟ್.

159

ಮುಂಜಾವದ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ

ನೆರಳ ಹೆಜ್ಜೆಸವುಗಳವೇ ಸಾಕು,

ಮರುನುಡಿ ಕೊಡುವ ನಾನೊಂದು

ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹ ಶಾಲೆ.

ಸಾಲುಗಂಬಗಳ ಭವ್ಯ ಮಂಟಪದ ಜೊತೆಗೊಂದು ದುಂಡು

ಹಜಾರವಿದ್ದರೂ ಶಿಲ್ಪಗಳಿರದೆ

ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ.

ಬದುಕಿನಷ್ಟಕ್ಕು ಬೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯಂತೆ

ಎತ್ತರಕ್ಕೆಗರಿ ತನ್ನೊಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ
ಮೊಗುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಗಳದ ಬುಗ್ಗೆ.
ಸುತ್ತ ಬಿಳಿ ಕಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಹೂವು, ಅದಕ್ಕೆ
ಗಂಧ ಕುಂದಿದ ಕಳೆ.

ಇಷ್ಟದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಷ್ಟಪುತ್ರರ ಮನೆಯಿದು,
ನಾನು ಮಹಾತಾಯಿಯೆನ್ನುವುದೊಂದು ಹುಚ್ಚು ಕನಸು.
ಸಂಗಕ್ಕೆ ಸತ್ತವರು, ಸತ್ತವರ ಆದರದ ಬಾಧೆ,
ತಗಾದೆ. ಸುಡುವ ಹಣೆಗೆ
ಅಂಗೈಯಿಡುವ ಚಂದ್ರನೋ
ನಿರ್ವಿಕಾರದ ಮುಖದ ಮೂಕ ದಾದಿ

Small Hours

ಮಗು

ನಿನ್ನ ತಿಳಿಗಷ್ಟೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ

ಕಳಂಕ ಸೋಂಕದಿಂಥ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಾಧ್ಯ.

ಎಂದೇ, ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬಾತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ

ಬಣ್ಣಗಳ ತೆಪ್ಪವೊಂದನ್ನು ಇಳಿಬಿಡುವ ನನ್ನ ಬಯಕೆ.

ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಧ್ಯಾನದುದ್ಯಾನವನದಲ್ಲರಲಿ

ಕೆಂಡ ಸಂಪಿಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಚೆಂಡು ಹೂವಿನ ನೆರಿಗೆ

ಕಾಣದ ದಂಟು. ಇರಲಿ ಚೈತ್ರಕ್ಕೆ

ಹರಿಕಾರನಾದಂತೆ ಬಿದ್ದ ಮಂಜಿಂಧೆದ್ದ

ಮಂಜುಹುಡಿಯಂಥ ಕುಸುಮ.

ಖಚಿತವಾಗಿರಲಿ ಕೊಳದ ತಳಕ್ಕೆ

ಹತ್ತಾರು ಥರದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪ್ರತಿಮೆ.

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬೇಡ ಅದರೊಳಗೆ

ಕೈಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ನನ್ನಂಥವಳ ನೆರಳು.

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬೇಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಿಂಡಿ ಚಿಕ್ಕ

ಇರದೊಂದು ಕವ್ಯ ಚಾವಣಿಯ ಹೊದಿಕೆ.

Child

161

ಲೆನ್ಸಿ ಪೀಟರ್ (೧೯೩೨ -)

ಪಶ್ಚಿಮ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಗ್ಯಾಂಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕವಿ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವೈದ್ಯನಾಗಿರುವ ಪೀಟರ್ ಮೂರು ಕವನ ಸಂಕಲನ ಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾನಿಪುಣ ನಾದವನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಲವಾರು ವಿವರಗಳು ಕಾಣುವ ಹಾಗೇ ದೇಶದ ಹೊರಗೆ ಬೆಳೆದವನಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ದೇಶದ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಕಾಳಜಿಗಳೂ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾದ ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕವಿಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಮಾನವನ ಬದುಕೇ ಕಾವ್ಯವನ್ನು, ವಿನಸ್ಪನ್ ಚರ್ಚಿಲ್ ಸತ್ತಾಗ ಕವನ ಬರೆ ದವನು ಆಫ್ರಿಕದ ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳ ಬಗೆಗೂ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

162

ಪ್ಯಾರಚೂಟ್ ಹಿಡಿದು ಇಳಿದವರ ಪ್ರಕಾರ

ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಧುಮುಕಿಗೆ ದಮ್ಮು

ಕಟ್ಟುವುದಂತೆ. ಗಾಳಿಗೆದ್ದು ತೂಗಾಡುವ 'ಜೋಡಿ

ಪಾದಗಳ ಚಿತ್ರ ರೂಢಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವವಂತೆ.

ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಲ್ಲಿ ಈಗಿರದ ಗಟ್ಟಿ ನೆಲದತ್ತ

ತಲೆಕೆಳಗು ಮುಳುಕು. ನೆತ್ತರೊತ್ತಿ ಪ್ರತಿ ಧಮನಿಯೂ

ಮಾತಾಡಹತ್ತಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಭರವಸೆಯ ಮೊದಲ ಪಾಠ.

ಹಠಾತ್ತನೆ ಗಾಳಿ ಸರನೆದ್ದು ಬಾಚುವಾಕಾಶದಲ್ಲಿ

ಓಲಾಟ, ಚಾಚಿದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತಿ,

ಎದ್ದು ಬಂದಂತೆ ನೆಲ, ನೆಲದ ಬೆಚ್ಚನೆ ಕೂಗು -

ತ್ರಿಶಂಕುತನಕ್ಕಿನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.

ಮೆತ್ತನೆಯ ಹಚ್ಚನೆಯ ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿಳಿದು

ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಬಲೂನೆತ್ತಿ ಹೊತ್ತು

ಬಯಲಾಚೆ ಹೋಗುವಾಸೆ.

ಬದಲು, ನೆಲಕ್ಕೆ ಥಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದಾಗ

ಕುಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಮೈಯಿನೊಂದೊಂದು ಕೀಲು.

ಜಂಗಮನ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದಂತೆ ಸ್ವಾವಿರ ನೆಲದ ಹಂಗು.

ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದವಸರದಲ್ಲಿ ನೆಲದೆಲ್ಲೆಯಾಚೆ

ಎಗರಿದ್ಧಾಯ್ತು. ಎಡವಟ್ಟಾಗಿ ಬಿದ್ದು

ಎದ್ದಾಗ ಹುಟ್ಟೂರು ಕಣ್ಣಿಗೆ

ಹುಟ್ಟೂರ ಮಣ್ಣೆ ಗತಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ

Parachute Men say

ಮಾಗಿ

ಅನಾದಿ ಕಾಲದ ಅಗ್ನಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದೆದೇಗೆ

ಒಟ್ಟಿದ ಮಾಗಿ, ಎಂಥ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೋ

ಅಂತೂ ತೊಗಲಿಗೆ ಬಿಗಿ ಒ ಬೇಸಿಗೆಯ

ಬೇಗೆಯಾಲಸ್ಯದಿಂದ ಅನಾಮತ್ತು

ದುಃಖಸೇತುವಿಗೆ ಎಸೆದ ಹಾಗೆ.

ಕಣ್ಣಾಚೆಗೆಲ್ಲೋ ಪಂಪೊತ್ತುವುದು

ನೆಲದೆದೆ. ತಳದ ಪಾತಾಳ ಹಿಡಿದು

ಹರಿದ ಕೆಂಪು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಚಂದದ ನೆನಪೊಂದು

ಬಿದ್ದು ತರಂಗಗಳ ನಡುವಿಗೆ ಎದ್ದು

ದಂಗುಬಡಿಸುವುದೊಂದು ಬುಗ್ಗೆ.

ಸಂಧಿಕಾಲವೆಂದೇ ಮಾಗಿ,

ಹತ್ತ ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತು ನಾಚುವುದು

ಹೆಮ್ಮರ ನಟನಾಗಿ ನಕ್ಷತ್ರವಾಗಿ

ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ನಾವಾಗಿ ನೀವಾಗಿ

ತಬ್ಬಲಿ ನಿಂತ ನಿಗೂಢ ಹೆಮ್ಮರ.

ನೆಲ ಸೊರಗಿದಂತಿದ್ದರೂ ಕೊರಗುವುದು

ಬೇಡ, ಬಿಸಿಲು ಕೋಲು ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ,
ಬೆಂಕಿಗೆ ಕಲಿತ ಕಡ್ಡಿ ತರಗೆಲೆಯಿರಲಿ.
ಪುಪ್ಪುಸಕ್ಕಿರಲಿ ನಾರುವೆಲ್ಲದರ ನಾತ,
ಕಣ್ಣಿಗೋ ಮಳೆಬಿಲ್ಲ ಕಳಿತ ಬಣ್ಣ.

ಕುಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ
ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲು ಕೂಡಿ ಮಾಡಿದ

164

ಜಾಳಂದರದ ಬೀದಿ, ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಮಾಗಿ
ಮೌನಕ್ಕೆ ಕನ್ನ ಹೊಡೆಯುವ ಅಳಿಲು
ದಕ್ಕದೇ ನನಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ತಿರುಳು ?

ಆಗ, ಹಬ್ಬಿ ನಿಂತ ಮಲ್ಲೊಳಗೆ
ಹಣ್ಣೆಲೆಯ ಮರ್ಮರದ ಕೆಳಗೆ
ಆಸ್ಪೋಟಿಸುವುದು ನನ್ನೆದೆಯ ಪ್ರೀತಿ.
ಅದರ ಅತಿಗೆ ಬೆರಗಾಗುವುದು ಮಾಗಿ
ಬೆರಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ.

Autumn Burns me

165

ಏಪ್ರಿಯನ್ ಮಿಚೆಲ್ (೧೯೩೨ -)

ಹಲವಾರು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿರುವ ಮಿಚೆಲ್ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಒಬ್ಬ 'ಕಮಿಟೆಡ್' ಕವಿ. ಇವೊತ್ತಿನ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬದುಕನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೇ ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಕವಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಾದದ್ದು.

ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದ ಆಡೆನ್ ಹಾಗೂ ನಾಟಕಕಾರ ಬ್ರೆಸ್ಟ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಮಿಚೆಲ್ ಬರೆಯುವ ಕಾವ್ಯದ ಮೇಲೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಚೆಲ್ ಅಂತಹ ಬಂಡಾಯ ಕವಿಗಳೇ ಕಾರಣ.

ಸದ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮಿಚೆಲ್ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅಕ್ಕತ್ತಿಮವಾದ ಕಳಕಳಿಯಿರುವುದು ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಗುಣ.

ಸಂಬಂಧವಿದ್ದವರಿಗೆ

ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಿಗೆ ;

ದೈವಯೋಗ, ಅಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ನಡಿಗೆ -

ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ

ವಿಯಟ್ನಾಮಿನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುಳ್ಳಿನೊಂದು ಸರಪಳಿ.

ಕರುಳು ಕೊಯ್ದು ಅಲಾರಮಿನ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಥಟ್ಟನೆದ್ದೆ,

ಹುಡುಕಿದರೂ ನನಗೆ ನಾನು ಸಿಗದೆ ಮತ್ತೆ ಬಂತು ನಿದ್ದೆ -

ಕಿವಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿರಟೆ ಜಡಿದು

ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾ ಹಚ್ಚಿ

ವಿಯಟ್ನಾಮಿನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುಳ್ಳಿನೊಂದು ಸರಪಳಿ.

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂತ ಗಳಿಗೆ ರೆಪ್ಪೆಯೊಳಗೆ ಕುಣಿದ ಬೆಂಕಿ,

ದಂತದ ಟೆಲಿಫೋನಿನ ಬಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೆಸರು ಅಂಕಿ

ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ

ಕಿವಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿರಟೆ ಜಡಿದು

ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ

ವಿಯಟ್ನಾಮಿನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುಳ್ಳಿನೊಂದು ಸರಪಳಿ,

ಏನೋ ಸುಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ನಾತ, ಸುಟ್ಟಿತೇನೋ ನನ್ನ ತಲೆ,

ತಲೆಗೆ ಪೆಪರ್‌ಮಿಂಟ್ ಮಳೆ, ಜೊತೆಗೆ ಸುವಾಸನೆಯ ಪಕಳೆ

ಮೂಗಿಗೆ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಗಿಡುಚಿ

ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ

ಕಿವಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿರಟೆ ಜಡಿದು

ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ

ವಿಯಟ್ನಾಮಿನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುಳ್ಳಿನೊಂದು ಸರಪಳಿ.

167

ಇಂಥ ಹೀನ ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆ?

ಸೆನೊಟಾಫಿನ ಎದುರು ನಿಂತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಹಾಡಿದೆ

ವಿಸ್ಕಿ ಕುಡಿಸಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ

ಮೂಗಿಗೆ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಗಿಡುಚಿ

ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ

ಕಿವಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿರಟೆ ಜಡಿದು

ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ

ವಿಯಟ್ನಾಮಿನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುಳ್ಳಿನೊಂದು ಸರಪಳಿ,

ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ ಮನೆಗೆ ಬಿಡಿ ಹೊರಡಿ ಬಾಮರನ್ನು ಕಳಿಸಿ

ದಿಕ್ಕುಗೆಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿ ಸಿಕ್ಕ ಅವನ ನರಗಳನ್ನು ತಿರುಚಿ

ಹೆಣ್ಣಿನೆದೆಗೆ ಎದೆಯನುಜ್ಜಿ

ವಿಸ್ತೆ ಕುಡಿಸಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ

ಮೂಗಿಗೆ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಗಿಡುಚಿ

ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ

ಕಿವಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿರಟೆ ಜಡಿದು

ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ

ವಿಯಟ್ಟಾಮಿನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುಳ್ಳಿನೊಂದು ಸರಪಳಿ,

To whom it may Concern

168

ಇಯನ್ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ (೧೯೩೮ -,)

ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತವಾದ ಸ್ವಂದನೆಗಳಿಗೆ ಕವಿಯಾದವನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಅನ್ನುವುದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೆಲವರು ಅಂತಹ ಸ್ವಂದನೆ ಗಳ ಗೋಜೇ ಬೇಡವೆನ್ನುವಂತೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮೊಗವಾದ ತೊಟ್ಟವರಂತೆ ಅಥವಾ ಬತ್ತಲಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಚ್ಚಿ ಹರವಿದವರಂತೆ ಬರೆದರೆ ಇಯನ್ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಅಂತಹ ಸ್ವಂದನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಬರೆದೂ ಎಂತಹ ಸಂಯಮ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಬರೆದಿರುವುದು ಕೆಲವೇ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ಉತ್ತಮ ವಿಮರ್ಶಕ ನಾಗಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಕವಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ತನ್ನ ಒಂದೊಂದು ಕವನವನ್ನೂ ಶಿಲ್ಪದ ಹಾಗೆ ಕಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಇವನೊಬ್ಬ ಅಥೆಂಟಿಕ್ ಕವಿಯನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಕನ್ನೆಶನಲ್ ಮಾದರಿಯ ಕಾವ್ಯ ಬರೆದಿರುವ ಇವನ ಧ್ವನಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು.

169

ತಂದೆ : ಸಾಯುವ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ

ಹೊದ್ದ ಕಂಬಳಿಯ ಅಂಚಿನೆಳೆ

ಸಿಕ್ಕ ಉಗುರುಗಳ ನಿನ್ನ ಕೈ ಚಾಚಿ

ತಗುಲಿ, ಕೊಟಡಿ ಸೆಕೆಗಾಗಲೇ

ಬಾಡಿದ್ದ ಗುಲಾಬಿ ಉದುರಿಸಿದ ರಾಶಿ

ಬಿಳಿಯ ಪಕಳೆ.

ಬೆವರಿಗಂಟಿದ ಪಕಳೆ

ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಪ್ಪಾಗಿ

ಸುರುಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಸುರುಟಿ

ಬಿದ್ದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು

ಹೂವಿದ್ದ ಗಿಡ ಈಗ ಮುಳ್ಳು ಮುಳ್ಳು.

ಮಲಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತುಸ ಎದ್ದು

ನೋಡಿದ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ

ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಬಿಳಿ, ಬಿಳಿ ಕೊಳ

ಮುಷ್ಟಿ ಬಿಗಿದಾಗ ಅದರ ತಳಕ್ಕೊಂದು ಕೆಂಪು ತೊಟ್ಟು,

ನೀನಂದೆ :

ನೋಡಿ, ಹೂವು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಹಸ್ತ

ಸತ್ತ ದಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವ ತರುವಂಥ ರಕ್ತ -

ಇದಲ್ಲ ಇದಲ್ಲ

ಸಾಯುವ ಕುಳ.

Father Dying

170

ಕ್ಷೋಭೆ

ಮೈಲಿಯಾಚೆಗೆಲ್ಲೋ ಬಿರುಗಾಳಿ ಒಣ ಸಿಡಿಲು,

ಅದರ ತರಂಗ ಇಲ್ಲಿ. ದೀಪಕ್ಕೆ ಕತ್ತೆತ್ತಿ

ನೋಡಿದ ನಿನ್ನ ಒಂದು ಕೆನ್ನೆಗೆ ನೇರ ಬಿದ್ದ

ಬೆಳಕು. ಊರಗಲ ಕಣ್ಣಿನ ಭಿಕ್ಷೆ ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ:

ಸಿಡಿಲಿಗೂ ನಿನ್ನೊಡಲಿಗೂ ನಡುವೆ ತಡೆಯಾಗಿ

ನಾನಿದ್ದು, ನವುರಾದ ನಿನ್ನ ಬೋಗುಣಿ ಮುಖದ

ಸುತ್ತಲೂ ಇರಬೇಕು ಗಂಡು ಕೈಗಳ ರಕ್ಷೆ.

ಕರೆದಕೂಡಲೇ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕೂತವಳ

ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಸ್ಪರ್ಶ. ಕೈ ಬೆರಳ ತಳಕ್ಕೆ ನಾಡಿ

ಡವಡವನೆ ಬಡಿದಾಗ ಒಮ್ಮೆಗೇ ನನ್ನ ಹಿಡಿ

ಭದ್ರ, ಬೆರಗಾದವಳ ಬಿರಿದ ತುಟಿ ಕಂಡಾಗ

ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಹರಿಕಾರ ಮಿಂಚು ಹರಿದಂತಾಗಿ

ಮರುಗಳಿಗೆಗೆ ಆಸ್ಪೋಟಿಸಿತ್ತೊಂದು ಸಿಡಿಲು.

The Storm

171

ಡಾಮ್ ಮೋರೇಸ್ (೧೯೩೯.)

ಬೊಂಬಾಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೋರೇಸ್ ಬಹುಶಃ ಇವೊತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇಂಡಿಯನ್ನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿದ ವನು. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲೇ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. A Begin- ning ಅನ್ನುವ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಹಾತಾರನ್‌ಡನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ.

ಸ್ವಂತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸುತ್ತಣ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗೆಗೂ ಹಲವಾರು ಚೊಕ್ಕ ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಮೋರೇಸ್ ಅವನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಬಂಧದ ಸೌಷ್ಠವಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಮೂವತ್ತು ಮುಟ್ಟುವ ಮೊದಲೇ ಐದು ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವನು ಈಚೆಗೆ ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಚಂಡವೆನಿಸುವ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆನ್ನುವ 'ಪ್ರಾಮಿಸ್' ಹಾಗೆಯೇ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಉಳಿದಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

172

ಅವತಾರ

ನಮಗವನ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದವನ ಗುಳಿಗಣ್ಣು ಗಡ್ಡ.

'ಪ್ರವಾದಿ ತಾನೇ?', ನಮ್ಮ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. 'ಅಲ್ಲ' ಅಂದಾಗ

ಕಿವಿ ಮಂದವೇನೋ ಎನುವಂತೆ ಸೋಗು ಹಾಕಿದೆವು. ಅಡ್ಡ

ಬಿದ್ದೆದ್ದು ಕೈಯ ಜೋಡಿಸುವ ಮೊದಲು ತಲೆಗೆ ಬಾಸಿಂಗ

ಕಟ್ಟಿದೆವು. ಅವನ ಕಾಲ ಧೂಳನ್ನು ತಲೆಗಿಟ್ಟು ನಿಂತು

ಬೇಡಿದೆವು : ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೊರೆ ಕಣ್ಣ ಬೇಗ

ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪೆಡಂಭೂತ ಜನಜಂಗುಳಿಯ ಕೊಂದು

ಕಬಳಿಸುವ ಮೊದಲು. ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಹುಳಿ ಹೆಂಡ ಧಾರಾಳ ಕುಡಿದು

ಹೊರಡಲನುವಾದ. ಆಡಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೂಂ ಹೂಂ ಅಂದು

ಬೆಂಕಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ರಾಜರ್ಷಿ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದು

ಬಂದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲ ಭೀತಿ, ಸುತ್ತ ಕುಳಿತು ಧರೆಗೋಳು

ಕರೆದ ಹೆಂಗಸರ ಹೆರಳು ಗಾಳಿ ತೂಗಿದ ಗಿಡದ ಬಿಳಲು.

ಕಾದು ನೋಡಿದೆವು. ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರವಾದಿ ದೊರೆಗೆ ಬಲು

ಹತ್ತಿರವೆ ನಿಂತು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ತನ್ನ

ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ರೆಪ್ಪೆ ಬಡಿದ. ಮೈ ಮುಟ್ಟಿ ಹರಸಿದಾಗಲೂ

ದೊರೆ ಹೊರಳಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ರವೆಯಷ್ಟೂ ಕೋಪವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿ,
ನೀರಾಚೆಯಿಂದ ಬಂದೊಬ್ಬ ಹೊಸಬ. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಯೆತ್ತಿ
ಹರಸಿದಾಕ್ಷಣ ಮರಳಿ ಬರುವುದೇನೋ ಹೋದ ಪ್ರಾಣ.

ನಮದೋ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಬದುಕು, ಅದಕ್ಕಲ್ಲ ಪವಾಡಗಳ ರೀತಿ,

The Coming

173

ಸೋಲು

ನೀರಾಚೆಯ ಜನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದ್ವೀಪದ ಮೇಲೆ ಒಡತನ ಹೂಡುವಾಸೆ.
ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕೊಕ್ಕರೆ ಮೂತಿ ದೋಣಿ, ದಡ ಹಿಡಿದು
ಮೂಸಿ ಮರೆಯಾದ ಅದರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ನೌಕೆ. ಭರ್ಜರಿ ಮೀಸೆ

ಹೊತ್ತದರ ಮುಖಂಡ ಗರ್ಜಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನೀರಿಂದ ಜಿಗಿದು
ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ಕಡಲಂತೆ ಕೂಗಿದ ಪಡೆ. ವೃಥಾ ಕದನದ ಮಾತು
ನಾಯಕ ಸತ್ತ ಅನಾಥರು ನಾವು. ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೇ ಒಗೆದು

ವೃಥಾ ಹೊತ್ತ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಹೆಣಭಾರವನ್ನೂ ಮರೆತು
ಓಡಿದ ಜನಕ್ಕೆ ಗುಹೆ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಹಗುರ, ಭರವಸೆ,
ಯಾವ ಗ್ರಹಣವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ದೊರೆ ಸತ್ತು ಈ ಕುತ್ತು,

ದೂರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡ ಪೆಡಂಭೂತವೇ ಗತಿಯೆನಿಸಿ ಕುದುರಿದಾಸೆ.

ಲಜ್ಜೆ ಯಾಕಾಗಬೇಕು ? ದಿನವಿಡೀ ಬಂಡೆ ಬಿರುಕಿಂದ

ಜಿನುಗಿದ್ದ ನೀರು, ಆದರೂ, ಎದೆಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಭರವಸೆ

ದಂಡಿಗೆ ದಂಡೇ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಕರೆದಾಗ ಅವರ ಮುಖಂಡ

ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬಂದ. ತುಟಿಗೆ ನಗು ಸುವಿಶಾಲ ಎದೆಗೆ ಉಕ್ಕಿಟ್ಟು

ನಡೆದವನ ಮುಖಭಂಗ ನೆನೆದಾಗ ನಮಗೆಂಥ ಆನಂದ.

ಸತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗಳಿಗೆ : ಒಂದೇ ಪೆಟ್ಟು, ಪೆಡಂಭೂತ ಸತ್ತು ಬಿತ್ತು.

Conquest

174

ಪೇಮಸ್ ಹೀನಿ (೧೯೩೯ -)

ಐರೈಂಡಿನ ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಥ ಕವಿ.

ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ನುಡಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಇವನ ಕವನಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವಿರುವುದು ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಲ್ಲಿ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ. ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಫೇಬರ್ ಅಂಡ್ ಫೇಬರ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇವನ ಸಂಕಲನ Death of a Naturalist ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಚೇತನ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸಾರಿತು.

ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಪದ್ಯದ ರೂಪಾಂತರ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹೀನಿಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದ ಕುತೂಹಲ, ದಂಗು ಹಾಗೂ ಹೆದರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವ ರೀತಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ.

ಹೀನಿಯ ಈಚಿನ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನ ನಾರ್ಡರ್ ಐರೆಂಡಿನ ದುರಂತ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಹೋದ ವರ್ಷ ಹೀನಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ.

175

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೊಬ್ಬನ ನಿಧನ

ಇಡೀ ವರ್ಷ ಕೀತ ಹುಣ್ಣಂತಿದ್ದ ಅಗಸೆ ಕಟ್ಟೆ ;

ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ್ದ ಹುಲ್ಲಿನ ಭಾರಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗಿ

ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿದ್ದ ಹೊರೆ ಹಸಿರ ತಲೆ ಅಗಸೆಗೆ;

ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ನೀರ್ಗುಳ್ಳೆಯೊಡೆದಾಗ

ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿದಂಥ ಸದ್ದು ; ನೀಲಿ ನೊಣ ಹಾರಿ

ನೇಯ್ದು ಝೇಂಕಾರದ ಜಾಲರಿ.

ಬಳ್ಳಿ ಕೆಲಸದ ಬೆಳ್ಳಿ ಕೊಡತಿ ಹುಳ, ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ

ಚಿಟ್ಟೆಗೆ ನೂರು ಚುಕ್ಕೆಗಳ ರೆಕ್ಕೆ

ನನಗೆ ಮಜವೆನಿಸಿದ್ದು ನೀರು ಹೆಪ್ಪಾದಂತೆ

ಹರಡಿದ್ದ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಲೋಳೆ - ಸಾವಿರದ ಕಪ್ಪೆಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ.

ಹತ್ತಾರು ಸೀಸೆಗೆ ಬಾಚಿ ಜೆಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ

ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಯಂಚಿಗೆ ಶಾಲೆ ಬಡುವಿನ ಮೇಲೆ

ಇಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಚುಕ್ಕೆಯೂ ನಿಧಾನ ಉಬ್ಬಿ

ಒಡೆದಾಗ ಗೊದೆಮೊಟ್ಟೆ ಮರಿ ಬಂದು ಈಜಾಡಿದಾಗ

ಅದೆಂಥ ಎಂಥ ಮೋಜು.

'ಗೂಳಿಕಪ್ಪೆಗಳ ವಟವಟ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ

ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ಹೆಣ್ಣಿಟ್ಟ

ಮೊಟ್ಟೆಯೇ ತೇಲಾಡುವ ಜೊಲ್ಲು, ಜೆಲ್ಲಿ.

ಋತುಗತಿಗೆ ಅನುವಾಗಿ ಕಪ್ಪೆಗಳ ಮೈ ಬಣ್ಣ.

ಹಳದಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಕಂದು.'

ಶಾಲೆ ಕಲಿಸದ ಪಾಠ ಕಲಿತಿದ್ದು ಉರಿಸೆಕೆಯ

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ, ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಸೆಗಣಿಯಿದ್ದು

ಹಬೆ ದುರ್ನಾತವೆದ್ದು ಸನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ

ಅಗಸೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಪ್ಪೆಗಳ ಮುತ್ತಿಗೆ

ನಾನು ಪೊದೆ ಹಾದು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ಗಳಿಗೆಗೆ
ಸುರುವಾದ ಹತ್ತು ಹಿತ್ತಾಳೆ ವಾದ್ಯಗಳ ಮೇಳ.
ಹುಲ್ಲಿನೊಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ತಂದು ಮೆದೆ ಹಾಕಿದ್ದಂತೆ
ಗಂಡು ಕಪ್ಪೆಗಳ ದಂಡು, ಉಬ್ಬಿ ತಗ್ಗಿದ ಹಾಯಿ
ಕಪ್ಪೆಯ ಕತ್ತು. ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದ ಕೆಲವು
ಮಣ್ಣಿನ ಗ್ರೆನೇಡಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದಂತೆ ಹಲವು

ಹೊಲಸು ಬೈಗುಳದ ರಾಡಿಯೆರಚಿ ಮುಖಕ್ಕೆ
ಕಪಾಳಕ್ಕೆರಡು ಬಿಗಿದ ಕಪ್ಪೆಗಳು ಕಾಲು ಕಿತ್ತೆ.
ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾದಿದ್ದ ಲೋಳೆ ದೊರೆಗಳ ದಂಡು;
ಸದ್ಯ, ಕೈಯಿಡಲಿಲ್ಲ ನೀರೊಳಗೆ
ಮೊದಲು ಕಿರುಬೆರಳು, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಕೈ
ಆಮೇಲೆ ತೋಳು-ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಿಡಿದು
ಒಳಕ್ಕೆಳೆದು ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ನುಂಗಿ ಮತ್ತೆ
ಎಂದಿನ ಹಾಗೆ ತೇಲುತಿತ್ತು
ಅಸಹ್ಯದ ಲೋಳೆ, ಅಂಟಂಟಾಗಿ
ಗೊತ್ತು.

ಬ್ರಯನ್ ಪ್ಯಾಟನ್ (೧೯೪೭ -)

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಬ್ರಯನ್ ಪ್ಯಾಟನ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರ್ ಪೂಲಿ ನಲ್ಲಿ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕವಿ 'ಪಾಪ್' ಕವಿಯೆಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ.

ಕಾವ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿರುವ ಪ್ಯಾಟನ್ ಪಾಪ್ ಕವಿಯಲ್ಲ. ಸೀರಿಯಸ್ ಕವಿ. ಮಾತಿನಾಚೆಗೇ ಇರುವಂತಹವನ್ನು ಮಾತಾಗಿ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡುವುದೇ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ಯಾಟನ್ ಉತ್ತಮವಾದ ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆ ದಿದ್ದಾನೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನದ್ದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿಯನ್ನುವ ಹಲ ವಾರು ವಿಮರ್ಶಕರ ಮಾತು ಸಮಂಜಸವೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ರೂಪಾಂತರಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

178

ಗಂಧರ್ವಗಾನಕ್ಕೊಂದು ಸ್ತುತಿಪದ್ಯ

ಗಂಧರ್ವಗಾನವೇ? ಖಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ.

ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗಿ ಹಾಡಿದ ಹಾಡು.

ಕೊರವ ಚಳಿಯಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಕಿಟಕಿ ಹೊರಗೆ

ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರು.

ನೆಲಕಟ್ಟಿನೊಂದೊಂದು ಸಂದಿಂದಲೂ

ಒಂದೊಂದು ಹೂವು, ಹತ್ತು ಬಗೆ

ಗಮ, ಬಣ್ಣ - ಗಾಳಿಗಮಲು.

ಅವಳದ್ದೆಂಥ ಕುಹಕ, ಕೈಯಲ್ಲಿ

ಕತ್ತರಿ ಹಿಡಿದು ಚಕಚಕನೆ ತರಿದ ಹೂವು ನೆಲಕ್ಕೆ

ಎರಚಿದ ಹಾಗೆ ಹೋಳಿ.

'ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಇದಲ್ಲ, ಅಸಲು ಗಂಧವರ್ಗಾನ'.

ಮೊಳಗಿದ ನನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ತಟ್ಟಿರಬೇಕು,

ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿಗ ಮೌನ.

ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕದ ತಟ್ಟಿ

ಕದ ತುಂಬಿ ನಿಂತವಳ ತುಂಟ ಸವಾಲು : ಹಾಡಿಂದ

ತೊಂದರೆಯೆ ನಿಮಗೆ ? ಲಂಗುಲಗಾಮಿರದ ಹುಡುಗಿ ಹಾಡಿದ

ಪದ ಕೆಣಕಿತೇನೋ, ಮೈಗೆ ಹೊಂಬಣ್ಣ

ಬಳಿದ ಬೆಚ್ಚನೆ ಹುಡುಗಿ-

ಸೆರಗು ಜಾರಿಸಿ ನಕ್ಕ ಮಾನಗೆಟ್ಟವಳ ಮೊಲೆಗೆ

ಕದವನ್ನಪ್ಪಳಿಸಿ ಕೂಗಿದೆ : ನನಗೆ

ಬೇಕಾದ್ದು ಇದಲ್ಲ, ಅಸಲು ಗಂಧವರ್ಗ ಗಾನ.

ನನಗೀಗ ಕಿವಿ ಮಂದ, ಜೊತೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪೊರೆ.

ಕಂಡಕಂಡದ್ದನ್ನು ತುಂಡರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ

ನಿಷ್ಠಾತನಾದೆ, ದಿಟ. ಕೊನೆಗೂ ನನಗೆ
ದಕ್ಕದೇ ಹೋಯ್ತು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆ.
ಉಕ್ಕುಕ್ಕಿದ ಪ್ರಾಯ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ವೃಥಾ
ದಂಡಿಸಿದ ದೇಹ ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ?
ಹಾಡು ಹೋಗಲಿ, ಮಾತಾಡಲೂ ಇಲ್ಲ ದರಿದ್ರ ಚಿಕ್ಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಅದೋ, ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯಿಂದ ಹಾಡು
ಅವಳಲ್ಲ ಅವಳ ಮಗಳು.
ನೆಲ ಕಚ್ಚಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ಹಚ್ಚಿ ಕೂತವನ ಕಣ್ಣು
ತುಳುಕುವುದು ಮಣ್ಣಿನಾಸೆ ;
ಒಂದು ಒಂದೇ ಹೂವು ಗಾರೆನೆಲ ಒಡೆದು
ಫಕ್ಕನವತರಿಸಿ ಬರುವ ಭರವಸೆ.

Ode on Celestial Music

ಪಾರ್ತಿಗೇ ಹೋಗಿ

ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಹುಡುಗಿಯ ಚಿತ್ರ

ಕತ್ತಲೊಳಗೆ ಅರಕ್ಷಣದಲ್ಲಾಗಿ ಹೋದ

ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಸಂಭೋಗ,

ನಿಲುವುಗನ್ನಡಿ ಮುಂದೆ ಸಂಜೆಯಿಡೀ ನಿಂತು

ಮುಖ ತಿದ್ದಿದ್ದಕ್ಕೆ

ಪಾರ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಮೀಸೆ ಬೆಳೆಯದ ಎಳಸೊಂದಕ್ಕೆ

ಬೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ, ಹಿತ್ತಲ ಕತ್ತಲೊಳಗೀಗ ನಡೆದದ್ದಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧ ಕಾಣದೇ

ಬಾಳಿನಷ್ಟೂ ಬಸಿದು ಹೋದಂತೆ

ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ನಿಂತ ಹುಡುಗಿ.

ಸುತ್ತಣ ಜನದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ವರ್ತುಲದೊಳಗೆ

ತನಗಿನ್ನು ಗತಿ ಕಾಣದಾಗಿ

ಅವೊತ್ತಿನ ತನ್ನ ವರ್ತನೆಯ ಸತ್ಯ ಸ್ಫೋಟಿಸಿ

ಮೈನಡುಕ ಹೆದರಿಕೆ.

ಹೇಗೋ ಬೆಳೆದು ಬರುವ ಸಲಿಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಋಶಿಗೆ

ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ದವಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ -

ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ ಅದಕ್ಕಿಂಥ ಕ್ರೌರ್ಯ ?

ಮಲ್ಲೊಳಗೆ ಬಗೆ ಹರಿಯದೇ

ನಿಂತ ಹುಡುಗಿಗೋ ವಾಕರಿಕೆ ಹೇಸಿಗೆ

ಪ್ರೇಮ ಕಾಮಗಳ ಕುರಿತ ಚೆಲ್ಲಾಟಕ್ಕೆ

ಮುಸುಮುಸು ನಕ್ಕು ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ

ಅದೇ ಕೊನೆ. ಹುಳಿ ಹೊಡೆಯುವ ಮೊದಲೇ

181

ಬಂದ ವಿವೇಕ ದಿಟವಾದರೂ

ತಲೆ ನರೆಯದೇ ಗಿಡದ ಪಾತಿಗೆ ವಾಂತಿ

ಮನೆ ತುಂಬ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ದೀಪಗಳ ಕೆಳಗೆ

ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಪಾರ್ತಿ.

ಕುಡಿದವರ ನೆರೆಯಿಂದ ಜಾರಿ

ಹೊರಬಂದವಳ ಎಣಿಕೆಯೊಳಗಿತ್ತೆ

ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಳ ಬಸಿರು?

ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ನಿಮಿಷಗಳ ಕೊನೆಗೆ

ಬಂದು ಬಡಿಯುವುದು

ಹೊರಗೇರಿ ಹುಲ್ಲೊಳಗೆ

ಕಣ್ಣಿಂದ ಉದುರಿ ಉರುಳಿದ ಚಿಕ್ಕೆ

ಸಿಡಿದು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾದ

ಶನಿವಾರದ ಶನಿಯಂಥ ನೆನಪು.

Portrait of a Young Girl raped at a Suburban Party

182

ಭರತ ವಾಕ್ಯ

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಿಗೆ ದಿಬ್ಬಣ ಹೂಡಿ

ಮೋಡಗಳ ಹಾಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ನಿಂತಿದ್ದೇಕೆ, ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾರಿಗೆ,

ಯಾವುದಕ್ಕೆ? ಆಕಾಶದವಿನಾಶಿ ಬೆಂಕಿ, ಅದಕ್ಕೆ

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮಡಕೆ ತಳಕ್ಕುರಿದ ಅಡಿಗೆಯೊಲೆಗೆ

ನಾವಿದ್ದದ್ದರ ನೆನಪು ಯಾರಿಗೂ ತರದಂಥವಕ್ಕೆ ;

ನಾವು ಸತ್ತಾಗ ರವೆಯಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ

ನಮಗೆ ನೆನಪುಕ್ಕೆ ಅವಕ್ಕೆ ಹರಕೆ.

ಮಾತು ಕಲಿಸಿ ರೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹರಕೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ.

ಎಂದೇ, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರಿಗೆ ದಿಬ್ಬಣ ಹೂಡಿ, ಕೊಂಬಿರಲಿ ಕಹಳೆ.

ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹಸಿ ಮಣ್ಣಲ್ಲ ಕಲೆಗೆ; ಕರ್ಮಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬದುಕು

ಬಿದ್ದರೂ ಸಾಕು, ಕಲೆಯಾಗುವುದು ಬದುಕು, ಬದುಕಿಗೆ ಕಳೆ.

ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ಬಾಳುವ ಕುಟುಂಬ ಬೆಳಕು

ಕರೆದರಳಿ ಮುಖವೆತ್ತಿ ನಗುವೊಂದು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಸಾವು

ಬಂದೆರಗಿದಾಗ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಾಕು, ಸಂತೈಸುವೊಂದು ಮಾತು.

ಆಗ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯನೊಬ್ಬನನುಕಂಪ ಒಲವು

ಕೊಟಡಿ ಮನೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹರಡಿ ತಂಗಾಳಿ

ಬೀಸು, ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದಲಗು ತಿರುಪಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೊಂದು ತಿರುವು

ಸಾಕಾಗಿ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿ : ಕಾರಿರುಳ ಸೀಳಿ

ಬಂದಂತೆ ಗಂಟೆ ಸದ್ದು; ನಿಂಬೆಸಸಿ ನೆಟ್ಟ ಹಣ್ಣಣ್ಣ ಮುದುಕ,

ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧ ಕೂಡಲೇ ಹೊಮ್ಮಿ ಗಿಡವರಳಿ,

ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಮಾನ ಕೆಳಗೆ, ತನ್ನೆಳಕ

ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗೆ ಓಡಾಡಿದಂತೆ, ನಾಳೆಗಳ ಬದಲು

ನೆನ್ನೆಗಳ ನೆನಪು; ಕಾಫಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅರೆದ ಮೆಂತ್ಯ, ಅವಿವೇಕ,

ಅವಿವೇಕವೆನಿಸಿದಾಗಲೂ ಶತ್ರುಗಳ ದಾಳಿಗೆದುರು

ಮರುದಾಳಿ, ರಾತ್ರಿ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ

ತಾಯಿ ಕೊಡುವಂಥ ರೂಪ; ಪಾತಾಳದಾಳ ಬಗೆದಾಗ ಚಿನ್ನದದಿರು.

ಎಳೆ ಹುಡುಗ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟ ಗಾಳಿಪಟಬತ್ತಲಾಕಾಶಕ್ಕೆ

ಗಾಳವೆಳೆದು ಸುಸ್ತಾದ ಮೀನು ದಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಸಿದ

ಬೆವರು ಮಡುವಾಗಿ ಬಲಿತಂತೆ ರೆಕ್ಕೆ,

ಕುದುರೆಯೇರದೇ ಕುದುರೆ ಪಳಗಿಸಿದ ಮಜ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಶಿಖರವಿರುವುದೇ ಸಾಕು, ತುದಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕು.

ಬದುಕಿನ ಯಥಾರ್ಥತೆಗೆ ಇದೆಯೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ವಾದ ?

ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದರಿದು, ಬನ್ನಿ, ಕಟ್ಟಿ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು.

Louis MacNiece_

A Fanfare for the Makers

184

ಅನುಬಂಧ ಒಂದು

ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ಕವಿಗಳು

ಆಡೆನ್, ಡೆಬ್ಲೂ.

ಎಲಿಯಟ್, ಟಿ.ಎಸ್.

ಓಯನ್, ವಿಲ್ ಪ್ರೆಡ್

ಕರ್ಕಪ್, ಜೇಮ್ಸ್

ಕ್ಯಾವನಾ, ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್

ಗನ್, ಟಾಮ್

ಗ್ರೇವ್, ರಾಬರ್ಟ್ಸ್

ಜೆನಿಂಗ್ಸ್, ಎಲಿಸಬೆತ್

ಥಾಮಸ್, ಆರ್.ಎಸ್.

ಥಾಮಸ್, ಡಿಲನ್

ಟ್ರೀಸ್, ಹೆನ್ರಿ

ಡಗ್ಲಸ್, ಕೀತ್

ಡೇ ಲೂಯಿಸ್, ಸಿ.

ಪೀಟರ್, ಲೆನಿ

ಪೌಂಡ್, ಎಸ್ರಾ

ಪ್ಯಾಟನ್, ಬ್ರಯನ್

ಫ್ಲಾತ್, ಸಿಲ್ವಿಯ

ಫುಲ, ರಾಯ್

ಬಿಯರ್, ಪಟ್ರಿಯ

ಬೆರಿಮನ್, ಜಾನ್

ಬ್ರೂಟನ್, ಡೆನಿಸ್

ಬ್ರಾಡ್‌ವೇಟ್, ಎಡ್ವರ್ಡ್

ಬ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ನ್, ಥಾಮಸ್

ಮಿಚೆಲ್, ಏಡ್ರಿಯನ್

ಮಹನೀಸ್, ಲೂಯಿಸ್

ಮೋರೇಸ್, ಡಾಮ್

ಮ್ಯೂರ್, ಎಡ್ವಿನ್

ಯೇಟ್ಸ್, ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಬಿ. ರೀವ್, ಜೇಮ್

ಲವೆಲ್, ರಾಬರ್ಟ್

ಲಾರ್ಕಿನ್, ಫಿಲಿಪ್

ಲಾರೆನ್ಸ್, ಡಿ.ಎಚ್.

ವಾಲ್ಕ್ವಾಟ್, ಡೆರಿಕ್

ವೇಯ್ಸ್, ಜಾನ್

ವೈಂಡರ್, ಸ್ಟೀವನ್

ಹಾರ್ಡಿ, ಥಾಮಸ್

ಹೀನಿ, ಜೇಮಸ್

ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್, ಇಯನ್

ಹ್ಯೂಸ್, ಟೆಡ್

ಅನುಬಂಧ - ಎರಡು

ಮೊದಲ ಸಾಲುಗಳು

ಅದರೊಳಗೂ ಜೈಲಿನ ಒಂಟಿ

ಅದೆಂಥ ಎಂಥ ಚಳಿಯಿತ್ತು, ಗೊತ್ತೇ?

ಅನಾದಿ ಕಾಲದ ಅಗ್ನಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದೆದೆಗೆ

ಅರಳಿ ಅರಳುವ ವೃತ್ತ ಹಿಡಿದು ಹಾರುವ ಡೇಗೆ

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗಿ ಹಾಗೆ

ಅವನ ಸುವಿಶಾಲ ಭುಜದಾಚೆ ತಾಯಿ

ಅವರ, ಅವರ ಪದಾರ್ಥಗಳ, ಸೇವಕನಾಗಿ

ಅಷ್ಟೊಂದು ಕುದುರೆಗಳು

ಆಕಾಶಕ್ಕೆಸೆದ ಚೆಂಡ ಕಮಾನಿನ ಕೆಳಗೆ

ಆಗ ಈಗ ನೀವೂ ಕೇಳಿರಬೇಕು

ಆದರದ ಹಾಗೂ ಅನಾದರದ ಜಗತ್ತೆ

ಆಸಾಮಿ ಕುಲಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಂತೆ, ಅಂಥವನ

ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ

ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆದರೂ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡು

ಇಡೀ ವರ್ಷ ಕೀತ ಹುಣ್ಣಂತಿದ್ದ ಅಗಸೆ ಕಟ್ಟೆ

ಇವೆಲ್ಲದರಾಚೆಗೇಕಾಂತದಾಸೆ :

ಈಡನ್ನಿನ ಹೂವು ಕವಿದ ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ

ಎದೆಯ ಅತೀವ ಕೊರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ದೂರ ದಡಕ್ಕೆ

ಎಂಥ ಕಡಲು ದಡ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಬಂಡೆ

ಎಂಥ ಮಾದಕ ಸೊಗಸು, ದೂರ ದಿಗಂತ

ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಪಿಣ್ಣನೆ ಹೆಣೆದು ಮುಂದಲೆ ತಿದ್ದಿ

ಎಷ್ಟೊಂದು ಜಾಣ ಚಂದೊಳ್ಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಏಕಾಏಕಿ ಎರಗಿದ ಹಕ್ಕಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ

ಏನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಯಾನೋ ಹುಡುಗ? ಚೆಂಡ ಕಳಕೊಂಡು

187

ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೋ ಮೂದೇವಿ

ಒಂಬತ್ತಕ್ಕೊಂದು ಪಾಳು ಗುಡಿ

ಕತ್ತಲನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಮೇಲೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು

ಕತ್ತಲೊಳಗೆ ಅರೆಕ್ಷಣದಲ್ಲಾಗಿ ಹೋದ

ಕಪ್ಪು ಕತ್ತಲ ಹೊತ್ತು

ಕರಿದ ಮಾಂಸದ ಎಣ್ಣೆ ಕಮಟಿನ ಜೊತೆಗೆ

ಕವಿ ಮಾಯವಾದಾಗ ಮರವಟ್ಟ ಮಾಗಿ,

ಕಾಗದಕ್ಕೆ ರುಜು ಬಿದ್ದ ಗಳಿಗೆಗೇ ನಗರ ವಿದ್ವಂಸ,

ಕೆಂಗಣ್ಣು ಚಂದ್ರ ಕೆರಳಿರುವ ರಾತ್ರಿ

ಕೈಲಾಸಕ್ಕೂ ಈಗ ಬರ್ಬರರ ಲಗ್ಗೆ, ಪದ್ಯ ಗದ್ಯಗಳ

ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವ ನನ್ನ

ಕೊಡುಗೈಯ ಧಣಿಯೆಂದು ನಿನ್ನದೆತ್ತಿದ ಹೆಸರು,

ಕೋಣೆ ಕಿಟಕಿಯ ತೆಗೆದು ಮಲಗಿದ್ದರೂ ನಿದ್ರೆ
ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ತುಸ ಕಾವು ಕಳಕೊಂಡಂತೆ
ಗಗನಕ್ಕೆದ್ದು ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾಗಿಸಿದ
ಗಂಧವರ್ಗ ಗಾನವೇ? ಖಂಡಿತಾ ಅಲ್ಲ. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಗಿಡವೇ ಬಗ್ಗಿ
ಚಂದೊಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿ, ನಿನಗಿಟ್ಟ
ಜನದ ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಚಿಂತಿಸುವ ಎಲ್ಲದರಿಂದ
ತಲೆಕೆಳಗೆ ಅಂಗೈಯಿಟ್ಟು
ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಗ್ರಾಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ
ತಾರೆ ಹಾರುವ ಬೀದಿಗಾವಲಿಗೆ ನಿಂತಿರುವ ಒಬ್ಬಂಟಿ ಸೂರ್ಕನೇ,
ದಿನವಿಡೀ ಒಂದು ಕಾಲೊರಸಾಗಿ ಮೈ ಚಾಚಿ
ದೇವರ ಪ್ರೀತಿ ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದರೆ
ದುಸ್ವಪ್ನದಂಥ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳನಂತರ
ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ದ್ವೀಪವನ್ನೇ ಬಾಚಿ
ನಗರವಿದು, ನೋಡು, ಲಕ್ಷ ಜನರಿಲ್ಲಿ
ನಗಿಸಿ ನಗುವ ಸ್ವಭಾವದ ಅವನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬ

ನನ್ನ ಗ್ಯಾಂಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಈಗ

ನನ್ನ ಹಾಡಿಂದ ಚಂದದೊಂದು ನಿಲುವಾಗಿ ಹೊಲಿದೆ.

ನಡು ಮಾಗಿ.

ನಡುಮಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಕಳೆದು ಗಕ್ಕನೆ ಹೊರಳಿದಾಗಲೇ

ನಡೆದ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ

ನಮಗವನ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದವನ ಗುಳಿಗಣ್ಣು ಗಡ್ಡ.

ನಮ್ಮ ಅವರ ಅಪರಾಧಗಳ ನಡುವೆ

ನಾಯಿ ಬೊಗಳದಿರಲಿ ಲಾಯದೊಳಗೆ ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ

ನಾಯಿ ಬೊಗಳು ಹಾಗೂ ಬಕೆಟ್ಟಿನ ಝಣಝಣಕ್ಕಷ್ಟೆ

ನಿದ್ರೆ ಮಾಡು, ಚೆನ್ನಾಗಿ

ನಿನ್ನ ಅಷ್ಟೂ ಪ್ರೀತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೋ

ನಿನ್ನ ತಿಳಿಗಷ್ಟೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ

ನಿಲ್ಕಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಮಗು,

ನೀರಾಚೆಯ ಜನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದ್ವೀಪದ ಮೇಲೆ ಒಡತನ ಹೂಡುವಾಸೆ.

ನೆರಳ ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲಿ

ನೆರಳ ಹೆಜ್ಜೆನಪ್ಪುಳವೇ ಸಾಕು,

ನೋಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾವ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ

ಪಾಪ, ಇದೊಂದು

ಬದುಕಲ್ಲಿ ದುರಂತಕ್ಕಿರುವ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗೆಗೆ

ಬಿಸಿಲಿಗಾಕಳಿಸುತ್ತ ಕೂತ ಕೋತಿಗೆ ಹೇನು

ಬೆಟ್ಟದೊಳೆ ಹಸಿರ ತಪ್ಪಲ ಮೇಲೆ ಸೀಸದಕ್ಷರದಲ್ಲೆ
ಭೇಟಿಯ ದಿನ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ
ಮಕ್ಕೊಳಗೆ ಸೂರ್ಯ ಗೋರಿ ಅಗೆದಂತೆ
ಮಿಂಚು ಗುಡುಗು ನಿರಂತರ ಕದನ
ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಅನಾಹುತವಾದ ಹಾಗೇ ಕಿರುಚಿ
ಮುದುಕರಿಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಇಂಥ ನಾಡು.
ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಜೋತೆ; ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು
ಮೈಲಿಯಾಚೆಗೆಲ್ಲೋ ಬಿರುಗಾಳಿ ಒಣ ಸಿಡಿಲು,

189

ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಎದೆಯ ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟೂ ನಿಷ್ಠೆ
ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಧುಮುಕಿಗೆ ದಮ್ಮು
ಮೊದಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ
ಮೋಡಗಳ ಹಾಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ನಿಂತಿದ್ದೇಕೆ, ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾರಿಗೆ,
ರಜಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಈ ಕರಾವಳಿಗೆ
ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ನಿನ್ನ ಕೈಯಕ್ಷರ
ವಾಸನೆಗಳ ಬೆನ್ನೇರಿ ಮಾಗಿ
ಶವದ ಸಂಪುಟದಂಥ ಗೊಂಬೆಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಿಷ್ಟು

ಸತ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆತನ್ನಿ,
ಸದ್ಯ, ಕೊನೆಗಾದರೂ ಬಂತು ಮೊರೆಗೆ ಮಾರುತ್ತರ.
ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಬಸಿದು ಬಯಲಾದ ದಾರಿದ್ರ್ಯ
ಸರಿಹೊತ್ತಲ್ಲೂ ಮಂಚಗಳ ನಡುವೆ ಕಪಾಟಿನ ಮೇಲೆ
ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದೆ ಒಂದು ದಿನ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಿಗೆ
ಸುತರಾಂ ಆತಂಕ ಬೇಡ : ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ
ಹಣವಿದೆ ನೋಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ,
ಹಿಮದ ಹಲ್ಲೆಯ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಯೇ, ಎಂಥ ಕಲೆ
ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು ಸೆಕೆ ಹಗಲ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ
ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತೆ ಅವ್ಯನಿಗಿಂತ ದೇವರು
ಹೊದ್ದ ಕಂಬಳಿಯ ಅಂಚಿನೆಳೆ
ಹೊಂಡದ ನೀರು ತಡೆದು ಹಿಡಿದು

ACKNOWLEDGEMENT

W.B. Yeats: The Second Coming, Leda and the Swan, Sailing to Byzantium, the long-legged Fly, A Coat, Politics, A prayer for old Age; from the Martyr Collected Poems (1952). Published by MacMillan and Co., London. Translated and published with the permission of Mr. Michael Yeats and A.P. Watt Ltd, London.

Ezra Pound: The River Merchant's Wife, A Letter: from Personae, Copyright 1926 Ezra Pound; Canto 81: from the Cantos of Ezra Pound, Copyright 1948, Ezra Pound. Translated and published by permission of New Directions Publishing Corp., New York.

Edwin Muir: Horses and Child Dying: from the Collected Poems. Translated and published by permission of Faber and Faber, London.

T.S. Eliot: Preludes, Journey of the Magi, and The Marina: from the Collected Poems. Translated and published by permission of Faber and Faber, London.

Robert Graves: She tells her love while half-asleep, Apples, Water, Mid-winter Wakening, and A Slice of Wedding Cake from the Collected Poems. Translated and Published by permission of Mr. Graves and A.P. Watt Ltd., London.

Louis MacNiece: Prayer before Birth, The Truisms, The Sunlight on the Garden, and Fanfare

191

for the Makers: from the collected Poems. Published by Faber and Faber. Translated and published by permission of David Higham Associates Ltd. of London.

Stephen Spender: Ultima Ratio Regum, and What I expected was from The Collected Poems. Published by Faber and Faber. Translated and published by permission of Mr. Spender and The Inter-continental Literary Agency, London.

James Reeves: Spicer's Instant Poetry, translated and published by kind permission of the poet and the Publisher William Heinemann Ltd., London.

R.S. Thoms: Dance, In Church, To a Young Poet, Petition, Poetry for Supper and The Woman; Translated and published by permission of the poet and the Publishers, Granada Publishing Ltd.

Robert Lowell For Sale, To Speak of the Woe that is in Marriage, Middle Age and Homecoming: by permission of Farrar, Straus and Giroux inc., New York.

Keith Douglas: Simplify me when I am dead, How to Kill and Vergissmeinnicht from The Complete poems of Keith Douglas, edited by Desmond Graham by permission of Oxford University Press.

Philip Larkin : Wants, Sunny Prestatyn, and Poetry of Departures: By permission of the poet and the Publishers, Faber and Faber.

192

Dennis Brutus : Letters to Martha-4 and 6, from Letters to Martha, Their Guilt, On the Island, Night-Song City and It is the Constant Image of your Face: From A Simple Lust. By permission of the poet and the Publishers, Heinemann Educational Books, London.

Thom Gunn: Jesus and his Mother, and Last Man I By permission of the poet and the publishers, Faber and Faber.

Derek Walcott: Moeurs Anciennes from Tales of the Islands from In a Green Night By permission of the poet and the Publishers. Jonathan Cape Ltd., London.

Ted Hughes: Esther's Tom Cat, Bullfrog, Secretary, Crow's Theology, The Jaguar, Full Moon and Little Freida and A Childish Prank By permission of the poet and publishers, Faber and Faber.

Sylvia Plath Two Sisters of Persephone, from The Colossus, @ Ted Hughes 1967; Small Hours, from Crossing the Water, @ Ted Hughes 1971 Ted Hughes and Child: from Winter Trees @ 1971- all published by Faber and Faber. By permission of Miss O. Hughes, Cambridge.

Lenrie Peters: Parachute men say and Autumn burns me: from Satellites. By permission of the Poet and the Publishers, Heinemann Educational Books.

193

Adrian Mitchell: To whom it may concern bris from Out Loud. By permission of the poet and the publishers, Jonathan Cape Ltd.

Ian Hamilton: Father Dying and The Storm :By permission of the poet and the publishers, Faber and Faber.

Seamus Heaney: Death of a Naturalist: By permission of the poet and the publishers, Faber and Faber.

Brian Patten Ode on Celestial Music and Portait of a young Girl raped at a Suburban Party: By permission of the poet and publishers, George Allen and Unwin Ltd., London.

A Note

In spite of repated attempts I have failed to con- tact the copyright holders of the poems by C. mon Day Lewis, Patrick Kavanagh, W. H. Auden, Henry Treece, Roy Fuller, Dylan Thomas, Blackburn, James Kirkup, Patricia Beer, John Wain, Elizabeth Jennings, Edward Brathwaite and Dom Moraes. However, grateful acknowledgement is made to the poets and/or their agents.

September 82

UNESCO

DOMASI

MALAWI

R. SHARMA

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಜನಪ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆಯ ಇತರ

ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

೧.	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಇತಿಹಾಸ	ಪಿ.ಕಮಲಾಕ್ಷ	೧೨.೦೦
೨.	ಖಾಸನೀಸರ ಕಥೆಗಳು	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಖಾಸನೀಸ	೧೪.೦೦
೩.	ಸಂಗೀತ ಕಲಾನಿಧಿ ಟಿ.ಚೌಡಯ್ಯ	ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	೧೦.೦೦
೪.	ವೈದ್ಯನ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ	ಡಾ. ಬಿ.ಗೋಪಾಲ	೧೧.೦೦
೫.	ಪುರಾಣ ಭಾರತ ಕೋಶ	ಯಜ್ಞನಾರಾಯಣ ಉಡುಪ	೭೫.೦೦
೬.	ಕಲೆಯ ಗೊಂಚಲು	ಬಿ.ವಿ.ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ	೨೩.೦೦
೭.	ಬಹುರೂಪಾ ವಸುಂಧರಾ	ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಪೆಂಡಕೂರು	೧೬.೦೦
೮.	ಪಂಜರವಳ್ಳಿಯ ಪಂಜು	ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ	೧೮.೦೦
೯.	ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯರ ಆಯ್ದು ಕಥೆಗಳು	ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ	೧೦.೦೦
೧೦.	ಪ್ರೀತಿ	ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ	೧೦.೦೦
೧೧.	ಪ್ರಹಾರ	ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ	೧೧.೦೦
೧೨.	ಹಕ್ಕಿನೋಟ	ದ.ಬಾ.ಕುಲಕರ್ಣಿ	೧೦.೦೦
೧೩.	ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಂಡೆ (ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ)	ಕಾಪಸೆ ರೇವಪ್ಪ	೧೫.೦೦
೧೪.	ಲೂಯಿ ಪಾಶ್ಚರ್	ಜೆ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್	೧೫.೦೦
೧೫.	ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ೧೮೫೭ - ೧೯೪೭	ಎ.ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ	೧೭.೦೦

೧೬.	ನಕ್ಷತ್ರ ಗಾನ	ಬಿ.ಎನ್. ಕರ್ಕಿ	೧೧.೦೦
೧೭.	ಅಪೂರ್ಣವರ್ತಮಾನಕಾಲ	ಡಾ. ಶಂಕರ ಮೊಕಾಶಿ ಪುಣೇಕರ	೧೪.೦೦
೧೮.	ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಾಮರಸ್ಯ	ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಎಸ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ	೧೮.೦೦
೧೯.	ವಚನಾನುಭವ	ಪ್ರೊ. ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ	೧೩.೦೦
೨೦.	ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಭಾವ ಸೌರಭ	ಕೆ.ಎನ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ	೧೩.೦೦
೨೧.	ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ	ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ	೪೮.೦೦

೨೨.	ಅನ್ವಯಿಕ ಜಾನಪದ	ಡಾ.ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈ	
೨೩.	ನಕ್ಷತ್ರ ದರ್ಶನ	ಆರ್.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ	೩೪.೦೦
೨೪.	ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ	ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	೪೦.೦೦
೨೫.	ಪತಿಯಲ್ಲೂ ಪರಮವೈರಿ	ಎನ್ನೆ	೪೩.೦೦
೨೬.	ಮಹಿಳೆಯರ ಅಲಂಕಾರ	ಶಾಂತದೇವಿ ಮಾಳವಾಡ	೨೫.೦೦
೨೭.	ನಗೆಮುಗಿಲು	ಅ.ರಾ.ಸೇ	೧೮.೦೦
೨೮.	ನಾಲ್ಕನೇ ಆಯಾಮ	ಕುಸುಮಾಕರ ದೇವರ ಗಣ್ಣೂರು	೨೪.೦೦
೨೯.	ಜೀವನ	ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ	೨೫.೦೦
೩೦.	ಸಾಲಿರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ	ಸಂ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪಟ್ಟಣ ಶೆಟ್ಟಿ	೫೦.೦೦

೨೧.	ಭಗವಂತಂಡ ಪಾಟ್	ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ	೨೨.೦೦
೨೨.	ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡಿಗ-ಕರ್ನಾಟಕ		
೨೩.	ವರಪ್ರದಾನ	ಕಂದಗಲ್ಲ ಹಣಮಂತರಾಯ	೨೧.೦೦
೨೪.	ದೇವುಡುರವರ ಆಯ್ದು ಕತೆಗಳು	ಸಂ. ಲಿಂಗರಾಜು	೪೦.೦೦
೨೫.	ಹಾಸ್ಯ ಕಸ್ತೂರಿ	ಕೆ.ಬಿ. ಪ್ರಭುಪ್ರಸಾದ್	
		ಎಚ್.ಎಲ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ	೬೦.೦೦
೨೬.	ಆಯ್ದು ಕವಿತೆಗಳು	ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ	೨೦.೦೦
೨೭.	ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರ - ಭಾಗ -೧, ೨	ಪಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ತಲಾ	೧೦೦.೦೦
೨೮.	ಬಿ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳು	ಕೆ.ಬಿ.ಪ್ರಭುಪ್ರಸಾದ್	೫೨.೦೦

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ

೨೯.	ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ	
೪೦.	ರಂಗ-ಅಂತರಂಗ (ಕೊಟ್ಟೂರಪ್ಪನವರ ಆತ್ಮಕಥನ)		

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೂಲಭೂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾಲೆ :

೧.	ಸೌರಶಕ್ತಿ	ಕ.ರಾ. ಮೋಹನ್	೨೧.೦೦
೨.	ತೈಲಪ್ರಪಂಚ	ಎಚ್.ಜಿ. ಮುರಳೀಧರ	೧೫.೦೦
೩.	ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ	ಎಚ್.ಜಿ. ಮುರಳೀಧರ	೧೩.೦೦
೪.	ಶಬ್ದಶ್ರವಣ	ಡಿ.ಆರ್. ಬಳೂರಗಿ	೧೩.೦೦
೫.	ರೇಬೀಸ್	ಡಾ ಎಂ.ಕೆ. ಸುದರ್ಶನ	೧೪.೦೦
೬.	ಯಂತ್ರಗಳು	ಎಂ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಪ್ರಭು	೨೧.೦೦
೭.	ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವಿಕೆ	ಡಾ ಕೆ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ	೧೭.೦೦
೮.	ರತ್ನಗಳು	ಬಿ.ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು	೮೭.೦೦
೯.	ಕುಟುಂಬ	ಪ್ರೊ. ಹೆಚ್.ವಿ. ನಾಗೇಶ್	೨೮.೦೦
೧೦.	ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಪ್ರಯೋಜನ		
	ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ	ಜಿ. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್	೧೯.೦೦
೧೧.	ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ	ಪ್ರೊ.ಎನ್.ಎಸ್. ನಂಜಣ್ಣವರ	೧೪.೦೦
೧೨.	ಬದಲಿ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳು	ಎ. ಓ. ಆವಲಮೂರ್ತಿ	೧೬.೦೦
೧೩.	ಕಾಂತಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	ಡಾ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಪ್ಪ	೧೪.೦೦
೧೪.	ಭೂಕಂಪನ	ಡಾ ಆರ್. ನಿಜಗುಣಪ್ಪ	೧೪.೦೦
೧೫.	ಆಧುನಿಕ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ	ಹೆಚ್: ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ	೧೫.೦೦
೧೬.	ನಿಮಗಾಗಿ ಗಣಕಗಳು	ಬಿ.ಟಿ. ಚಿನ್ಮಯಕುಮಾರ	೧೮.೦೦
೧೭.	ನಮ್ಮ ದೇಹ	ಡಾ ನಾ. ಸೋಮೇಶ್ವರ	೨೭.೦೦
೧೮.	ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ	ಡಾ ಆರ್, ಇಂದಿರಾ	೧೬.೦೦

೧೯.	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು	ಕ.ರಾ. ಮೋಹನ್	೨೭.೦೦
೨೦.	ವಿಶ್ವಕಿರಣಗಳ ಮಾಯಾಲೋಕ	ಡಾ ಎ.ಪಿ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ	೧೬.೦೦
೨೧.	ಕಡಲಿನ ಒಡಲು	ಕೆ.ವಿ. ಘನಶ್ಯಾಮ್	99.00
೨೨.	ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯ	ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಸಿ. ಕೊಟ್ಟಿ	೧೯.೦೦
೨೩.	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ	ಎ.ಎನ್. ಚಂದ್ರಮೌಳಿ	90.00
೨೪.	ಜೀವಕೋಶ ವಿಜ್ಞಾನ	ಸಾತನೂರು ದೇವರಾಜ್	90.00
೨೫.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	ಡಾ ಸಿ.ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ	೨೧.೦೦

ಈ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಸದಭಿರುಚಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ರೂಪಾಂತರ.... ಈ ರೂಪಾಂತರ ದೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿಗಳ ಭಾವಪ್ರಪಂಚವು ಕನ್ನಡ 'ಸ್ವತ್ತು' ಆಗಿದೆ.... ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮರ ರೂಪಾಂತರದ ಅನೇಕ ಕವನಗಳು ಮೂಲ ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ... ಶರ್ಮರು ಈ ರೂಪಾಂತರದ ಮೂಲಕ ಶ್ಲಾಘಾ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ....ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಗುಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ದೊರಕಿಸಿದ ಶರ್ಮರನ್ನು ಕಾವ್ಯಲೋಕ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು

- ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗ್ಯ ಸಂಕಲನ.... ನಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.... ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಓದಿದಾಗ ಶರ್ಮರ ಕವಿತೆಗಳು ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸಹಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಲೀಸಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ಅವು ಓದುತ್ತಾ ಓದುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗಿ ಆಪ್ತವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ...

ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ

ಶ್ರೀ ಅವರ ಅನುವಾದ ಸಂಕಲನದ ನಂತರ ಶರ್ಮರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಕಲನ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು.... ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನೂರಾರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ದ್ದಾರೆ... ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಅನುವಾದ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವೂ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಾಗುತ್ತದೆ....

ಗ್ರಂಥಲೋಕ